

آهولندارانی قورئان

عزموونی من

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

۱۰ بنه‌مای

له‌به‌کردنی قورئانی پیروژ

فهد سالم الکندري

وه‌رگیرانی: کاروان په‌شید

ئەزمۇونى من

دە بنەمای لەبەرکردنى قورئانى پیرۆز

فهد سالم الكندري

ئەزموونی من

دە بنەمای لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز

وەرگیڕانی:

کاروان پەشید محی الدین

بەرھەمى ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

ناۋى كىتەب: ئەزموونى مەن
دە بىنەمەي لەبەركردنى قورئانى پىرۋز
ناۋى نووسەر: فەھد سالم الكندري
ۋەرگىرانى: كاروان رەشىد محى الدين
تايپ: باۋكى ژىۋان
پىت چىنن: مۇردان نامق سابىر
دەيزانى بەرگ: ئاۋەندى رېئوئىن
دەيزانى تىكىست: دانا جەسەن
نۆبەتى چاپ: يەكەم ۲۰۲۲
چاپ: ئاۋەندى رېئوئىن
تىراز: ۱۰۰۰ دانە
ژمارەى سپاردن: لە بەرئوۋەرايەتتى گىشتى كىتەبخانە گىشتىيەكان
ژمارە (۱۱۰) سالى (۲۰۲۲) سى پى دراۋە.

ماڧى لە چاپداتەۋەى پارىزراۋە ©

ئاۋەندى رېئوئىن

07511408868 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

سەلەمانى - بازارى ئاۋىبارىك - نەۋۋەى يەكەم
بەرامبەر كاسۇمۇن - دوكانى زەمارە (۱۶)

ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

ئاۋەندى ئەۋىندارنى قورئان

بۇ قۇرۇردىن ۋە لەبەركردىن سەندى قىراتات
يە ئۇنلايىن

پیشکەشە

بە باوکی کۆچکردووم (خوای گەوره لێی خوش بیت)

باوکی خوشەوایستم زۆر لەگەڵم دا ماندو بوو... ئەو خۆی
تەرخان کرد لەپێناو ئەوەی قورئان لەبەر بکەم.
بابە گیان... هەموو سۆزو خوشەوایستییەکم بۆ تۆیە ...
داواکارم لە خوای گەوره، لەبەرانبەر هەر پیتیکێ قورئاندا کە
نوسیومە یاخود خویندوومەتەو، یان فێری هەر کەسێکم کردبیت،
بیخاتە سەر تاي تەرازووی کردەو چاکەکانت، وە پاداشتی هەموو
ئەو کەسانەش بداتەو کە بەهۆی منەو قورئانیان خویندووەتەو
یاخود لەبەریان کردو، یان فێری خەڵکیان کردووە.

بە دایکی خوشەوایستم (خوا بیاریزیت)

دایکی شیرینم شەونخونی زۆری لەگەڵدا کیشام و لە خزمەتیدا
ئایەتەکانم لەبەر دەکردو دووبارەم دەکردنەو، ئەو بە بەردەوامی
پالپشت و هاندەرم بوو.

پیرست

لایەرە	بەش	بەند
۱۳	بەشی یەكەم بۆچی قورئانی پیرۆز لەبەر دەکەین؟	<p style="text-align: center;">بەندی یەكەم</p> <p>پێشما و ئێستەبەگانی لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز</p>
۲۹	بەشی دووهم دە بنەمای لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	
۵۷	بەشی سێیەم پلانی لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	
۷۱	بەشی چوارەم چۆن قورئان لەبەر بکەم؟	
۹۱	بەشی پێنجەم منداڵان و لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز	

پېړست

لایه پره	بهش	بهند
۱۰۳	بهشی يه کمه بهگه وره گرتنی قورئان له دلهکاندا	بهشی دوهم پامان له قورئان
۱۱۳	بهشی دوهم پامان له قورئان: پیناسه که ی، گرتگییه که ی	
۱۲۱	بهشی سییهم هوکارهکانی پامان و وردبوونهوه له قورئان	
۱۴۱	بهشی چوارهم کۆسپ و لمپه پرمهکانی بهرهم پامان له قورئان	
۱۴۷	کوټایی	
۱۴۹	خشتهکان	

پیشہ کی

برایان و خوشه ویستانم..

الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا، والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا وحبيبنا وقدوتنا وقرّة أعيننا محمد (ﷺ) وعلى آله وأصحابه أجمعين.

له ژيانمدا ئەزموونی جوړاو جوړم تپه پړاندووه، به لام تهنه یهک لهو ئەزموونانه گۆرانکاری گه وړه ی له ژيانی مندا کرد و خوشبهختی پی به خشیم له گهل ئەوه ی که ته مه نم زور که م بوو، به م هوکاره وه شه وه شیوازی هه لسوکه وت و مامه له ی خه لکی له گه لمدا گورا و ریز و خوشه ویستی زیاترم له ناو خه لکیدا به هوپیه وه به ده ست هینا، ئەزموونه که شم له بهرکردنی هه موو قورئانی پیروز بوو.

چهند رۆژیکي خوش بوو کاتیک له گهل ماموستاکه مدا له سه ر ئەوه ریک که وتین، که هه والی کوتایی هاتنی له بهرکردنی هه موو قورئان له باوکم بشارمه وه و هه تا دواتر وه کو موژده یهک بیکه مه دیاری بوی، ئیستاش زۆر به جوانی ئەو چرکه ساتانهم له بیر، کات کاتی نویژی {عه سر} بوو، منیش کوتا ئایه ته کانی قورئانم به له بهر بو ماموستاکه م ده خوینده وه، دواتر به خیرایی له مزگه وته وه به ره و مال گه رامه وه تا ئەو موژده خوشه بدهم به باوکم و پی بلیم هه موو قورئانی پیروزم به ته واوی له بهرکردوه! لهو ساته دا باوکی ره حمه تيم

لە ژورەكەى خوى دابىشتبوو، دەرگاگەى پيوە دابوو، كارىكى قورس و دژوار بوو كاتىك باوكم لە ژورەكەيدا پىشوى بدايەو من يان يەكەك لە براكانم بچوينايتە ژورەو بو لای، بەم كارە زور توره دەبوو بەتوندی هەلسوكەوتى لەگەلدا دەكردين، بەلام ئەو روژە من خوم پى نهگىراو دەرگاگەم كردهو و چومە ژورەو و پىم ووت: (باوكە گيان.. موژدەت لى بيت هەموو قورئانى پىروزم لەبەركرديو ئىستاش لەلای {ماموستا رەشاد} تەواوم كرد، ناوكى رەحمەتيم خوى پى نهگىراو دەسبەحى فرميسك بەچاوەكانيدا هاتنە خوارەو!؟ بەريزان هيج كات لە ژياندا باوكم نهيينى بوو فرميسك بريژيت جگە لەم كاتە نهبيت كە بەمووژدەى لەبەركردى هەموو قورئانەو و چومە حزمەتى، دواى كەمىك باوكم رووى تىكردم و ووتى: (كورى شيرينم ئەى فەهد، ئاواتەكەم هاتە دى و هەست دەكەم دونياو دواروژم بەدەست هيناو). بيگومان ئەمەى باسى دەكەم هەستىكى هيندە خوشى بە من و باوكم و خيزان و هاوريكانم بەخشى كە پىناسە ناكريت... لەبەركردى هەموو قورئان خوشى و شادىيەكى ئەوتو بوو، كە زور كەسى دلخوش كرد... دەرئەم توش كاتىك ئەم وشانە دەخوينيتەو هەست بەخوشى و شادى دەكەيت و ئەم رووداو زەردەخەنە دەخاتە سەر لىوەكانت! دەزانن هۆكارى ئەم دلخوشىيە چىيە؟

چونكە ئەم قورئانە پىروز و بەرز و عەزىزە و.. بەبى گومان كەسانى لاواز و كەم تەرخەم تواناى بەدەسهيانى ئەم نىعمەتەيان نىيە، لەبەرئەو هەست بەخوشى دەكەيت كاتىك ئەبىستى كەسانىك قورئانيان لەبەر كردو.

پرسىاريكت لى دەكەم و دەمەوى بەراستى وەلامم بەدەيتەو: ئايا ئوميدت هەيە هەموو قورئان لەبەر بكەيت؟ ئايا دلخوش دەبيت كاتىك كورەكەت يان كچەكەت هەوالى لەبەركردى هەموو قورئانت

پی رابگهیه نیت؟ ده زانم زور بهی له وه لامدا ده لیت. جا کی ههیه
 حه ز به وه نه کات، که خویی و مندا له کانی قورئان له بهر بکه ن. به لام
 ئه م ئاواته نه ک کاریکی قورسه به لکو ته نانه ت شتیکی نه سته می شه...
 نه خیر راسته قینه به و شیوازه نییه، سویند به خوای گه و ره له م
 کتبییه دا بوت ده سه لمینم ئه مه ی باسی ده که م قورس و نار ه حه ت نییه
 و.. د لئیات ده که مه وه ئه مه ئاواتیکه ده توانی بیهینیته دی، به و مه رجیه ی
 پشت به خوای گه و ره به سستیت و، دواتریش ئه وه ی که په یوه ندی به
 خودی خوته وه هه یه حه ز و هه ولدان و پیداگری و به رده وامیته بو
 له بهر کردنی قورئانی پیرو زو، تاقی کردنه وه ی ئه م نه خشه ریگابه ی که
 گه و ره ترین تاقی کردنه وه یه که له ژیا نندا ئه نجامی ده ده ی ت.

به رده وام بیر ی وشه کانی باو کم ده که مه وه، که پیی وتم.
 کو ره که م... کاتیک تو له بهر کردنی قورئانی پیرو زت هه لبژارد و
 به کرده وه جیه جیت کرد، هه ر ته نها ژیا نی تو نه گورا، به لکو له گه ل
 تۆدا سه رتا پا ژیا نی ئیمه ش گۆرا.

کاتیک قورئان له بهر ده که ی ت ئینجا هه ست به تام و چیژی
 راسته قینه ی ژیا ن ده که ی ت، په روه ردگار خوش به ختییه کی له راده به ده رت
 پی ده به خشیت کاتیک خوت و مندا له کانت قورئانی پیرو ز له بهر
 ده که ن، ئه مه ش به لینی خوای گه و ره یه که ده فه رموی: ﴿مَنْ عَمِلْ
 صَالِحًا ذَكَرَ وَهُوَ يُحْسِنُ صَالِحًا حَبِطَ طَبَقًا وَسَحَرَهُمْ
 حَرَهُمْ نَاحِسًا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ النحل: ۹۷. بیگو مان ئه و به لین
 و په یمانه ی په روه ردگار، که له م ئایه ته دایه بو هه موو کار و
 کرده وه یه کی چاکه، جا ده بی حالت چون بیت کاتیک ئه و کرده وه
 چاکه له بهر کردنی قورئانی پیرو ز بیت؟! که واته که مه ر خه می مه که
 و دوا مه که وه و په له بکه بو له بهر کردنی قورئانی پیرو ز به ئامانجی
 به ده سه ی ئانی به خته وه ی.

ههول ددهم ئه و نهخشه ريگايه خومت پى بگهيهنم، بهئوميدى
 ئه وهى ببيتته رى نيشاندهريك، تا بهئاسانى قورئانى پيروز له بهر
 بگهيت، من ليره دا (١٠) ياساى سه رهكيم بو ههلبژاردوويت و،
 جيهه جى كردنى ئه م ياساiane له سه ر ئه و كه سانه واجيه كه قورئان
 له بهر ده كه ن، دواتر بو له بهر كردنى هه موو قورئان سى نه خشه ي
 ترم بۆ داناويت، تۆى خوشه ويست سه رپشك كراوينا، له و سى
 نه خشه يه كاميان هه لده بژيريت، ده ته وى له ماوه ي چهند سالدا قورئان
 له بهر بگهيت؟ له ماوه ي ساليكدا له بهرى ده كهيت؟ يان به ماوه ي سى
 سال؟ يا خود به پينج سال هه موو قورئان له بهر ده كهيت؟

پاشان باسى ريگاكي خوم ده كه م و هانى خه لكى ددهم ئه و
 ريگايه ههلبژيرن؟ بيگومان له و ريگايه دا چهند نهينى يه ك ده خمه
 روو، بو چۆنيه تى له بهر كردنى قورئانى پيروز، دواتر ئامازه به باتيكى
 گرنگ ده كه م، كه زۆر له {حافظ قورئان} كان پشتيان لى كردوه و
 لى بى ئاگان، ئه ويش تيرامانه له قورئانى پيروز له كاتيكدا قورئان
 بۆ تيرامان و ليتيگه يشتن دابه زيوه بۆمان.

به ريزان: قورئانى پيروز ديارى و به خششى خواى گه وره يه
 كه دايبه زاندوه بۆ به تده كانى هه تا ببيتته تويشويه ك بويان، ده ي
 كه واته ئيوه ش ده ست به قورئانه وه بگرن، با ئه و هه موو پاداشت
 و به ره كه ته ي كه تيايدايه ببيتته تويشويه ك بۆتان، پيوسته ئه و
 راستيه ش بزانيه كه قورئان تكا كاره بۆمان له بۆژى دوايى دا.
 داواكارم له خواى پهروه ردار رينمونيم بكات و اينم وه ربگريت

براتان / فهد سالم الکندري

Local view

جولائی ۱۹۷۱ء کو پاکستان کی تقسیم کے بعد،

also in:

2005 2006 2007 2008 2009

قورئانی پیروز: قهرمایشتی خوای گه ورهیه و دابه زینراوه بو سهر پیغه مبهری نازیز(ﷺ)، که له دوو تویی پهراو یکدا نوسراو هته وه و نه وه به نه وه به ته واتور نه قل کراوه و به نیمه گه یشتوه و، هه رکه س بیخوینیته وه به په رستش و به ندایه تی بوی ده نوسریت له لای خوای پهروه ردگار.

قورئان گه وره ترین نیعمه ته و به هویه وه پهروه ردگار منه تی خوی رژاندوه به سهر نومه ته تی پیغه مبهری نازیردا(ﷺ)، قورئان ئه و سور و روناکییه و رزگار که ری مروقه کانه و له تاریکییه وه ده یانبات بو روناکی و، ئه وانی له به ندایه تی به سده رزگار کرد و دووباره کردنییه وه به به نده ی پهروه ردگار، وهک ده قهرموی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
 این الخیر الخیر ﴿إبراهيم: ۱﴾

واته: ئه مه پهراو یکه نار دومانته خوارمه بو تو {ئه ی محمد} بو ئه وه ی خه لکی رزگار بکه یت و له تاریکییه کانه وه بیان به یت بو روناکی {له تاریکی بیباوه ریه وه بو روناکی باوه رو ئیمان} به ئیزی پهروه ردگاریان {رینمونیان بکه یت} بو ریگای {خوای} به ده سه لات و زالی سو پاسکراو.

ئه مه راستیه کی رون و ناشکرایه که ژیانیک به بی قورئان پی ناوتریت ژیان، نیمه به بی قورئان له ناو تاریکی و نه فامیدا ده ژین وهک خوای گه وره ده قهرموی. ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ ﴿٢٤﴾ الأنفال: ٢٤.

واته. نهی نهو کهسانه‌ی بروتان هیناوه وهلامی خواو پیغه‌مبه‌ر(ﷺ) بدهنه‌وه کاتیک بانگتان ده‌که‌ن بو لای نهو {ناینه‌ی} که زیندوتان ده‌کاته‌وه...

(حسب): به‌واتای نه‌وه دیت نیمه به‌بی قورئان مردوین! نایا به‌وه رازی ده‌ییت که هاوشیوه‌ی مردووه‌کان بیت؟ ده‌ی که‌واته به‌م قورئانه ناخ و دل و ده‌رونت، مال و مندالت بژینه‌ره‌وه.

ملیونه‌ها کرده‌وه‌ی چاکه

چهنده جوانه (له‌کاتی له‌به‌رکردنی قورئانی پیروزدا) هه‌ست به به‌خششه‌کانی حوای گه‌وره بکه‌یت به‌وه‌ی، که پاداشتیکی گه‌وره‌ت ده‌داته‌وه له به‌رانبه‌ر له‌به‌رکردنی قورئانی پیروزدا، له پیغه‌مبه‌ری خواوه(ﷺ) ئه‌م فهرمووده گێردراوه‌ته‌وه:

(عن حماد بن مسعود)، قال قال رسول الله (ﷺ) من فرائضنا من كتب الله فيه له حسبه والتمسه عشر أسبغ، أوله (الم) حرف (لا) من حرف واو حمزة، ودمه (رو)؛ واته: عه‌بدوللای کوری مه‌سعوود(ﷺ)، ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا(ﷺ) فهرموویه‌تی: «هه‌ر که‌س پیتیکی له کتیبی خوا (واته: قورئانی پیروز) بحوینیه‌وه چاکه‌یه‌کی بو‌هه‌یه، وه چاکه‌ش یه‌ک به‌ ده‌یه، ناشلیم (الم) هه‌مووی یه‌ک پیته، به‌لکو ئه‌لیف پیتیکه و، لام پیتیکه و، میم پیتیکه».

واته له‌به‌رانبه‌ر خویندنه‌وه‌ی (ا) دا سی کرده‌وه‌ی چاکه‌ت بو ده‌نوسریت، حوای گه‌وره پاداشتی چهنده به‌رام به‌ریش ده‌داته‌وه به هه‌رکه‌سیک که خوی بیه‌وینت.

١ أخرجه الترمذي؛ ٢٩١٠، وقال: حسن صحيح، البيهقي في شعب: ٢٩٩٣٣، انظر: صحيح الجامع: ٦٤٦٩.

نایا دزمانی قورئان له چهند بیت پیکهاتوه؟

قورئان له سی سەدو بیست هەزار بیت پیکهاتوه! لەگەڵ ئەم
 هەموو پاداشتە گەورەیه‌دا، که پەرۆردگار بو بەنده‌کانی ئاماده
 کردوهو، له فهرمووده‌ی پیغمبه‌ری نازداریشدا (ﷺ) هاتوه، که
 پاداشتی خویندنه‌وه‌ی پیتیک له قورئان ده به‌رام به‌ری خویه‌تی!
 واته، (له پاداشتی خویندنه‌وه‌ی هەموو قورئاندا) سی ملیون
 و دووسەد هەزار کرده‌وه‌ی چاکه‌ت بو دهنوسریت؟! من لیڕه‌دا
 پرس‌سیاریک ده‌که‌م: ئەو که‌سه‌ی قورئان له‌به‌ر ده‌کات چه‌ند
 جار له‌به‌ر خویه‌وه‌ ئایه‌ته‌کان دووباره‌ ده‌کاته‌وه‌؟ چه‌ند جار
 پیداچونه‌وه‌یان ده‌کاته‌وه‌؟ چه‌ند جار له‌ کاتی خه‌لووت و ته‌نیایی
 و هه‌بوونی ده‌رفه‌ت دا دووباره‌یان ده‌کاته‌وه‌؟... کی له‌ ئیوه‌ ئەم
 پاداشته‌ گه‌وره‌یه‌ ناوێت؟!

پیروژت بیت، که نه‌بیت به‌یه‌کیک له‌وانه‌ی (دوست و هه‌لبژێردراوی
 خوای پەرۆردگار!!)

ئەهێ ئەو کەسە نیهێتی لەبەرکردنی قورئانی پیروزت هیناوه،
 موژدەت لی بیت بو هەموو چاکەیک، کاتیک خوای گەورە پیت
 دەلیت: ئا ئەوانە دۆست و هەلبژێردراوی من، ئەم پەيامە
 پەرەردگار چی بە تۆ دەگەیهێت! بەدنیاییهوه زۆر نهینی لە پشت
 ئەم پەيامە خوای گەورە خویان حەشار داوه و لە گرنگترینان
 ئەوهیه، کە پەرەردگار قورئانخوینهکان لە هەموو خراپەیک
 دەپارێزیت و، هەموو شتیکی چاکیان بەبی بەرانبەر پی دەبەخشیت،
 ئەهێ بوچونت چۆنە ئەگەر ببیتە دۆست و هەلبژێردراوی خوای
 پەرەردگار.

لەکەلما هەست بەواتای ئەم فەرموودهیهی پیغمبەر(ﷺ) بکە.

{مراسر بن مالک ۱ قال قال رسول الله (ﷺ) من آمن بالله
 ورسوله، قالوا ب رسول الله، من هم؟ قال هم أهل لثان أهل الله
 وحده} (۱)

واتە: ئەنەسی کۆری مالیک(ﷺ)، دەلی: پیغمبەری خوا(ﷺ)
 فەرمووی: «بیگومان خوا کەسانیکی تایبەتی هەن لە نیو خەلک»،
 گوتیان، ئەهێ پیغمبەری خوا(ﷺ) ئەوانە کین؟ فەرمووی: «ئەوانە
 قورئانیان لەبەرەو کاری پێدەکەن، ئەوانە کەسانی تایبەتی خوان».
 خوای گەورە بە چ شتیوازیکی لەگەڵ کەسە تایبەتەکانی خویدا
 مامەلە دەکات؟ چون پزق و روزیان دەدات و دەیانپارێزیت؟ چون
 لەدوینیا و دواڕۆژدا پلە و پایەیان بەرز ناکاتەوه... بەلی گومانی تیدا
 نییه ئەم فەرموودهیهی پیغمبەری ئازیز(ﷺ) هەمووان هان دەدات
 بۆ لەبەرکردنی قورئانی پیروز.

(۱) أخرجه أحمد: ۱۲۳۰۱، وابن ماجه: ۲۱۵، انظر: صحيح الجامع: ۲۱۶۵، صحيح الترغيب
 والترهيب: ۱۴۳۲.

پلەو پایەى ئەو کەسەى هورس لەبەر دەکات

لەبارەو ئەم فەرمایشتەى پیغمبەرى خوا (ﷺ) دەهینن:

اعْنُ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ (١): أَنَّ نَبِيَّ (ﷺ) قَالَ لَأَبِي بَنٍ كَعْبٍ: «إِنَّ اللَّهَ

مَرَّ بِكَ يَوْمَ تَقُولُ وَاللَّهِ لَأَكْفَرُ بِكَ مِنْ نَعْمٍ» دَاوُود ١١: ١١

عِنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ؟ قَالَ: «نَعَمْ» فَذَرَفَتْ عَيْنَاهُ (١).

واتە: ئەنەسى کۆری مالیک (ﷺ) دەگیرێتەو، پیغمبەرى خوا (ﷺ)

بە ئوبەى کۆرى کەعبى فەرموو: «اللە سەیرى بەدەردا، واتە:

بەراستی خوا فەرمانى پیکردووم قورئانت بەسەردا بخوینەو،

ئوبەى گوتى: ئایا خوا ناوى منى هینا لە لای تو؟ پیغمبەر (ﷺ)

لە وەلامدا فەرمووی: بەلى، جا ئیتر ئوبەى (لە خوشى ئەم هەوالە)

دەستى کرد بە گریان.

قەتادە دەفەرموی: پیم و ترا، کە خویندرا بەسەریدا ئایەتى: ﴿

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُ بِبَيِّنَاتٍ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ١١٠﴾

البینة: (١).

بوچی ئوبەى خۆى پى نەگیراو فرمیسک لە چاوەکانى هاتنە

خوارەو؟ لە خوشى ئەو ریزەى کە لەلایەن زاتى خواوە لى

گیراوە، بیگومان ئوبەى بەهۆکاری قورئانى پیروزەو گەشت بەم

پلەو پایە گەورەیه، ئایا تو حەز دەکەیت بەم پلەو پایە بگەیت؟

١ (أخرجه البخاري: ٤٩٦١، ومُسلم: ٧٩٩.

٢ (صحيح: ونص الحديث أخرجه البخاري في (صحيحه)، برقم (٤٩٦٠)، عن أنس بن مالك.

لەبەرکردنى قورئان دوا مەخە و

مەلخ دواتر دەست پى دەكەم

ئەي ئەو كەسەي دەتەوئت قورئان لەبەر بکەي، هەر ئیستا بەبی وەستان و دوودلی دەست بکە بە لەبەرکردنى قورئانی پیروز، هەرگیز لە کاروان دوا مەکەو و مەلی لە داهاتودا دەست دەدەمە ئەم کارە پیروزە، مەترسە بیگومان خوای گەورە قورئانی پیروزی ئاسان کردو و، تەنها پیویستی بە ئیرادە و ویست و هیممەت بەرزى تۆ هەیه، بیهینه پیش چاوی خوت کەسیک دەیهوئت خوی فیری مەلەوانی بکات و بەترسەو لەبەردەم ناوێکەدا رادەووستی، بیگومان نمونەي ئەم جۆرە کەسانە هەرگیز فیری مەلەوانی نابن، تا ئەو ترسە لەخویان دانەرنن.

بەلام ئەگەر راستەوخۆ و بەبی ترس بازیدایە ناو ئاوەکەو و، ئەو بیگومان لەو ساتەو قوناغ بە قوناغ فیری مەلەوانی دەبیت، لەبەرکردنى قورئانی پیروزی بەهەمان شیوەیه، دەي گەواتە هەر ئیستا و بەبی وەستان و دوو دلی دەست بەدەرە ئەم کارە پیروزە، دلنیا بە چاوی خوت رینمونی خوای پەرورەدگار دەبینیت و سەرکەوتوت دەکات و دەتگەیهنیت بەئامانجەکەت.

شەفاعەتى قورئان لە پوژى دوایی دا

پنویستە ھەموان ئەو راستییە بزانی که قورئانی پیروز پاریزەری
خاوەنەکیەتی لە دنیا دا و لە پوژى دواییشدا شەفاعەتی بو دەکات،
ھەرکەسیک قورئان لەبەر بکات و بەردەوام دەوری بکاتەو، لە
مانا و مەبەستەکی رابمینی و کاری پی بکات، پشت بەخوا قورئان
لە پوژى دوایی دا دەبیتە شەفاعەتکاری و پشتی تی ناکات.

سەرئینج بە ئەی مرقف، تو بلی لە پوژى دوایی دا بارودوخی
مروڤەکان بە چ شیوەیەک بیت، لە کاتیکدا تیشکی خور زور نریک
دەبیتەو لە دروستکراوەکان، ھەموو کەسیک لەو پوژە سەختەدا
پنویستی بە شەفاعەتکاریکە تا لە ناپەچەتییەکان پزگاری بکات.

بەلام ئەو کەسە قورئانی پیروزی لەبەر کردووە لەو پوژەدا
بارودوخی زور جیاوازه؟ چونکە دەزانیت شەفاعەتکاریکی ھەیە
و بەرەو بەھەشتی دەبات کە ئەویش قورئانی پیروزی ھواری
بەردەوامی بوو لە دنیا دا، ئەو کەسە لەم بارەو ھەوالمان پی
دەدات پێغەمبەری ئازیزە (ﷺ)، کە لە ھەوا و ھەوێسی خویەو قسە
ناکات و وەک دەفەرموی:

«أَقْرَبُ إِلَى اللَّهِ رَجُلٌ قَرَأَ بِحَقِّ تِلْكَ الْقُرْآنِ» واتە:

قورئان بخویننەو، بیگومان لە پوژى قیامەت دیت تکاو شەفاعەت
بو خوا و ھاوێلەکانی دەکات.

ھەر کەسیک تا ئیستا قورئانی لەبەر نەکردووە... ئەو پنی دەلیم:
ھیتا درەنگ نەبوە و با لە ئیستاوە دەست پی بکات.

لەبەرکردنى قورئانى پیرۆز:

جېيەجىيى كۆردنى سۈننەتتىكى كەۋرەي پېغەمبەرى خوايە (ﷺ) چەندە جوانە لە كاتى لەبەرکردنى قورئانى پيرۆزدا، بەردەوام ئەو ھەستەت لەلا دروست بېيت كە سۈننەتتىكى كەۋرەي پېغەمبەرى ئازىز (ﷺ) جېيەجىيى دەكەيت، چونكە پېغەمبەرى خوا (ﷺ) بەبەردەوامى ھەموو ژيانى لەگەل قورئان و لەچارچىۋەي قورئاندا بوو، ئەو خۆشەويستە (ﷺ) ھەموو ژيانى خۆي تەرخان كۆرد بۆ بانگ كۆردنى خەلكى بۆ لاي قورئان، لە كاتىكىشدا پىرسىار لە دايكە عائىشە دەكرىت دەربارەي پەشتى پېغەمبەرى ئازىز (ﷺ)، لە ۋەلامدا دەفەرموي: **كُلُّ حَلْفَةٍ لِّقُرْآنٍ** (۱)، واتە: خورپەشتى پېغەمبەرى خوا (ﷺ) قورئانى بوو.

۱) أخرجه الطبراني في الأوسط (۳/۱)، عن عائشة رضي الله عنها، وصححه الألباني في صحيح الجامع، (۱۱۸۴).

واتە: ئەبو زەر(ؓ) دەلى: گوتم: ئەى پىغەمبەرى خوا(ﷺ)
 ئاموژگاريم بکه، (پىغەمبەر(ﷺ)) فەرمووی: «پاریز بکه (له
 سنوورەکانی) خوا، ئا ئەو چلەپو پەو گەورەى هەموو کارە
 باشەکانە»، گوتم: ئەى پىغەمبەرى خوا بوم زیاد بکه (زیاترم
 پىیلی)، فەرمووی: «قورئان بخوینەو، چونکە نوورە بوت له
 زەویداو، تویشووە بوت له ئاسماندا».

ئەو خەسەى فووبى لەبەرە پش دەخووت بەسەر هەموادا
 له کاتى پيشنويزى کردندا، ئەو کەسەى زورترین قورئانى لەبەرە
 پيش دەخووت بەسەر ئەوانى تردا، لەم بارەو ئەم فەرمایشتەى
 پىغەمبەرى خوا (ﷺ) دینين:

«...»
 «...»
 «...»
 «...»
 واتە: ئەبو مەسعوودى ئەنصارى(ؓ)، دەلى: پىغەمبەرى خوا(ﷺ)
 فەرموویەتى: «با شارەزاترین کەس بە کتیبى خوا پيشنويزى بو خەلک
 بکات، ئەگەر (خەلکەکە) له حویندن و (شارەزایى) به قورئاندا وەک یەکترى
 بوون، ئەو کەسەیان پيش دەخووت کە شارەزاترینیانە به سوونەت، جا
 ئەگەر له (شارەزایى) له سوونەتیشدا وەک یەک بوون، ئەو کەسەیان پيش
 دەخووت کە زووتر کوچ (هجرة)ی کردو، جا ئەگەر له کوچکردنیشدا وەک
 یەکتر بوون، ئەو کەسەیان پيش دەخووت کە زووتر مسولمان بوو، وە با
 هیچ کەس پيش کەسیکی دیکە نەکەوى و ئىمامەتى بو نەکات له شوینی

١) أخرجه أحمد: ١٧١٠٦، ومسلم: ٦٧٣، وأبو داود: ٥٨٢، والترمذی: ٢٣٥.

دەسەلات و فەرمانێ وایەتیەکی (وەک: مال و فەرمانگە و مزگەوت و... هتد)، وە لەسەر شوینی دانیشتی تایبەتی خویشی دامەنیشە لە مالهەیدا، تەنها بە مۆلەتی ئەو نەبێت».

بەهەمان شیوە لە کاتی بەخاکسپاردنی چەند مردوویەکدا، ئەو کەسە قورئانی لەبەرێوە لە بەخاکسپاردندا بەسەر ئەوانی تردا پیش دەخریت، لەم بارەو جابری کۆری عبدالله دەفەرموی: پیغمبەری خوا (ﷺ) شەهیدەکانی ئوچودی دوو دوو دەخستە ناو پوشاکیکەو و پاشان دەیفەرموو، کامەیان زۆرتەری قورئانی لەبەرە ئەگەر نامازەیان بو یەکیکیان نکردایە ئەو لە بەخاک سپاردندا پیشی دەخست و دەیفەرموو: من لە روژی دوايي دا شاهیدم بەسەر ئەمانەو و پاشان فەرمانی دەکرد بەخوینەکانەو و بەبێ شۆردن و نوێژ لەسەر کردن بەخاک دەسپێردران.

تەنانەت لە کاروباری دۆنیاشدا ئەو کەسە قورئانی لەبەرە، پیش دەخریت بەسەر کەسیکی تردا ئەگەر لە تواناکانیاندا یەکسان بوون هەرێوەها ئەم قورئانە بەرزکەرێوە و نزم کەرێوەی پلە و پایە مروفەکانە، هەرێوەک پیغمبەری خوا (ﷺ) لە فەرمودەیکدا دەفەرموی: «من سرفعت بها کتاب افواب وینح به احرین» واتە: «بە دنیایی خوا کومەلیک بەرز دەکاتەو بە هوی ئەم کتیبە (واتە: قورئان)، وە هەندیکی دیکەشی پێ نزم دەکاتەو».

نایا تا نیستا دوو دۆلی لە بریاردان بۆ
لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز

لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز قەلغان و شیفایە

زوریک لە ئیمە لە کاتیکدا بەحوش دەکەوین، داوا لە کەسیکی قورئان
لەسنگ دەکەین بو ئەوەی روقییە شەرعیمان بەسەردا بخوینیت؟
چونکە خوای گەورە بومانی بوور کردووەتو، کە ئەم قورئانە شیفایە،
و هەک دەفەرموی: ﴿وَمِنْ مَّوَدِّعِهِ مَا هُوَ شِفَاءٌ لِّرَأْسِ الْوَسْوَاسِ الْكَاسِبِ﴾
﴿الْعَمَلُ الْإِسْرَءِ﴾ ٨٢. واتە: لەم قورئانەدا دەنیرێنە خوارووە
ئەو، کە هۆی شیفای و میهرەبانییە بو برۆاداران، بەلام {هاتنی ئەم
قورئانە} بو سەمەکاران هیچ زیاد ناکات جگە لە خەسارەت مەندی
نەبیت. هەروەها دەفەرموی: ﴿قُلْ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ عِلْمًا هَدًى وَشِفَاءً﴾ ﴿فُصِّلَتْ﴾
٤٤. واتە، {ئەو} بلی. قورئان بو کەسانیک کە باوەریان پێی هیناوە
رێنیشاندەر و شیفایە.

ئەو، بەلینی داو قورئان شیفایە خوای گەورە: ﴿وَمِنْ مَّوَدِّعِهِ﴾
﴿النِّسَاء﴾ ٨٧. واتە: جا کی لە خوا قسە و {بەلینی} راستترە.
لە شوینیکی تردا دەفەرموی: ﴿وَمِنْ حُسْنِهِ صَلَوةُ الْمَرْءِ عَلَى الْوَجْهِ﴾ ﴿النِّسَاء﴾ ١٢٢.
واتە: ئایا کێ لە خوای گەورە راست بێژترە.

ئەگەر دووچاری هەر جۆرە نەخۆشییەک بوویت، پێویستە باوەری
تەواوەتیت بەو هەبیت کە قورئان شیفات دەدات، هەر لەبەر ئەمەیه کە
پێغه‌مبەری ئازیز (ﷺ) روقیە شەرعیمان فیر دەکات.

پێغه‌مبەری خوا (ﷺ) روقیە شەرعی بو حەسەن و حوسەین
نەجامدا، هەروەها فیرمان دەکات کە روقیە بو خۆمان مەکەین و جیاوازی
بیه ئەگەر بەخویندنی سورەتی (الفاتحة) بیت، یان خویندنی (آية الكرسي)،
یاخود کوتایەکانی سورەتی (البقرة)^١، و ئایەتەکانی تری قورئانی پیرۆز

١) لە ئەبو مەسعود هاتو، پێغه‌مبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی {مَنْ قَرَأَ الْبَقْرَةَ}

پرسیار: ئیستا ههستت چونه ئه و کهسهی روقیهی خوی دهکات،
 هه ر ئه و کهسه بیت، که له سنگیدا قورئانی پیروز ههیه؟ بیربکه وه
 نهگه ر تو قورئانت له بهر بیت: داخوم به چ شیوازیك خوای گه وره
 هه موو جۆره نه خوشی و خراپه یه کت لی دوور بخته وه؟
 ئایا ئیستا کاتی ئه وه نیه قورئانی پیروز له بهر بکهیت؟

بو نمو کهسهی کومانی هه به و دوو دله ده باره ی به ودنی که

به و ده ر دگار هه ر دی ناس به کردیت بو له بهر کردن

له روریک له گه شته قورئانییه کانم دا به خزمهت خه لکانیک گه یشتوم..
 مندا لایک که ته مه نیان له ده سال تیه ری نه ده کرد هه موو قورئانی
 پیروزیان له بهر کردبوو سه رباری بچوکی ته مه نیان.. به خرمهت که سانیکی
 نه خوینده وار گه یشتوم، که توانای خوینده وه و نویسیان نه بوو به لام
 له گه ل نه وه شدا هه موو قورئانیان له بهر کردبوو.. له گه ل که سیک نایینادا
 دانیشتم که چاوه کانی هیچیان نه ده بینی.. به لام له ریگه ی گوێگرته وه
 هه موو قورئانی له بهر کردبوو، به خزمهتی برایه ک گه یشتم، میشک و ژیری
 دو چاری نه خوشیه کی ئه وتو هاتبوو که هیچ شتیکی ده رباره ی ژیان
 نه ده زانی.. له گه ل نه وه شدا خوینده وه که ی به شیوه یه ک بوو، هیچ هه له یه کی
 تیا دا نه ده کرد، چه ندین روژ له گه ل که سانیکا بووم، که به جوانترین شیوه
 هه موو قورئانیان له بهر کرد بوو، وه شاره زاییه کی ته و او یان ده رباره ی
 قورئانی پیروز هه بوو.. له گه ل نه وه ی ئه مانه به زمانی عه ره بی قسه ناکه ن!
 بیگومان قورئانی پیروز موعجیزه یه کی خوا ییه، وه ک خوای په ره ر دگار
 ده فه رموی: ﴿ خَرَجَ الْوَلَدُ الْأَوَّلُ حَمًا ۖ﴾ (الحجر: ۹).

سید سید زعفران به نام { أخرجه البحاري في (صحيحه)، برقم (۵۰۶۰)، ومسلم
 في (صحيحه)، برقم (۸۰۸)، واته هه ر که سیک نه و دوو نایه ته ی کوتایی سورته ی
 به قه ره له شه ویکدا یخوینیت به سه یه تی.

واتە: بى گومان ھەر ئىمە قورئانمان ئاردوۋەتە خوارەۋە و
بەپاستى ھەر ئىمەش دەپپارىزىن.
قورئانى پىروز لەناو سىنگى مروقەكاندا پارىزراو و تومار كراۋە،
پىش ئەۋەى لەدووتوئى كىتئەكاندا تۇمار بىكرىت.
ئايا دەتەۋىت سىنگت پىر بىكەى لە ئايەتەكانى قورئانى پىروز؟

قورئانى پىرۇز بۇ ھەموو تەمەنەكانە..

بۇ ھەموو زمان و.. ھەموو مروقايەتئىيە

كاتىك باس لە فەزل و گىرنگى لەبەركردنى قورئانى پىرور
دەكەين، ھەندىك گومانىيان ۋەھايە كە ئەم پەيامە تەنھا ئاراستەكراۋە
بو مىندالان و لاۋان! نەخىر بەپىچەۋانەۋە، بەلكو ئەم پەيامە ھەموو
موسلمانان دەگرىتەۋە، بو ھەموو تەمەنەكانە، ژنان و پىۋانىش
دەگرىتەۋە، لە كاتىكدا ئەم ھاۋكارى و ھاندانە لەئىمەۋە دەبىنى،
ھەروەھا شىكرىدەۋەى رىگا و ياساكانى كە ھاۋكارىت دەكەن
لەسەر لەبەركردنى قورئانى پىروز، ئەم زانستە تەنھا پەيۋەست
مەكە بە كور و كچەكانتەۋە و خوت ۋاز لە قورئان بھىنىت، بەلكو

تۆش لەگەل ئەواندا لەبەری بکە، ئەو رینمایانە جیبەجی بکە، کە ئاراستەى ئەوان دەکریت، هەرگیز مەلى من چوومەتە تەمەنەو، چل، پەنجا، شەست سالى تەمەنم بەرى کردوو پیر بووم، بو من شتیکی ئەستەمە، کە لەم تەمەنەدا قورئان لەبەر بکەم!

بەلى راستە قورئان لەبەرکردن لەو تەمەنەدا کاریکی قورسە، بەلام شتیکی ئەستەم نیە.. لە کاتیکدا خواى گەورە لە قورئانى پیرۆزدا دەفەرموى: ﴿وَلَقَدْ سَرَبْنَاْ اَنْفِرًا سَاكِرًا فِیْ هٰذَا نَارًا﴾ القمر: ۲۲. واتە: سویند بەخوا بەراستى ئیمە قورئانمان ئاسان کردوو بو ئاموژگارى لى وەرگرتن، جا ئایا کەسیک هەیه پەندى لى وەرگیریت؟ نەیفەرموو، ئیمە قورئانمان ئاسان کردوو بو مندا لان و ئەوانەى تەمەنیان کەمە، بەلکو قورئان ئاسانکراو بو هەموو تەمەنەکان بەشیوەیهکی گشتى.

کەواتە هەر ئیستا نیەت بهینه و بریار بدە.. قەلەم و دەفتەر ئامادە بکە و لەگەلمدا پلانى لەبەرکردنى قورئانى پیروز بنوسەرەو، کە لە لاپەرەکانى دواتردا باسى پلانەکەم کردوو.

مجلس شورای اسلامی

روزنامه‌های اعلامیه‌ای شورای عالی

لهم به شه‌دا ياسی ئه‌و ده‌بنه‌مايه ده‌که‌ين، پيوسته ئه‌و که‌سانه جيه‌جيان بکه‌ن که‌ قورئان له‌به‌ر ده‌که‌ن؟ چونکه ئهم بنه‌مايانه ئاسانکار و يارمه‌تيدهرن بو له‌به‌رکردنی قورئانی پيروژ..

برای خوشه‌ويستم له‌گه‌شتی له‌به‌رکردنی قورئاندا چه‌ندين کوسپ و نارحه‌تيت رووبه‌روو ده‌بنه‌وه، به‌لی ئه‌مه راستيه و پيوسته ئاگاداری بيت؟ چونکه تو له‌به‌ردهم گه‌نجينه‌يه‌کی گه‌وره و نه‌رخدايت، دوژمنه‌که‌يشت {شه‌يتان} له‌به‌ردهم گه‌نجينه‌که‌دا وه‌ستاوه و به‌ئاسانی وازت لی باهيتيت و ئامانجی ئه‌وه‌يه هيج له‌و گه‌نجينه‌ بو خوت نه‌يهی، به‌لام پرسياره‌که‌ ليره‌دا ئه‌وه‌يه: تو به‌چ شتوازيک خوت بو رووبه‌روو بونه‌وه‌ی ئه‌و ئاسته‌نگ و نارحه‌تی و هه‌ره‌شانه‌ ئاماده ده‌که‌يت؟ ليره‌دا ئه‌و که‌سانه ده‌ناسرينه‌وه، که راستگو بوون له‌گه‌ل ئامانجه‌که‌يانداو جيا ده‌کرينه‌وه له‌که‌سانی تر. ليره‌وه چه‌ندين ئاسته‌نگ و نارحه‌تی رووبه‌رووی ئه‌و که‌سانه ده‌بنه‌وه که‌ قورئان له‌به‌ر ده‌که‌ن، ئاسته‌نگه‌کانيش ناوهميد که‌رن و به‌هويه‌وه زورجار مروف بريار ده‌دات له‌له‌به‌رکردن به‌رده‌وام نه‌بيت، وه‌ک روژانه له‌ده‌وروبه‌ری خومان ده‌ييينين و هه‌ستی پی ده‌که‌ين، ده‌ست ده‌کات به‌له‌به‌رکردنی جوژئیک يان دوو جوژه، دواتر چه‌ند کيشه‌يه‌ک رووبه‌رووی ده‌بنه‌وه ئيتر واز لهم گه‌وه‌ره پيروژه ده‌هينيت و ده‌ليت: من نامه‌وی قورئان له‌به‌ر بکه‌م.

راست ده‌که‌يت شه‌يتان تو‌ی گه‌ياند به‌م بريار و ده‌ره‌نجامه، هه‌روه‌ک وتراوه: ئه‌و که‌سه‌ی هه‌نگوينی ده‌ويت، پيوسته چاوهری پیوه‌دانی هه‌نگ بکات، به‌هه‌مان شيوه‌ کاتيک بريار ده‌ده‌يت قورئان له‌به‌ر بکه‌يت، ده‌بيت خوت بو چه‌ندين ئاسته‌نگ و نارحه‌تی ئاماده

بکهیت، چه‌ندین که‌سم بینیه، که خاوه‌ن پیداویستی تایبه‌تی بوون و له‌گه‌شتی له‌به‌رکردنی قورئاندا پروویه‌رووی ئاسته‌نگ و ناره‌حه‌تی زور بونه‌ته‌وه و به‌لام نه‌وان چاک له‌گه‌وره‌یی نه‌و به‌خششه گه‌یشتون و کولیان نه‌داوه، تا کوتایی گه‌شته‌که به‌رده‌وام بوون له‌به‌رکردنی قورئان و سه‌رئه‌نحام خوای په‌روه‌ردگار نه‌و به‌خششه گه‌وره‌یه‌ی پێیان به‌خشیوه.

نایا هه‌ز نا‌که‌ی له‌م گه‌شته‌دا خوای گه‌وره هاوسه‌فه‌رت بیت!! ده‌ی که‌واته به‌هه‌موو تواناته‌وه هه‌ول بده‌و سارد مه‌به‌ره‌وه، دلنیا‌به‌و باوه‌ری ته‌واوه‌تیت به‌وه هه‌بیت په‌روه‌ردگار هه‌موو کاروباره‌کان‌ت بو ئاسان ده‌کات؟ چونکه تو له‌به‌ر ره‌زامه‌ندی خوای گه‌وره ده‌ته‌ویت هه‌موو قورئان له‌به‌ر بکه‌یت، هه‌ر خۆیشی ده‌فه‌رموی: ﴿لَا يَرْجُوا فِتْنَةً مِّنْهُمُ وَلَا مِثْلَ هَذِهِ﴾ ﴿العنکبوت: ٦٩﴾. واته: که‌سانیک که له‌پێناو ره‌زامه‌ندی ئیمه‌دا تیکوشانیان کردوه به‌راستی رینمونییان ده‌که‌ین بۆ ریگا چاکه‌کانی خومان، بی‌گومان خوا له‌گه‌ل چاکه‌کاراندا‌یه. که‌واته وریابه! هه‌رگیز نا‌ئومیدی پروت تی نه‌کات و ریگا‌که‌ت ته‌واو بکه‌.

نه‌و که‌سه‌ی هه‌نگوینی ده‌ویت،
بینیسته‌ چاوه‌ڕێی بی‌ومدانی هه‌نگ بکات

بەيىتى تواناي خۆت ھەول بده
دنيا به خواتى گەورد ھەموو کاروبارەكانت بۆ ناسان دەمكات

بېنماى دلسوزى: دلسوزى 'سجلاس' ښکاي سهره بابه

له کاتیکدا تو خوت په کلا کردووه ته وه بو له بهر کردنى
قورئانى پيروز، نه مه ئاماژه يه و پيمان دهليت: خواى گه وره توى
هه لېژاردووه بو نه و کاره پيروزه، يه که مين پلانى سهر ريگا که ت
بريتييه له دلسوزى (ئخلاص)، بيگومان هه موو کار و کردووه يه کى
چاک پيوستى به دلسوزى (ئخلاص) هه يه، نه ي نه گهر نه و کارو
کرده وه چاکه له بهر کردنى قورئانى پيروز بيت، که هه موو به يانيان
و ئيوارنيک له ناو دلان و له سهر زاراندايه.

که واته: دلت خاوين بکه ره وه و نييه تت يه کلا بکه وه بو خواى
گه وره و، واز بهينه له هه موو کاروباريکى لاهه کى، که بالى کيشاوه
به سهر دهر و نتدا و ريگره له بهر انبه ر يه کلا بونه و هت بو خواى گه وره،
نه و کاته موژده ي هه موو خير و چاکه و ده لاقه کرانه وه يه کت لى
بيت له و گه شته تدا، که خواى گه وره پيتى ده به خشيت.

له و نه ينى يانه ش، که به دريژايى گه شته که ت يارمه تيت دده ن و
ئخلاصت بير ده خه نه وه نه وه يه؛ که (نييه تت نوى بکه يته وه) نه مه ش
کاريکى گرنگه، زور يک نازانن مه به ست چيه له وه ي که ده و تر ي
(نييه تت نوى بکه ره وه)؟ ئايا زياتر له يه ک نييه ت بوونى هه يه له
گه شتى له بهر کردنى قورئاندا؟!

بەلى لەگەشتى لەبەركردنى قورئاندا زياتر لە (بىيەتيك) بوونى
 ھەيەو، بەلام ئامانچ لەم ھەموو نىيەتەنە تەنھا بەدەسھينانى
 رەزامەندى خواى گەورەيە... پرسیار لە خوت بکەو بلى: بوچی
 قورئانى پىروژ لەبەر دەکەم؟

ھەندىک لە خەلکى کاتىک قورئان لەبەر دەکەن تەنھا ئامانجيان
 نزىکبەنەو ھيانە لە قورئانى پىروژ، ئەم ئامانجەش و ھايان لى
 دەکات لە ھەموو شۆيىنگداو لەناو مال و لە مەزگەوت و لەکاتى
 کار کردن و لەناو ئۆتومبىلدا بەردەوام دەورى قورئان بکەنەو بە
 خويندەنەو و گوێگرتن لىي، نىدى بەم ھۆکارەو ھەموو ساتەکانى
 ژيانيان پىر لە کارو کردەو ھى جوان، بەراستى ئەمەش نىيەتيكى
 زور جوانە، ھەندىكى تر دەيانەويت بەم ھويەو ببنە دوست و
 ھەلبۇزىردراوى خواى گەورە، ھەندىكى تىرش دەيانەويت لە رىگای
 لەبەركردنى قورئانەو زياتر لە پەيامەکەى خوا شارەزا ببن،
 لەپىناو فىرکردنى کەسانى ترو بەدەسھينانى کار و کردەو ھى چاکە،
 ئاواتيان ئەو ھيە بکەو بەر فەرمايشتەکەى پىغەمبەرى خوا (ﷺ):
**إِغْنِ عَثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ (ؓ)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ «حِرْكَمَ مِنْ نَعْمَةِ
 الْعَرَبِ وَحِلْمِهِ» .** واتە: عوسمانى كورى عەففان (ؓ) دەگيریتەو:
 پىغەمبەرى خوا (ﷺ) فەرموویەتی: «باشترینتان ئەو کەسەيە، فیری
 قورئان دەبێ و، خەلیش فیر دەکات».

ھەندىکیش دەيانەويت بەم ھۆکارەو بگەنە پلە بەرزەکانى
 بەھەشت، وەک لەم فەرموودە ھاتو: **إِغْنِ عِدَّ اللَّهِ عَنْ عَمْرٍو ( )**
 قال قال رسول الله (ﷺ) : **بِئْسَ لِمَا سَدِ الْقُرُونِ أَهْرَ وَارِقٍ وَرَبِّ، كَمَ**

نۆپۇردىن بىر نەچچە كۈن ئىچىدە يەككە زۆرى ھەيە؛ چۈنكى
لەكەشتەكەتدا لەكەل قورئان دوچارى لاوارى و ساردىنە
دەپت، گومان لەو دەتايە كە نۆپۇردىن بىر نەچچە
ھەستە خراپانەت لى دوور دەخاتەو، كەواتە پېش دەست
كردنت بەلەنەركردى قورئان، ئامانچ و نىيەت دىارى بىكە، ئەو
فەرمائىشە چاپ بىكە كە ھانت دەتايە بۇ لەبەركردى قورئانى
پىرۇز، لە شوئىكى كىنگدا ھەلىواسە با بەردەوام لەبەرچاوت
بىت وەك پېشەواو پېشاندەرىك.

بەسەمەي دوووم: تەوېەو وارەبنان لە تاوان

تو دەتەوێت لە دوستانى خۆى گەرە بێت و لە هەمان کاتدا بەتاوان و سەرپێچى خۆى پەرەردگار لە خوت توورە بکەیت؟! چۆن و بە چ شىوازىک چاوەڕێى هاوکارى و یارمەتى خۆایى دەکەیت لە کاتێکدا سەرپێچى فەرمانەکانى دەکەیت؟!

لە گرنگترین ئەو بنەمایانەى کە پێویستە لەکاتى لەبەرکردنى قورئاندا پەرچاویان بکەیت: وازەیتانە لە تاوان و سەرپێچى، دەزانم هەموومان خاوەن گوناھو تاوانین، بەلام لە گەشتى لەبەرکردنى قورئانى پێروژدا پێویستە زۆر پێداگرییەت لەسەر دورکەوتنەو لە تاوان و سەرپێچى، پێویستە زۆر ھوگر بوونت بە تەوبە و ئیستغفارەو خالى جیاکەرەوێت بێت لە موسلمانان بەشیوەیەکی گشتى.

ھەرۆھە کۆمەلە ئەندامىکى جەستەت ھەن کە لە لەکاتى لەبەرکردنى قورئاندا بەکاریان دەھێنیت، ئەوانیش بریتین لە: چاوە، گوێ، زمان، ئەمانە؛ ئەو ئەندامانەى جەستەت، کە بۆ لەبەرکردنى چاکترین و پێرزترین وتە بەکاریان دەھێنیت، کە فەرمايشتى خۆى گەرە. تۆ چۆن بەو چاوانەت لەلایەک سەرپێچى خوا دەکەیت و ھەمانکات قورئانیان پێ دەخوێنیت؟ چۆن گوێ بۆ گۆرانى و غەیبەت دەگریت و ھەر بەو گوێچکانەت گوێ بۆ قورئانیش دەگریت، ھەرۆک ئێبىن قەیم دەفەرموێ:

حب الكتاب وحب ألحان الغنا   في قلب عبد ليس يجتمعان
واته: خوشه‌ویستی قورئان و خوشه‌ویستی گورانی له دلیک دا
کۆ نابنه‌وه.

هه‌روه‌ها زمانت بپارێزه‌و غه‌یبه‌تی خه‌لکی پێ مه‌که‌و هه‌ولی
له‌که‌دارکردنی که‌سایه‌تیان مه‌ده‌؟ چونکه‌ تۆ به‌م زمانه‌ت قورئان
ده‌خوینێته‌وه، بیگومان تاوان کاریگه‌ری له‌سه‌ر دلیشت به‌جی
ده‌هیلێت و توانای له‌به‌ر کردنیشت لاوازه‌کات، دواچار تاوانه‌کان
له‌و کاره‌ پێروژه‌ ساردت ده‌که‌نه‌وه، له‌به‌رئه‌وه‌ کاتیک ئیمامی مالیک
زیره‌کی و بیرتیژی ئیمامی شافعی بینی پێی فهرموو: ((لست اعلم
الا ان الله عز وجل لا يهدي القوم الظالين)).

واته: خوای گه‌وره‌ نورو روشنایی له‌ دلتدا چاندوو، به‌ تاریکی
گونه‌ نه‌و نوره‌ مه‌کوژێنه‌وه.

ته‌وه‌به

تاوان

لەسەرت پىۋىستە بو ئەم كارە پىروزەت كاتىكى گرنگ دىارى
بەيت، ئەمەش لە گرنگرەن بىنەماكانى لەبەركەردىنى قورئانى پىروزەن،
ئەگەر تۆ پەرۋىشى لەبەركەردىنى قورئانى پىروزەت... ئەوا بەھىچ
شەيئەيەك مەلى كاتم نىيە؟ چونكە قورئان پەرۋىشى خوشەويستە
و كاتى بىن سود و لاۋەكى بو تەرخان مەكە، لەبەركەردىنى
مەكەرە شتىكى لاۋەكى و .. ھەرگىز مەلى: {كەي كاروبارەكانى
دونيام كۆتاييان ھات، ئەوا پاشماۋەي كاتەكەم تەرخان دەكەم بو
لەبەركەردىنى قورئان} ئەمە گەرەتەن ھەلەيە كە زوربەي قوتاييانى
قورئانى تىكەوتوۋە.

ھەر كەس بەئومىدى پاداشتىكى گەرەوۋە بەتەمەي لەبەركەردىنى
قورئانى پىروزە، ئەو لەسەرى پىۋىستە گرنگرەن كاتى خوى بو
تەرخان بىكات و، باروۋىخ و ژىنگەي دەوربەرى بەھەر شىۋازىك بىت،
بايىت دەسپەردارى ئەو كاتە بىت كە دايىناۋە بو لەبەركەردىنى قورئان.

سەمى چۈرەم جۇب لە كۆر و كۆبۇنە دەى بەكۇبۇجەو بېارنەد

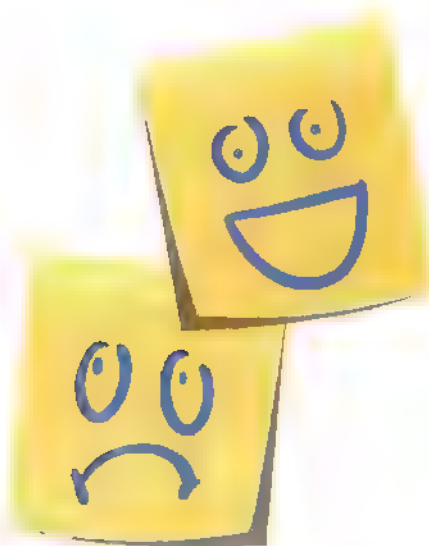
لە كاتىكدا تو سەرقالى لەبەر كەردنى قورئانى پېرۇزىت،
پېويستە لەو كەسانە دوور بگەوئەو كە كارىگەرى خراپيان ھەيە
بەئاراستەى سارد كەردنەو ەت لەو بەندايەتتەيە گەورەيە، لەوانەيە ئەو
كەسە پياوچاك و خۆشەويست يىت، بەلام قسەكانى نەشيان و
بەو ھويەو دەيىتە كۆسپىك و دوچارى ساردبۇنەو ەت دەكەن و لە
گەشتى لەبەر كەردنى قورئانى پېرۇز داتەبىرن.

بەنمۇنەيەك ئەمە روون دەكەمەو، لەوانەيە لەشوينى كارەكەتدا
لەگەل كەسكى نەگونجاو دابنىشيت و ھەوالى بەدەيتى بەو ەي
دەتەو قورئان لەبەر بگەيت، ئەويش لەو ەلامدا پىت دەلەيت: ئايا تو
بەراستى بەتەمەى لەبەر كەردنى قورئانىت؟ چون و بە چ شىوازيك
كاتى بو تەرخان دەكەيت؟ تو تەمەنت چو ەتە سەرەو و تواناى
قورئان لەبەر كەردنت نىيە؟ قورئان لە (٦٠٠) لاپەرە پىكەتو ە! چون
دەتوانى لەبەرى بگەيت لە كاتىكدا ئەم ھەموو كاروبارانەت ھەيە؟
لاحول ولا قوۋة إلا باللہ. چەدە قوتابى قورئان دەناسم، كە
بەھۇكارى كارىگەربوونيان بەم جۆرە وشە پوخىنەرانە گەشتونەتە
ئەو باو ەپەى، كە پېرۇژەكە قورسە و دواجار دەستيان ھەلگرتو ە لە
لەبەر كەردنى قورئان!! من دلىام تو لەو جۆرە كەسانە نىت، بەلام
خۇت تاقى مەكەرمەو و گوئ لەو جۆرە وشە نەشيانو ە مەگرە،
خوت لەو كۆر و كۆبۇنەوانە بەدوور بگرەو، جگە لە سلاو كەردن
لىيان لەگەل ئەو جۆرە كەسانەدا زور گەتوگۇ مەكە.

وتەيەك بۆ ئو كەسانەى كە سارد و سرن

ئەگەر تو ناتەوى قورئان لەبەر بگەيت، ئەو لەو دۇنيابە
خوای پەرورەدگار توى بو ئەم كارە پىرۆزە ھەلنەبۆاردوو و
بەلام كەسانى تىرىش سارد مەكەرەو، بىگومان زۆر كەس ھەن
دەيانەوئىت قورئان لەبەر بگەن، لەوانەىە وشەىەكى تۆ ئاومىدى
لە دلياندا بچىنىت، كەواتە با قسەت جوان و ھىوابەخىش بىت،
وھك پتەمبەرى خوا(ﷻ) فەرمووئەتى:

{كَيْفَ أَصْلَحَ شَيْءٌ} ^(۱)، واتە: ووتەى چاك خىر و سەدەقەىە.
ئەگەر قسەى چاك و ھىوابەخىش و بنىاتنەرىش ناكەيت... ئەو
باشترىن شت بىدەنگ بووتە.

۱) أَخْرَجَهُ الْبَغَاي: ۲۹۸۹، ومسلم: ۱۰۰۹، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ).

..... واتە: عائیشە (ؓ)، دەلی: پیغمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی. «کەسی کارامە (لە خویندن و کاریکەردنی) قورئاندا، لەگەل فریشتە ریزدارە بەرپزەکانی خوا، و ئەو کەسە کە قورئان دەخوینی و لەسەر زمانی تەواو نایی (واتە: چاک نایزانی) وە لەسەریشی قورسە، دوو پاداشتی بۆ هەیە».

پیغمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی: *مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَهُوَ كَأَنْ يَتْلُوَهُ وَهُوَ كَأَنْ يَتْلُوَهُ* ورتل، کما کُنت تترتل في الدنيا، فإن منزلك عند آخر آية تقرأها!، واتە: «بە هاوێلی قورئان (واتە: ئەو کەسە قورئانی خویندووە، یان دەرخی کردووە) کە دەچیتە بەهەشت، دەگوتری: بخوینەرەووە بەرز بەووە سەربکەووە، هەر وەک لە دنیادا دەتخویندووە، بیگومان شوینی تۆ لە لای دوا ئایەتە کە دەخوینیتەووە».

بەلی بیهێنەرە پیش چاوی خۆت، کە ئیستا لە کوتا ساتەکانی لەبەرکردنەکت دایت، چاوەکانت دابخە و وەهای دابنێ، کە کوتاییبەکانی سورەتی ( ) بە دەرڤ بۆ مامۆستاکەت دەخوینیتەووە، ئەم چرکە ساتانە بهێنەرە پیش چاوانت، کە لە خوشیدا و بەگریانەووە سووچەدی سوپاسگوزاری بۆ خوا ی پەروەردگار دەبەیت، ئای چ دیمەنیکێ جوان و کاریگەرە.

هەرگیز نەلی: هێشتا لەسەرەتای کارەکه دام و بەشیکی زۆری قورئانی پێرۆزم ماوێ کە لەبەری بکەم، بەلکو بە ئومیدەووە بلی: ئەو پەروەردگاری منی بۆ ئەم کارە پێرۆزە دیاری کردووەلی بژاردم، هەر بە یارمەتی خویشی هەموو قورئان لەبەرەدەکەم، من کاتیک لە لەبەرکردنی سێ جوزء بومەووە، باوکم پێی گوتم: کۆری

١) أخرجه البخاري: ٤٦٥٣، ومسلم: ١٨٩٨.

٢) أخرجه أبو داود: ١٤٦٦، والترمذي: ٢٩١٤، وابن ماجه: ٣٧٨٠، وقال الترمذي: حسن صحيح.

شیرینیم «فەھد» وەھای دابنی لە ئیستاوە ئامانجەکت پینکاوە، لەگەڵ خوای پەروەردگاریدا راستگوییە «لەوێ دانیابە سەرکەوتوت دەکات»، بیگومان ئەم وشانە وزەییکی گەورە بوون و زیاتر بونە هاندەرەم، تا لەسەر بپیارەکەم پێداگریم و هیممەتیان بەرزتر کردمەوێ.

بەردەوام ئەو نایەت و فەرمودانە دووبارە بکەرەوێ، کە باسی گەورەیی پلەو پایەیی خۆیندەوێ قورئان و لەبەرکردنی دەکەن، بیگومان ئەمەش وزەت پێدەبەخشیت و «هیممەتت» بەرز دەکاتەوێ.

بەنمای شەشەم:

کەسانی نر لە ئامانجەکتەدا بەشداری پێ بکە

چەند جوانە کاتیک لە گەشتی لەبەرکردنی قورئاندا و یەک لە خوشەوێستانان دیاری دەکەیت، تا بەشدار بیت لە پیکانی ئامانجەکتەدا، بیگومان مەبەستم ئەوێ نێ، کە لەگەڵ تۆدا قورئان لەبەر بکات، چونکە لەوانە یەکیکیان بلیت: ناتوانم قورئان لەبەر بکەم، دەکریت ئەو کەسێ دیاری دەکەیت باوکت یان دایکت یان هاوڕێیەکت بیت، یاخود دیاری کردنی یەکیک لەو کەسانەیی، کە لە شوێنی کارەکتەدا بەیەکەوێ.

مەبەست لە بەشداری پێ کردن ئەوێ: داوایان لێ بکە ی هاوکاریت بکەن لە لەبەرکردنی قورئانی پێڕۆزدا، پێیان بێ: کاتیک بینیتان وازم لێ هێناوێ، ئەوێ ئامۆزگاریم بکەن و ئاراستەم بکەن، تا دووبارە دەست دەکەمەوێ بە لەبەرکردنی قورئانی پێڕۆز، بیگومان ئەم جووێ بەشداری پێ کردنە لەو هۆکارانە کە یارمەتیت دەدەن بۆ سەرکەوتنت لەم کارە پێڕۆزەدا.

كاتىك لەبەركردنى قورئان دەپتە ئامانجىكى ھاوبەش

با بەسەرھاتىكتان دەربارەي خۆم بۇ
بگىرمەو، دايكم لەگەل ئەوئى قورئانى
لەبەر نەبوو، بەلام ھەركاتىك دەگەرەمەو
بۇ مالەو بانگى دەكردم و قورئانەكەي
دەكردەو، تا چەند ئايەتىكى بۇ بخوینمەو و
گویم بۇ بگريت، لەو دۇنيابن ئەو مەبەستى
ئەو نەبوو قورئانم پى لەبەر بکات.. نەخیر..
بەلكو ئامانجى لەم کارەي ھاندانم بوو
لەسەر لەبەركردنى قورئانى پىروژ.

باوکیشم «بەرەحمەت پىت» بەھمان
شۆو بانگى دەكردم و دەپوت: چەند
ئايەتىكم لە فلانە سورەت بەسەردا
بخوینەرەو و پىم خۆشە فلانە سورەتم بۇ
بخوینتەو، ھەرودھا مامۇستاکم }پەشاد

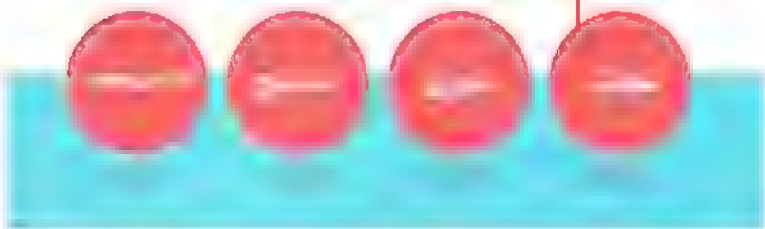

«كە قورئاننى پەن لە بەر كەردم» { جاريكيان
بە سەردان لە ولاتى مىسر بوو بە تەلەفون
پەيوەندى پتوھە كەردم و فەرمووى: پەنم
خۆشە بە دەنگى تۆ گويم لە چەند ئايەتتىكى
قورئان يەت.

ئىستا كاتى ئەو يە تۆى بەرپەز پرسىار
بەكەيت و بلىيت: ئەمە هەمووى لە پىناوى چى
دا بوو؟!

وەلام: چونكە ئەوان هەمويان بە شداربون
لە ئامانجەكەمدا، دەيانويسەت لە گەلم دا
بەردەوام بىن و هاوڕى گەشتەكەم بىن، تا
ئەو كاتەى دەگەمە مەنزل و بە تەواوەتى بە
ئامانجەكەم دەگەم.

كەواتە تۆش لەم ئامانجە گەورەيەى
ژياندا برا و خىزان و هاوڕىكانت بە شدارى
پەن بەكە، هەتا هاوکار و پشتىوانت بىن و
بەهوى ئەوانەو لە ساردبونەو دەور
بەكەويتەو و هەموو قورئاننى پىروژ لە بەر
بەكەيت و بەسەرى بەرزەو كۆتايى بە گەشتى
لە بەر كەردنى قورئان بەيىت.

بەسای حەمەم:

لەکەل کەسێکی شەڕزادا فۆرمان لەبەر بکە

ئەگەر پرسیار لە خومان بکەین و بلین: بە چ شیواژیک قورئان
 گەیشتو بە پیغەمبەری خوا (ﷺ)؟
 وەلام: لە ریگە ی فریشتە جبریلەو قورئان گەیشتو بە
 پیغەمبەری خوا (ﷺ)، دواتر پیغەمبەری خواش (ﷺ) گەیاندووێتی بە
 هاوێلەکانی و، ئەوانیش بەو شیواژە لە پیغەمبەریان (ﷺ) وەرگرتو و
 گەیاندووێانە بە شوینکەوتوان {تابعین}... قورئان بەو شیواژە پشتاو
 پشت هاتو تا گەینراو بە ئیمە.
 بەکورتی.. ئەم قورئانە لەریگای کەسانی زور شارەزا و وردەو و
 بەشیوەی پشتاو پشت گەینراو بە ئیمە، گرنگترین بنەمای بنەرەتی
 بو ئەو کەسانە ی کە بە پەروشییەو دەیانەوێت قورئان لەبەر بکەن
 ئەوێ: قورئان لەلای ماموستایەکی زۆر وردو شارەزا لەبەر بکەن.
 سوپاس بۆ خوا ئەمەش لەم سەردەمەدا فەراھەم هاتوو و
 ماموستایەکی رۆمان هەیه کە هەم خویان قورئانیان لەبەر و
 هەروەها خاوەن تواناو شارەزاییەکی لەراوە بەدەرن، ئەگەر
 دەتەوی قورئان لەبەر بکە، ئەوا: ماموستایەک دەستنیشان بکە
 برۆرە خزمەتی لە مزگەوت داو، خشتە ئی ئەو روژانە دیاری بکە،
 کە تیایاندا قورئان دەخوینێتو و هەلەکانت بو راست دەکاتو،
 یاخود ئەگەر بکریت ماموستا لە چەند پوژیکی دیاری کراودا بێتە
 مالهو و لەگەلیدا قورئان لەبەر بکەیت.

ئاي خويندە ۋە جىگەي ۋە تەنە ۋە دەگرىتە ۋە؟

پىيۇستە ئەو راستىيە بزانىت، كە زىمان پاراۋىتىن ۋە شەرەزاترىن كەس لە زىمانى عەرەبىدا تۈنەي ئەۋەي نىيە ھەرخۇي بەتەنیا قورئان لەبەر بىكات؟ چۈنكە قورئاننى پىروز ۋە شەكەنى جىاۋازن ۋە پىيۇستىان بەۋە ھەيە كە لەلەين مامۇستايەكەۋە راست بىكرىتەۋە.

مەن خەلكانىكى ھاۋتەمەنى خۇم دەناسم، كە قورئاننىان لەبەر كىردۈۋە، بەلام لە لەبەر كىردىنى قورئاندا پىشتىان بەھەۋل ۋە مائىدوبۈنى خۇدى خۇيان بەستۈۋە، لە مائەۋە ياخۇد لە مزگەۋت دەستىان كىردۈۋە بەو كارە پىروزە بەبى ھەبۈنى مامۇستايەك، بەلام لە كاتىكدا بەيەكەۋە گەشتەن دەكرىد ۋە لەماۋەي گەشتەكە مائىدا قورئاننىان دەخويندەۋە ۋە گۇيمان لى دەكرىت، بۇمان دەردەكەۋت كە ھەلەيەكى بەكجار زۇرىان ھەيە.

بۇ زىاتىر رۈۋن كىردەۋەي بابەتەكە نەمۇنەيەكتان بۇ دەھىنەۋە، لە يەك لە رۈۋەكاندا گۇيم بۇ يەكەك لەۋ كەسانە گىرتىۋە كە قورئاننى لەبەرە ۋە ئەم ئايەتەي خويندەۋە، كە خۇاي گەۋرە دەفەرمۇي: ﴿دەرسۈۋە رەئالەيەم مەن عەرم ۋەدلىھەم ئىدھەم جەئەنن ذۇۋاننى اكل خىط ۋائىل ۋئىق مەن سىز قىلىس﴾ سىيا: ۱۶.

نەبوت: (دۇۋان)، بەلكو ۋەتى: (دۇۋاننى) بە ئەلىف خويندىيەۋە، ئەمەش لەۋ چاپانەدا نوسراۋە كە رىۋايەتى ھەققىن كە تايىدا ۋەشەكە بە ئەلفى مەقسۇرە دەنوسرىت: (دۇۋاننى)، بەلام بە: (دۇۋاننى) دەخوينىتەۋە.

بىنەماي ھەشتەم: ھورئان بەتەجۋىدە ھەمبەر بىكە

لەو بىنەما سەرەككىيانەي كە پىۋىستە لەكاتى لەبەرکردنى قورئاندا رەچاۋ بىكرىن. لەبەرکردنى قورئانە بەتەجۋىدە ھە؟ چونكە ئىمە پىشتەر لەسەر ئەو ھە رىك كەوتىن ئەگەر پەروشى لەبەرکردنى قورئانىت، ئەو پىۋىستە مامۇستايەكى شارەزا بو خوت دىارى بىكەيت، ئەگەر ش لەگەل مامۇستاكەتدا رىك كەوتن، دواتر پىي بلى: دەمەوئ قورئان بەشارەزايى و تەجۋىدى تەواو ھە لەبەر بىكەم. بو نمونە: ئەگەر ھەفتانە مامۇستا سى رۇزى بو تەرخان كرى، ئەوا پىي بلى: لە يەك لەو سى رۇزەدا ھەموو جارىك لە نىو كاترمىردا ياساكانى تەجۋىدم پىي ئاشنا بىكە.

تەجۋىد: زانستىكى ئاسان و جوان و چىز بەخشە، بىگومان قورئانى پىرۇر جىاوازە لە ھەر جۇرە پەراۋىكى ترو، خويندە ھەي قورئان ھەك خويندە ھەي گۇفارو رۇزنامەكان نىيە، كە ھىچ جۇرە رىساۋ ياساۋ شوئى دەرچونى پىتەكانيان نىيە. تەجۋىد لە زمانەوانىدا برىتييە: لە جوان خويندە ھە و شارەزابوون. دەوترىت: جودت الشىء آي حسنته واتقنته. واتە. كارەكەم بەباشى ئەنجامدا.

تەجۋىد لە زاراۋەدا برىتييە: لە ماف پىدانى پىتەكان و زانىنى چۇننىيەتى ۋەستان لەسەريان، ھەموو ئەو كەسانەي قورئان دەخويندە ھە لەسەريان پىۋىستە ياساكانى تەجۋىد جىيەجى بىكەن،

ته‌بانه‌ت ته‌گهر یاساکان بزائن یاخود نا، ته‌وه جیبه‌جی کردنیان پیویسته، وهک خوای په‌روه‌ردگار ده‌فرموی: ﴿وَرَبِّكَ لَا يَصْلَاهُ السَّامِيُّ﴾ له ئیمامی علی یه‌وه ریوایه‌ت کراوه، که ده‌رباره‌ی ته‌م ئایه‌ته‌فرمویه‌تی: {ته‌رتیل: بریتییه له جوان خویندنه‌وه‌ی پیه‌کان و هه‌بونی شاره‌زایی ده‌رباره‌ی ته‌و شوینانه‌ی پیویسته قورئانخوین له‌سه‌ریان بوه‌ستیت} خوای گه‌وره زور پیداکری له‌سه‌ر فره‌مانه‌که کردووه‌ته‌وه، بیگومان نه‌مه‌ش وهک گرنگی پیدان و به‌گه‌وره گرتنیکه بو پینگه‌ی ته‌م قورئانه، وهک ئیین جه‌زری ده‌فرموی:

والاخذ بالتجويد حتم لازم   من لم يوجد القرآن آثم
لأنه به الاله أنزلا   وهكذا منه إلینا وصلا

واته: قورئان خویندن به‌ته‌جویه‌وه واجب و پیویسته، هه‌رکه‌سیکیش قورئان به‌ته‌جویه‌وه نه‌خوینیت ته‌وه گونا‌ه‌باره؟ چونکه خوای گه‌وره به‌ته‌جویه‌وه ته‌م قورئانه‌ی دابه‌زاندوه، وه به‌م شیوه‌یه‌ش (به‌ته‌جویه‌وه) نه‌وه به‌نه‌وه به (تواتر) به‌ئیمه‌گه‌یشتووه.

ههروهها پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ) فەرموویه‌تی: «إِذَا هَمَّ بِشَيْءٍ مِنَ
الْحَرْبِ أَوْ الْحِرِّ وَالْمَوْتِ أَوْ الْفَقْرِ فَهَبْ عَيْنَيْهِ وَارْجُلَيْهِ
أَجْرًا»^(۱)، واته: «کەسێ کارامه (له‌ خوێندن و کارپیکردنی) قورئاندا،
له‌ گه‌ل فریشته ریزداره به‌ریزه‌کانی خوایه، وه‌ نه‌و کەسێ که
قورئان ده‌خوینێ و له‌سه‌ر زمانی ته‌واو نایی (واته: چاک نایزانی)
وه‌ له‌سه‌ریشی قورسه، دوو پاداشتی بۆ هه‌یه».

هه‌ندیک به‌ هه‌له‌ له‌م فەرموده‌یه تیگه‌یشتون و گومانیان وه‌هه‌یه
ئه‌وه‌ی قورئان به‌ناڕه‌حه‌ت ده‌خوینێته‌وه‌ و له‌سه‌ر زمانی قورسه،
زور چاکتر و له‌پیشتره‌ له‌و کەسێ، که‌ شاره‌زایی ته‌واوی له
قورئاندا هه‌یه.

پاداشت: ئه‌و کەسێ به‌شاره‌زاییه‌وه‌ قورئان ده‌خوینێته‌وه‌، ئه‌وه
له‌روژی دوا‌یی دا له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ران و فریشته‌کاندا‌یه؟ چونکه‌ ئه‌و
به‌ته‌جویدو شاره‌زایی ته‌واوه‌وه‌ قورئانی خوێندوه‌ته‌وه‌، سه‌ره‌ئه‌نجام
بووه‌ به‌کەسیکی شاره‌زا له‌ خوێندنه‌وه‌ی قورئاندا، به‌لام ئه‌و کەسێ
به‌ناڕه‌حه‌تی قورئان ده‌خوینێته‌وه‌ دوو پاداشتی بۆ هه‌یه: پاداشتی
خوێندنه‌وه‌و پاداشتی ئه‌و ناڕه‌حه‌تیانه‌ی به‌و هویه‌وه‌ دووچارێ
هاتون، بیگومان پله‌ی ئه‌م جوړه‌ کەسانه‌ ده‌که‌وێته‌ دوا‌ی پله‌ی ئه‌و
کەسانه‌ی که‌ به‌شاره‌زاییه‌وه‌ قورئان ده‌خوینێته‌وه‌.

به‌لام تۆی خوشه‌ویست، ئه‌ی ئه‌و کەسێ قورئان له‌به‌ر
ده‌کە‌ی، له‌ناخی دله‌وه‌ ئاموزگاریت ده‌کە‌م به‌وه‌ی هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌
به‌ته‌جویدوه‌وه‌ قورئان له‌به‌ر بکه‌؟ هه‌تا شاره‌زاییه‌کی ورد په‌یدا
بکه‌یت و چیژ وه‌ربگریت له‌ کتێبه‌که‌ی خۆای گه‌وره‌.

١ (١) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ: ٤٦٥٣، وَمُسْلِمٌ: ١٨٩٨

بەنەمەي نۆيەم: كەكار بە قورئان دىكە

ئامۇڭگار يىپەكى دىلسوزانە سەرەتا بۇ خۇم، پاشان بۇ ھەموو ئەو براو خوشكانەي دەيانەوئىت ھەموو قورئان لەبەر بىكەن، لە ئەنەسى كورپى مالىكەو ە پىوايەت كراو، ەرموئەتى: (رب تال للقرآن، والقرآن يلعنه). واتە: دىكرىت كەسىك قورئان بخوئىتتەو ە قورئانىش نەفرەتى لى بىكات. بىگومان ئەمە پەيامىكى دىلسوزانەي زۇر ترسانكە؟ چونكە كاتىك كەسىك قورئان دىخوئىتتەو، يان لەبەرى دىكات، پاشان لە ژيانى رۇزانەيدا داواكارىيەكانى قورئان جىبەجى ناكات، ئەم جۆرە كەسانە ئەوانەن كە قورئان نەفرىيان لى دىكات، ەروەك چۇن ئەم ەرمائىشتە لە ئەنەسى كورپى مالىكەو ە كىزىدراوئەتەو.

بەردەوام زۇر پەروۇشەبە لەسەر كار كىردن بەقورئان و جىبەجى كىردنى ھەموو ئەو ەرمائانەي كە تىايدا ھاتوو، ھاوەلان سەرەتا دى ئايەتى يەكەمى ھەموو سورەتلىكان لەبەر دىكرىت، دواتر لە ژيانى خۇياندا داواكارى دى ئايەتەكەيان بەكرەو ە جىبەجى دىكرىت، بە ئامانجى رازى كىردنى خۇاى گەورە، پاشان دى ئايەتى تىران لەبەر دىكرىت، بەكرەو ە لە ژياناندا جىبەجىيان دىكرىت، بەو شىوازە... كەواتە: ئامانج بىرتىيە لە كار كىردن بەقورئان لە ژيانى رۇزانەماندا، نەك پىژە و ئەندازەي ئەو ئايەتانەي قورئان كە لەبەرمان كىردن ياخۇد لەبەريان دىكەين.

بەلگەش ئەم بەنەما قورئانىيە، كە خۇاى گەورە دىفەرموئ:

﴿وَانْغُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ لَعْنَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ الزُّمَر: ۵۵. واتە: شۇيىن چاكتىرىن
بەرنامە بکەون، کە لە پەرۋەردىگارتانەۋە نىردراۋەتە خوارەۋە
بۇتان، بەرلەۋەى لە ناکاۋدا سزاتان بۇ بىت، کە ئىۋە ھەر ھەستى
پىن نەکەن.

ھەرۋەھا دەفەرمۇى: ﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ بِرُوحٍ مُبَارَكٍ فَاسْمِعُوا وَاتَّقُوا
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ الأنعام: ۱۵۵. واتە: ئەم قورئانە پىرۋزە بەفەرۋ
پىتەمان نارىۋەتە خوارەۋە، کەۋاتە ئىۋەش شۇيىن بکەون و
خۇتان بپارىزن و (پارىز کار بن).

ژيانى پىغەمبەرى خواش (ﷺ) ھەر بەو شىۋازە بوۋە لە کاتىکدا
پرسىيار لە دايکە عانىشە دەکەن دەربارەى پەۋشستى پىغەمبەرى
خوا (ﷺ)، لە ۋەلامدا فەرمۇيەتى: «كَانَ خُلِقَ الْقُرْآنُ». واتە: خورەۋشستى
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) قورئانى بوۋە.

سەسەي دەبەم: دوعا و پاراڤەود

كاتىك كەسىك گويى لى دەبىت كە فلانە كەس خوى ياخود
مندالەكانى قورئانان لەبەر كردوو، راستەوخو دەلەت: چون
هاوشىوئەى ئەو قورئان لەبەر بكەم؟ ئەى منالەكانم چون بتوانن
هاوشىوئەى ئەوان قورئان لەبەر بكەن؟ بەراستى لەبەرکردنى
قورئان كاريكى سەختەو، لاڤەرەكانى ئىجگار زورن!!

دەمەوئ پرسىارىكتان ئاراستە بكەم: ئايا تا ئىستا بو يەكجارش
لە كاتى سوچدەدا لە خوا پاراونەتەو و داوانان لىي كردوو، كە
كارتان بو ئاسان بكات بەئاراستەى لەبەرکردنى قورئانى پىروز؟ يا
هەمومان لە وەلامدانەو ودا راشكاوبين!

زۆرىك لە ئىمە لە دوعا و پارانەو وەكانماندا داواى بەهەشت دەكەين
و پەنا بەخوا دەگرين لە ئاگرى دوزەخ، دوعا بو منالەكانمان دەكەين
و بەردەوام لە خوا دەپارئينەو، كە روزىيان بدات و سەرگەوتويان
بكات، ئايا لەگەل ئاراستە كردنى ئەم داواكارىيانەدا، پوژىك لە
روژان داوات لە خوا كردوو كە رىرت لى بگريت و، بكتات بەيەكەك
لەو كەسانەى قورئان لەبەر دەكەن؟ ئايا هەرگىز دەستەكانت بەرز
كردووتەو و بلىي: پەرەدگار، خواى بەخشندە و مېھرەبان، ئەى
ئەو پەرەدگارەى ئاسانكارى كاروبارى بەندەكانتى! لەبەرکردنى
قورئانم بو ئاسان بكە، كە بەهوىو بەرز دەبەو و بو بەرزترين
پلەى بەهەشت؟

ئايا ھېچ كەس لە ئىمە بەو شىوازە داوامان لە خوا كىردوھ؟
پىويستە ئەو راستىيە بزائىن گىرنگىزىن ھوكارىك كە ھاوكارىت
دەكات لە لەبەركردنى قورئاندا، بىرىتيە: لە دوعا و پارانەوھ و ھاناو
پەنا بىردن بۆ لای خواى گەورە.

ئەگەر ھەستت بەوھ كىرد لەبەركردنى قورئان كاريكى سەختە،
باوھرت وەھا نەبى ئەو كەسەى لەبەركردنى قورئانت لەسەر ئاسان
دەكات: فەھدە، يان ساوك، يان دايك، يان يەككە لە ماموستاكان،
بيگومان ئاسانكارى ھەموو كاروبارەكان بەتەنها خواى پەروەردگارە.
لەبەرئەوھ لە فەرمائىشتىكىدا پىغەمبەرى خوا (ﷺ) دەفەرموى: **اذا
سألت الله تعالى شئاً من شئ ما لم يزل الله عز وجل يبعث
رسلاً من قبلك يذكركم الله** واتە: ئەگەر داوات كىرد
بەس لە خوا داوا بكە، وە ئەگەر يارمەتت وەرگرت بەس داواى
يارمەتى لە خوا بكە

ھەروەھا قورئان دەفەرموى: ﴿وَمَنْ يَسْتَعِذْ بِاللَّهِ فَهُوَ عَصِىٌّ أَمَرَ لِيْ بِهٖ بِالْحَقِّ ۚ وَالْحَقُّ أَجْلَبُ ۚ﴾
بەس لە خوا پەشتت بەخواى گەورە بەست، يەقىنت
ھەيىت پەروەردگار سەركەوتوت دەكات..

١ أخرجه أحمد: ٢٦٦٩، والترمذي: ٢٥١٦، وقال: حسن صحيح وقال الألباني: حديث صحيح.

دە بنەماكە:

۱ بنەمای يەكەم: دڵسۆزی (ئىخلاص)، پىگای سەرتايە

۲ بنەمای دووهم: تەوبە وازەينان لە تاوان

۳ بنەمای سێيەم: ديارىکردنى کات.

۴ بنەمای چوارەم: خۆت لە کۆرۆ کۆيونەمەوى نەگونجاو بياريزە.

۵ بنەمای پێنجەم: بيهێنەرە پيش چاوى خۆت کە ئامانجەکت پىکاوه.

۶ بنەمای شەشەم: کەسانى تر لە ئامانجەکتدا بەشداری پى بکە

۷ بنەمای حەوتەم: لەگەڵ کەسێكى شارمەزادا قورئان لەبەر بکە

۸ بنەمای هەشتەم: قورئان بەتەجويدەمە لەبەر بکە

۹ بنەمای نۆيەم: کار بە قورئان بکە.

۱۰ بنەمای دەيەم: دوعا و پارانەمە

تەنتەربىيە

بىلەن ئاممىۋى تەنتەربىيەنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

پلانی له بهرکردن

پروژهی له بهرکردنی قورئانی پیرۆز

هەر پروژهیهک له دنیا دا بگريت پيوستى به پلان و ئامانج و ههلسهنگاندن ههیه، ئه ی ئه گه ر ئه و پروژهیه گه وه ترين پروژه ی ژيان ت بێت كه له بهرکردنی قورئانی پیرۆزه؟.

به ی به ی گومان ناتوانیت بهردهوام بیت له سه ر له بهرکردنی قورئانی پیرور، به ی هه بوونی ئامانج و پلان و هه کاره کانی پشتگیری کردنی ئه و ئامانجانه، له هه مو ی جوانتر ئه وه یه، كه پروژه ی له بهرکردنی قورئانی پیرۆز پاداشته که ی گرینتی کراوه، به پیچه وانه ی پرۆزه دنیا ییه کان، كه زور تامة زروین بو ئه نجامدانیان و له و پیناوه دا هه موو هه کاره کان ده گرینه بهر.

له م به شه دا به شداریتان له گه لدا ده که م ئه ویش به پیشنیار کردنی پلانی له بهرکردنی قورئان، كه پلانی یه ک سالی و سی سالی و پینج سالی له خوی ده گریت، به لام پيوسته له ئیستاه و له گه ل خویندنه وه ی ئه م وشانه دا ده ست پئ بکهیت... به نییه تیکی راستگو یانه و بریاردان و به و په ری به وابه خۆبونه وه ده ست پی بکه، یه قینت به پاداشتیکی نه بهراوه هه بیت له لای خوا ی گه وه ره.

با به یه که وه جوانترین پلان دابریژین له م دنیا یه دا

پلانى لەبەرکردن

پلانى لەبەرکردن

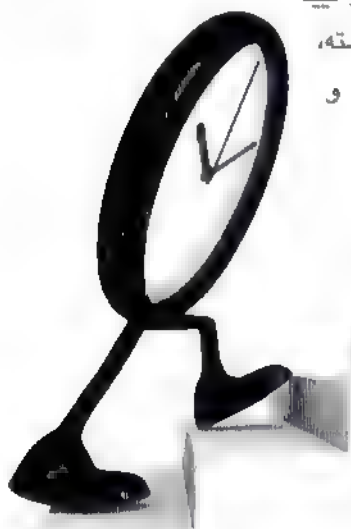

كاتىكى گونجاو بۇ لەبەركردن

زۆرىك پرسىيار دەكەن دەربارەى گونجاوترىن كات بۇ لەبەركردنى قورئانى پىروز، لە پاستىدا ئەمە دابەتتىكە پەيوەستە بەئەندازەى حەزو ھىممەت بەرزى خودى خوتەو، بەلام ئەگەر دەربارەى توانات بۇ لەبەركردنى قورئان پرسىيارم لى دەكەيت، من دانیام ھەمومان دەتوانىن لە ماوہىەكى كورتدا ھەموو قورئان لەبەر بکەين.

لە ولاتى مىسر چاوم بەكۆرىكى گەنج كەوت ناوى شەرىف بوو، چوارده سالى تەمەنى تىپەر نەكردبوو، لەماوہى سى مانگدا ھەموو قورئانى لەبەر كردبوو، كەسانى ئەوتۆش ھەن لە ماوہى نۆ مانگدا قورئانىان لەبەر كردو، دەربارەى ئەو كەسانەى شارەزان لە قورئان، كاتىكى {زەمەنى} ديارىكراو نىيە

بۇ لەبەركردن، بەلام لەسەرت پتويستە،
پلانىكى گونجاو بۇ خۆت دابىئىت و
لەسەرى بەردەوام بىت.

لەوانەيە بۇ خۇم بۇچۇم وەھابى، كاتى گونجاو و پەسەندىكراو
لەلەي زۇرىنە بۇ لەبەركردى قورئان سى سال بيت، بەلام لەگەل
ئەوئەشدا سى پلانى پىشنىار كراو دەخەمە پوو، تۇش گونجاوترىن
پلان ھەلبىزىرە، كە لەگەل خۇت و بارودۇخت دەگونجىت، چونكە
مەرج نىيە تەنھا بەككەتە دىارىكراو كەتەو پاپەند بيت، بەلكو پلانىك
پىشنىار بىكە، كە تۈنەي جىيەجى كىرىت ھەيىت و بەھۇيەو
شارەزا بىي لە قورئان و تۈنەي پىداچۈنەو بەردەوامت ھەيىت
بەبى دابىران.

پلانى پىشنىار كراو

ئەو پلانە ھەلبىزىرە، كە لەگەل خۇت و بارودۇخت دەگونجىت

قورئان لە سى جۈزە پىكھاتو،
ھەموو جۈزىك بىست و
يەك لاپەرە، بەشۈەي
پۇژانە پلانە كە دابەش
دەكەين بەپىي ئەم خىستانە:

۲

۳

- ئەندازەى لەبەركردنى ھەفتانە: پىنچ پۇژ بۇ لەبەركردن و، دوو پۇژ بۇ پىنچاچونەو.
- ھەموو جوزئىك لە دوو حزب پىك ھاتووە، ھەموو حزبىك یش دەكرىت بە چوار بەشەو، چوار يەكى حزبىكىش، بەزىكەيى لە دوو لاپەرەو نىو پىكھاتو.

لەكۆتايى ئەم كتيپەدا لەلاپەرە {١٥٠} بەدواوہ خشتەيەكم بو
نامادە كردون، ھاوكانتان دەبیت لەجتيپەجى كردنى ئەم سى پلانەدا،
توش ئەوہيان ھەلبژیرە، كە لەگەل بارودۇخ و كاتەكەتدا گونجاوہ،
ئەگەر توانای لەبەركردنى دوو لاپەرەت ھەيە لە رۆژيكدا، ئەوہ
پشت بەخوا بېبەستەو ھەر لەئىستاوہ دەست بكە بەجتيپەجى كردنى
{پلانى يەك سالە} ى لەبەركردنى قورئانى پيرۆز.

يان ھەلبژاردنى ئەو پلانەى، كە پيشتر ئامۇزگاريم كردن بەوہى
لەسەرى بېرۆز، ئەويش {پلانى سى سالەيە} بۆ لەبەركردنى قورئانى
پيرۆز، من وەھای دەبينم، كە ئەم پلانە پەسەندكراوہ، لە ھەمانكات
فشارى زورت لەسەر دروست ناكات و، دەرفەتى زوريشى تىدايە بو
پىداچونەوہ و جيگيركردنى ئەوہى كە لەبەرى دەكەيت بەئاراستەى
لەبیرنەچونەوہت.

دەربارەى ئەو كەسەى زۆر سەرقالە، ئەوہ با لەسەر خوى زور
قورس نەكات، بەلكو {پلانى پىنج سالە} ھەلبژيريت و، ئەم پلانەش
بەشيوازيكە دەتوانزيت بەشيوہيەكى رۆن و ئاشكرا بەسەر چوار
بەشدا دابەش بكریت بەو شيوہيە ئامانجەكەت بریتى دەبیت لە
لەبەركردنى چوار يەكى حزيك لە ھەفتەيەكدا... بەپىنى ئەم پلانەش
لەماوہى {پىنج سالدا} ھەموو قورئان لەبەر دەكەيت، مەلى پىنج
سال ماوہيەكى دورو دريژە، بيگومان ئىمە كەم تەرخەمى زۆرمان
كردووە لە ئاستى قورئاندا و لەسەرەتاوہ پەرۇشى و گەرم و
گوريمان ھەبۆہ و بەلام دواتر ساردبونەوہ و دابران رووى تى
كردوين، دلنات دەكەمەوہ پىنج سال زور خىراتر لەوہ تىدەپەريت
كە ئىمە وئامان كردووە.

شىئەيى لە لەبەرکردنى قورئاندا

لەبەرکردنى قورئانى پيروز بەندايەتییەکی گەرە و
پيروزە، پيويستە مروز بەوردی شارهزا بیت
لئی، لەبەرئەوه هەرگیز لە لەبەرکردنیدا پەلە مەکە؟
چونکە ئەگەر لەماوەی دە سالدا بەشیوەیەکی ورد و
بەشارەزاییەوه لەبەری بکەیت، زۆر باشتر و چاکترە
لەوهی بە سالیکی لەبەری بکەیت بەکەم و کورتییەکی
زۆرەوه، دەبێت ئەو راستییە بزانی کەمیکى بەردەوام
زۆر چاکترە لەزۆریکی پچر پچر، بۆیە ئامۆزگاریت
دەکەم زۆر لەخۆت مەکە بۆ لەبەرکردنى رێژەییەکی
زۆری قورئان لە کاتیکدا سەرقالیت و بوارت کەمە.
یەکیک لە قوتابییهکان رۆژانە دە ئایەتی دەخویندەوه
بۆ مامۆستاکی، رۆژیک دوازدە
ئایەتی خویندەوه، مامۆستاکی
پێی ووت: من تەنها داواى دە
ئایەتم لى کردویت، ئەم دوو ئایەتە
هەلبەرە بۆ سبەي، قوتابییهکەش
بەگوێی مامۆستاکی کردوو
بەم شێوەیە بەردەوام بوو لە
لەبەرکردنى قورئان، تا سەرئەنجام
بەشارەزاییەکی ئەواوەوه هەموو
قورئانى لەبەر کرد.

لەسەر خۆبە و خۆت بگونجیئە لەگەڵ پلانیە کەتدا بۆ

لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز

ئەگەر روژیک کاتت کەم بوو بەھوکاری تاقیکردنەوێکان، یان بەھوی پالەپەستوی خیزانی، یاخود بەھوکاری دوخیکەو، ئەوا لەو کاتەدا ریزەی لەبەرکردن و پیداجونەوێت کەم بکەرەو، هیچ گرفتیک لەمەدا نییە ئەگەر ریزەی لەبەرکردن و پیداجونەوێت کەم بکەیتەو، بیگومان ئەمە خوگونجاندنیکی گرنە.

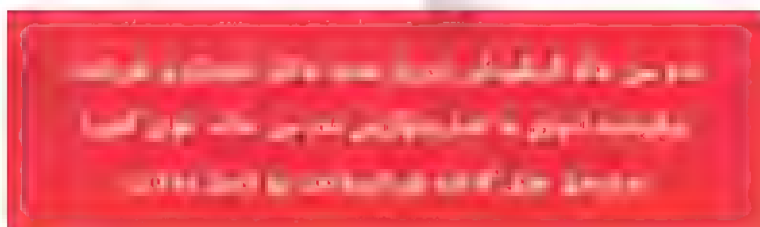
بەدەردەتە زەپەرەتە قورئانییەتە،

دەرفەتە زەپەرەتە قورئانییەتە

لەگەڵ هاتنی مانگی پیروزی پەمەزاند (مانگی قورئان)، بەرەکەتی ئەم مانگە پیروزی بقرۆزەرەو ریزەی لەبەرکردنی قورئان زیاد بکە، ئەگەر سەردانی شوینە پیروزی کانت کرد وەک شاری مەککەو مەدینە، لەبەرکردن و پیداجونەوێ قورئان زیاد بکە، بەشداری بکە لە پیشبیرکی قورئانییەکاندا... هتد.
بەکورتی: لەگەڵ هەموو دەرفەتێکی زیریندا کە دیتە بەردەمت، هەولێدە لەبەرکردن و هیممەت بەرزیت زیاد بکەیت.

بەردەوام پلانى قورئاننىيە كەت ھەلسە نەگىنە

لەمىيانەى گەشتى لەبەر كەردنى قورئاندا پەرسىيەر لەخوت
بەكە و بلى: ئايا ئەمرو پلانى كەم بە شىئەيەكى دىروست جىيەجى
كردو؟ ئايا بە شىئەيەكى دىروست پىداچونەو ەى قورئانم كردو؟
پەرسىيەر لە مامۇستا و ئەو ھاور ئىيانەت بەكە، كە لە لەبەر كەردنى
قورئاندا كىتەر كىت لەگەلدا دەكەن و، سود لە ھەلسە نەگەندەن و
بوچونە كانىيان ە ەربەرگە.

ئەگەر ئارمۇۋىي لەبەر كەردنى قورئاننى نەبىت..

دوۋىل بووم لە نوسىنى ئەم وشانە.. لەترسى ئەو ەى نەو ەك
بىانو بدەمە دەستى ھەندىك كەس بە ئاراستەى گۆرىنى پلانى كانىيان
بۇ لەبەر كەردنى قورئاننى پىروۆز.

بەلام ھەموان ئەو ە دەزانىن، لەبەر كەردنى ھەموو قورئان فەرزى
كىفایەيە لەسەر مۇسلمانان، واتە: لەبەر كەردنى ھەموو قورئان لەسەر
ھەموو مۇسلماننىك فەرز نى، بەلام ئەگەر ھىچ كەس قورئاننى لەبەر
نەكرد، ئەو ە بەو ھۆكارو ە ھەموو ئوممەت گوناھبار دەبىت، ئەم
قەسە واتاى چى دەگەيە نىت!! واتە: لەگەل ئەو پە و پاىە و پاداشتە
گەورەيەى كە دانراو ە بۇ لەبەر كەردنى قورئان «پىشتەر ئامار ەمان

پىنى كرد»، بەلام لەگەل ئەو شىدا لەسەرت پىويست و واجب نىە
 ھەموو قورئان لەبەر بگەيت، ئەو ھەندەت بەسە كە سورەتى قاتىحە
 و ئەو ھى لە نوێژەكانتدا دەخوينى لەبەرى بگەيت.. بەلام خوشك
 و برا خوشەويستەكانم با لىرەدا بەيەكەو ھەلويستەيەك بگەين...

بیانوت چییە؟ نامەوێ قورئان لەبەر بگەم؟ کاتم نییە؟ لەبەرکردنی
 قورئان لە ئامانجەکانم نییە؟

من دەلێم: قورئان پەيامێکی ھێندە گەورە و پیروژە ئاراستەت
 دەکات کە ھەرئێستا و بەبێ وەستان و دوو دلی بیکەى بەيەکتیک
 لە ئامانجە ھەرە گەورەکانت لە ژيانندا.. بەلانی کەمەو دە جوژە
 لەبەر بگە (سییەکی قورئان).. پێشنيارت بۆ دەکەم چوار جوژێ
 سەرھتا و شەش جوژێ کوتایی لەبەر بگەيت... لەبەر پلەو پایەى

دەلى: پىغەمبەرى خوا (ﷺ) ھەرموویەتى: «ھەر كەس پىتىك لە كىبى خوا (واتە: قورئانى پىروز) بخوینتەو ھاكەيەكى بۆ ھەيە، ۋە ھاكەش يەك بە دەيە، ناسلىم (ألم) ھەمووی يەك پىتە، بەلكو ئەلىف پىتىكە و، لام پىتىكە و، مىم پىتىكە».

واتە لەبەرانبەر خویندەو (ألم) دا سى كەدەو ھاكەت بۆ دەنوسرىت، خواى گەرە پاداشتى چەند بەرام بەرىش دەداتەو بە ھەر كەسىك كە خۆى بىەویت.

ئەو كەسەى قورئان دەخوینتەو بەلام لەبەرى نەكردو، ئەو لە چەند كاتىكى كەم دا لىرە و لەو ى دەخوینتەو، لە نمونەى ئەو كاتانەش: خویندەو لەناو نۆژەكانىدا، ھەر ھا لە پەمەزان بۆ پەمەزان قورئان دەخوینتەو: بەلام ئەو كەسى (حافظ قورئان)، لەپەردودا بەردەوام و بەچەندىن شىو ى جىاواز و زىاد لە جارىك دەورى قورئانى كەدەتەو بەئامانجى لەبەركردنى، پاشان لەترسى لەپەرچوونەو بەردەوام دەورى دەكاتەو!

بىھىنەرە بەرچاوى خۆت ئەو كەسەى قوتابى قورئانى ھەيە، كۆرەكەى خۆى يان براكەى، ياخود دراوسىكەى و ھەر مۇسلمانىك... ئايەتىكى قورئانىيان فېر بكات، تۆ بلىنى چەند ھاكەى بۆ بنوسرىت لەگەل خویندەو كەيدا؟!

بیگومان نه مه بازرگانیه کی یه کجار گه وره یه له گهل
 خوا ی په روه ردگاردا، هر له بهر نه وه شه، پاداشته که ی
 دیاری نه کړدوه، ته نانه ت دوا ی نه م ئایه تانه ده قه رموی:
 ﴿لَوْ فِیْهِمْ اَخْرَجْنٰهُمْ مِنْ مَّضْجٍ...﴾ فاطر: ۳۰. واته:
 بو ئه وه ی خوا به تیرو ته وای پاداشتیان بداته وه، له
 فہزل و به مری خوی زیاتریشیان پی بدات و...

چۆن قورئان لەبەر بکەم؟

لەم چەند لاپەرەیدەدا وەلامی ئەم پرسىاره دەدەینەو (چون قورئان لەبەر بکەم؟)

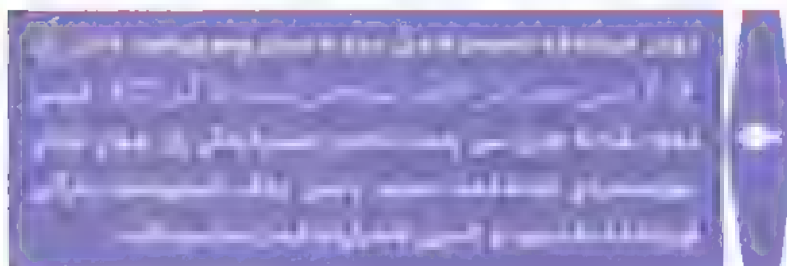
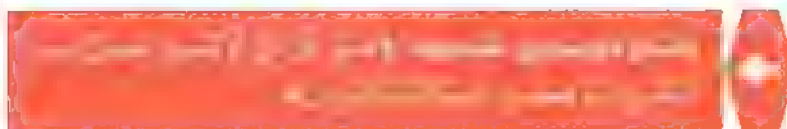
زوریک لەو کەسانەى قورئانیان لەبەرکردو، ناتوانن بەشیوەیهکی ورد قورئان لەبەر بکەن، ئەمەش دەگەریتەو بۆ چۆنیەتى و شیوازی لەبەرکردنى قورئان، بىگومان ئەم شیوازی لەبەرکردنەى دەرخەمە ڕوو، هەر ئەو شیوازه سەرکەوتوو، کە ئاموژگارىتان دەکەم بەوێ ئەزمۇنى بکەن و {تاقى بکەنەو} لەپىناو لەبەرکردنى قورئان بەشیوەیهکی ورد بەیارمەتى خۆى گەرە.

مەن دانیام، شیوازهکانى لەبەرکردنى قورئان جۆراو جورن، هەموو کەسێک شیوازی تايبەت بەخۆى هەیه، بەلام ئەزمۇنى مەن {گونجاوترین و ئاسانترین رىگایە بو هەموان و دەتوانیت وردەکارییهکانى بەجوانى ریک بخەیت، هەر لەبەر ئەوێه ناوم ناو (چەند نەیتى یەک بو لەبەرکردنى قورئان بەشیوەیهکی وردو شارەزا) چونکە رۆربهى خەلکى پىشاگان لە گرنگى ئەو هەنگاوانە و کاریگەرییان لەسەر جوان خۆندنەو... ئومیدەوارم ئەوێ ئیو دەتانهوئ لەم سیازدە خالەدا بوونى هەبیت:

نەیتى یەکەم: دووبارەکردنەو دیکای شارەراپوونە

گریمان ئیستا لەگەل ئەو مامۇستایەت دانىشتویت کە قورئانت پى لەبەر دەکات، هەلەکانى ئەو لاپەرەیهت بۆ راست دەکاتەو کە دەتەوئ لەبەرى بکەیت، بەوردی یاساو شیوازی خۆندنەو وەت فیر دەکات، پاشان دەگەریتەو بەرەو مال، چۆن دەست دەکەیت بەلەبەرکردن و پەيوەست کردنى ئایەتەکان بەیەکترەو؟

ته‌نها به‌جوانی سه‌رنج بدهو له‌گه‌لمدابه: بو نمونه: گریمان
ده‌مانه‌ویت سورته‌ی {الإنسان} له‌به‌ر بکه‌ین، سه‌ره‌تا قورئانه‌که
بکه‌ره‌وه و پاشان ده‌ست بکه به‌خویندنه‌وه‌ی ئه‌و ئایه‌تانه‌ی ده‌ته‌وی
له‌به‌ریان بکه‌یت؟ چونکه قورئان جیاوازه له‌هه‌ر جوهره کتییکی تر.

ئەوھى بەرانبەر ئايەتى يەكەم بەكارت ھېنا، بەھمان شىۋە بۇ ئايەتى دووھم و سىيەمىش بەكارى بەينە: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ الإنسان: ۳. دواى ئەوھى ئەم سى ئايەتەت بەجوانى لەبەر کرد، پاشان بگەپزەوھ بو سەرەتاو دەست بکە بەدووبارە کردنەوھى ئايەتەکان لەسەرەتای سورەتەکوھ، ھەموو ئايەتیک پەيوەست بکەرەوھ بەئايەتى دواى خۆیەوھ، بەواتای ئەوھى ئەگەر ئايەتى يەكەمەت لەبەر کرد، دلتیابوی لەوھى بەلەبەر دەتوانی بەجوانى بیخوینیتەوھ، توانای ئەوھت ھەبوو کە ئەم ئايەتەنە پەيوەست بکەى بەیەکتیریەوھ؛ ئەوا بیانخوینەرەوھ: ﴿هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نَخْلَةٍ مَّاءٍ شَاحٍ نَّتْنِيهِ وَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا، إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا، پاشان جاریکی تر ئايەتەکان دووبارە بکەرەوھ، دواتر قورئانەکە بکەرەوھ و ئايەتى چوارەم دووبارە بکەرەوھ: ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ الإنسان: ۴. چەند جاریک لەسەر قورئانەکە بیخوینەرەوھ؛ پاشان قورئانەکە داخە و بەو شیوازە...

بەم رێگایە دەتوانی ئەوھى بۆت دیاری کراوھ لەبەرى بکەیت، دواتر دەتوانی بچیت بۆ لای ماموستاکەت و بەجوانترین شىۋە ئەوھى لەبەرت کردووە بۆی بخوینیتەوھ، بیگومان بەو ھۆیەوھ ماموستاکەت پێت دلخۆش دەبێت، بەھمان شىۋە دەتوانی بەم رێگا نایابە قورئان بە کۆرەکەت یان کچەکەت لەبەر بکەى، کاتیک ئەو لاپەرەییە بەو شیوازە بەتەواوی لەبەر دەکەیت؛ پاشان ھەول بدە خویندەنەوھکەت بکە بە {حدر «واتە: خیراتر بیخوینەرەوھ»}، بەکورتی لەسەرەتاوھ بە {تەرتیل «خویندەنەوھى ھىواش»} دەست بکە بەلەبەر کردنی ئايەتەکان، پاشان بە {حدر «خویندەنەوھى خیرا»} ئەوھى لەبەرت کردوھ دوبارەى بکەرەوھ، بیرمان نەچیت ئەم رێگایە یارمەتیت دەدات ھەتا زۆرتەین ئايەتى لەبەرکراو دەور بکەیتەوھ.

نەينى دووم: دابەشكردنى نايەتمەكان بەگويەرى واتاكانيان

لەو نەينىيە گرنگانەى ھاوکارىت دەكەن بۆ لەبەركردنى
قورئانى پىروز، ئەو ھەيە كاتىك دەتەويت سورەتىك لەبەر بەكەيت؛
بەپى واتاكەى دابەشى بەكە، چونكە قورئان ھەمووى واتايە، ئىدى
چونىكە ئەگەر چىرۆك بىت ياخود ياسا ياخود...، بۆ نمونە: تۆ لە
ئىستادا سورەتى {النّازعات} لەبەر دەكەيت، بەم شىوازە سورەتى
{البارعات} دابەش بەكە، دابەشكردنىك كە پشت بىستىت بەواتاي
ئايەتەكان، سەرەتاي سورەتى {البارعات} پاشان ﴿هَلْ نُنْكِرُ﴾
موسى ﴿النّازعات: ١٥﴾ پاشان ﴿وَأَنذَرْتُكَ نَارِي﴾
النّازعات: ٣٤. بەو شىوازە سورەتە تەواو بەكە..

ئەو ھەش بزانە كە دابەش كردنى سورەتەكە بەگويەرى
واتاكەى لەكاتى لەبەركردنىدا، ھاوکارىت دەكات بۆ
زىاتر تىگەيشتن لە قورئان، ئەمەش گرنگىيەكى زۆرى
ھەيەو، بەم رىگايەو بەم نەينى يەش {بەيارمەتى خوى
گەرە} تىگەيشتن لەقورئان و لەبەركردنى زۆر بۆت
ئاسان دەبىت، من خۆم ئەم رىگا جوانەم بەكارھىناو،
سوپاس بۆ خوا بەرھەمەكەم چىنيەو.

ئەينى سەپەم: لەبەر كەردنى نۆى بەلەبەر كەردنى رابردوو بەسەنەو

كاتىك دەست دەكەيت بە لەبەر كەردنى قورئان، ئەوئ دەتەوى لەبەرى
بەكەيت بەگۆرەئى واتائى ئايەتەكان دابەشى بەكە؛ ھەرەك چوئ لە سورەتى
{**الزعات**} ئەنجاممانداو، سورەتەكەمان بو سى بەش دابەش كەرد، يەكەم
بەشى سورەتەكە، ﴿**والزعات غرق**﴾ **الزعات: ۱**، دووھ بەش، ﴿**ھى است**﴾
﴿**يد موعى**﴾ **الزعات: ۱۵**، سەپەم بەش: ﴿**احد احد اعداء الله ن**﴾
الزعات: ۳۴.

ئەگەر لەگەل ماموستاكەتدا بەشى يەكەمەت لەبەر كەرد، كە دەست پندەكات بە:
﴿**والزعات غرق**﴾ **الزعات: ۱**، تا دەگاتە: ﴿**ھى است حديث موسى**﴾ **الزعات:**
۱۵، پاشان بو روژى دواتر لە ئايەتى ﴿**ھى است حديث موسى**﴾ **الزعات: ۱۵**
دەستت پى كەرد، تا دەگاتە ئايەتى: ﴿**منع لهم لأعصم**﴾ **الزعات: ۳۳**...
لەرۆژى دووھدا كاتىك بو ماموستاكەتى دەخوينتەو و گۆيت لى
دەگريت، ئاگاداربە لە سەرەتائى بەشى دووھەو دەست پى مەكە: ﴿**ھى**﴾
﴿**است حديث موسى**﴾ **الزعات: ۱۵**؛ بەلكو لەسەرەتائى سورەتى {**الزعات**}
دوھ دەست بەكە بەخويندەنەوئى بو ماموستاكەت، پىويستە گرنكى بەم ياسايە
بەدەيت بەتايبەتى لەسەرەتائى گەشتەكەتەو لە لەبەر كەردنى قورئانداو؛
لەبەر كەردنى نۆى پەيوەست بەكە بە لەبەر كەردنى وانەئى رابردوو، لەسەر
ئەمەش بەردەوامبە؟

چونكە زورىك لەو خۆشەويستانەئى قورئانپان لەبەر كەردە، شەكوئى
حالى خۇيان دەكەن بەتايبەت لەسەرەتائى ئايەتەكان و ياخود بەش و
لاپەرەكان، ھۆكارى ئەمەش بو ئەو دەگەرپتەو، كە روژانە لەبەر كەردنى
نويان نەبەستۆتەو بەلەبەر كەردنى رابردوو، كەواتە: لەكاتى لەبەر كەردنى
قورئاندا گرنكى بەدەم پىگايە و كارى پى بەكە.

ئەو كات بەشتىۋانى خۇاى پەرۋەردىگار بوت دەردەكەۋىت،
بەچاكترىن شىۋە ئايەتەكانت لەبەر كىردون، ئەمەش ھانت دەدا بو
لەبەر كىردنى ھەموو قورئان

نەئسى چۆرەم: پىداچوونەۋە پاشان پىداچوونەۋە، پاشان پىداچوونەۋە

دۋاى ئەۋەدى ئەو رىژەيەى برىيارت لەسەر دابوو لە قورئانى
پىروز لەبەرت كىردو بەدەرخ بۇ ماموستاكەتت خويندەۋە، بابەتىكى
گرىنگ دەمىننەۋە كە بەداخەۋە زوربەى ئەۋانەى قورئان لەبەردەكەن
لەم بارەۋە كەم تەرخەمن، ئەۋىش برىتيە لە: پىداچوونەۋە، پاشان
پىداچوونەۋە، پاشان پىداچوونەۋە؟

چونكە قورئانى پىروز جىاۋازە لە ھەر جۈرە پەرۋىكى تر، دۋاى
ئەۋەى لەبەرى دەكەيت و پىداچوونەۋەى پىشتگۈى دەخەيت: بىگومان
ئىدى بىرت دەچىتەۋە.

پىغەمبەر (ﷺ) لەم بارەۋە ھوشدارى پىمادەۋە؟ چونكە ئەو
نېمەى زور خوشدەۋىت و بە پەرۋشە بومان، ۋەك دەفەر مۈى:
{اتعاهدوا هذا القرآن فو لم يفسدكم بعد لهو اشركتم} لى لىل
فى غفها، ۋاتە: پەيۋەست بىن بەم قورئانە (جار لە دۋاى جار
بىخويننەۋە دەۋرى بگەنەۋە بەردەۋام بىن)، سۈيىن بەۋ زاتەى
نەفسى موحەممەدى (ﷺ) بەدەستە، ئەو قورئانە بە خىراتر لەدەست
دەردەچىت لە ۋىستەر لە پەتەكەى مىلى.

١ (١) تُرْجَمَةُ الْبُخَارِيِّ: ٥٠٣٣، وَمُسْلِمٌ: ٧٩١. عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ.

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

نەينى پىنجەم: بەردەوام لەسەر يەك موصحف قورئان لەبەر بەكە

يەك لەو نەينىيە گرنگانەى پىنجەستە رەچاوى بەكەيت، برىتيە لە لەبەرکردنى قورئان لەسەر يەك موصحف، نەك ئەمرو لەسەر «موصحفىك» قورئان لەبەر بەكەيت، رۇژى دواتر شىوہى چاپى موصحفەكە بگۆریت؛ چونكە قورئانى پىروز جۇرەها چاپى حياوارى ھەيە.

لەوانەيە بئەوى ھۆكارەكەى بزائيت و بىرسيت: بوچى لەسەر {يەك جور موصحف} قورئان لەبەر بەكەم؟ ئايا ھەموو چاپە جياوازەكانى قورئان ھەر ھەمان ئايەتەكانى قورئانىيان لەخويان نەگرتە؟
لەو لەامدا دەليخ: ئەو كەسەى قورئان لەبەر دەكات و لە كاتىكا لەسەر يەك جور موصحف قورئان دەخوينتەو؛ شىوہ و شىوینى ئايەتەكان لە مېشكى دا دەچەسپيت، شىوینى ئايەتەكانى بىر ناچيتەو، بو نمونە: كاتىك ئايەتى (٣٠) سورەتى: {فصلت} دەخوينتەو: ﴿إِنْ تَنْسِفْ فَأَلْوَارُنَا أَتَدْنُمْ أَسْفِرُوا تَغْرِبْ لَعَلَّكُمْ أَتْلِكُمْ...﴾، لەمېشكىدا ئەو دەچەسپيت، كە ئەم ئايەتە دەكەويتە بەشى سەرەوہى لاپەرەى لای چەپەو.

وہ كاتىك ئايەتى (٦٨) سورەتى {الفرقان} دەخوينتەو: ﴿وَلَنْ يَسْأَلَ يَوْمَئِذٍ عَنْ نَفْسِهِ أَحَدٌ وَلَا يَفْتَنُ بَعْضُ أَلَّا بِأَلْحَقَ وَلَا يَزُولُ...﴾، دەزانيت ئەم ئايەتە دەكەويتە بەشى سەرەوہى لاپەرەى لای چەپەو، ھەرودھا ئايەتى: ﴿إِنْ تَنْسِفْ فَمَرَدٌ...﴾، الثبأ: ١، لەمېشكىدا ئەو دەچەسپيت، كە ئەم ئايەتە لە سورەتى: {النبي} دايە، لە بەشى سەرەوہى لاپەرەى لای راست دا. بەو شىوازە وينەى ئايەتەكان لە مېشكىدا بەگۆرەى شىوینەكانيان دەچەسپيت، ئەمەش بەپىنى جۆرى ئەو موصحفەى ئايەتەكانى تيادا لەبەر کردو.

۷۸. واتە، بەراستى قورئان خويندى نوپۇزى بەيانى، ھەمىشە دەبىنرەت {لەلەين فرىشتەكانى شەو و پۇژەو}.

ھەرۈھەكاتى عەسر لە نمونەى ئەو كاتە زۇر چاكانەيە بو لەبەر كوردنى قورئان، بەتايىت ئەگەر لەمزگەوت دا بىت ھەست بەئارامى و دلنایى زۇر دەكەيت.

پىش نوستن لەو كاتە ئالتونىيانەى ترە كە خەلكى لىنى بى ئاگان، بەلى لەوانەيە پىش نوستن كاتىكى گونجاو نەبىت بو لەبەر كوردن، بەلام كاتىكى زور گونجاو بو پىداچونەو و چەسپاندنى ئەوەى لەبەرمان كوردە، يەك لە توپۇنەو ھەكار كەوتە بەرچاوم، دەلىت: كاتى نوستن يەكەكە لەو كاتە گرنگانەى كە تواناى مېشك بو لەبەر كوردن زياتر دەبىت.

نەيتى ھەوتەم: مەوەى لەبەرى دەكەيت بىنوسەردەو

دەفتەرىك بېرە و لەتەنىشت پىشتىيەكەت داينى و لەكۆتايى پۇژەكەداو پىش ئەوەى بخەوى، ئەوەى لەماوەى ئەو پۇژەدا لەبەرت كوردە بىنوسەردەو؟ چونكە لەلای ھەندىك كەس نوسىنەوەى ئايەتەكان كارىگەرى گەرە دروست دەكەن لە چەسپاندنى ئەوەى لەبەرى كوردەو، بىرخستەوەى و بەيەكەو بەستەوەى نىوانى ئايەتەكان.

گەشتم بۆ ژمارەيەك ولات كوردەو و سەردانى چەندىن خولى لەبەر كوردنى

قورئانم کردووه، بۆم دهرکهوتوه زورینهی ئهوانهیی بهجوانی
 قورئانیان لهبهکردووه، ئهوکهسانه که دواتر بیری ئهقورئانه
 دهنوسنهوه که لهماوهی ئهقورئانهدا لهبهریان کردوه، ههروهک نمونهی
 ئههشم له ولاتی مهغریب بینی... چهنده جوانه که پاریزگاری له
 دهفتهره بکهیت تا ئهقورئانهی بهشتیوانی خوا ههموو قورئان لهبه
 دهکهیت، خوشحالی وینا ناكریت کاتیک دهبنی ههموو قورئانت
 به دهست و پهنجهی خوت نوسیوهتهوه، بهراستی ههستیکی زۆر
 جوان و دروسته.. گومانی تینا نیه نوسینهوهی ئهقورئانهی لهبهرت
 کردوون کاتیک زورت لی دهگرن، بهلام له ئهزمونمهوه ئهراستییه
 سهلمینراوه که ئهههنگاویکی پیویسته بۆ زیاتر چهسپاندنی ئهوهی
 که لهبهرت کردووه.

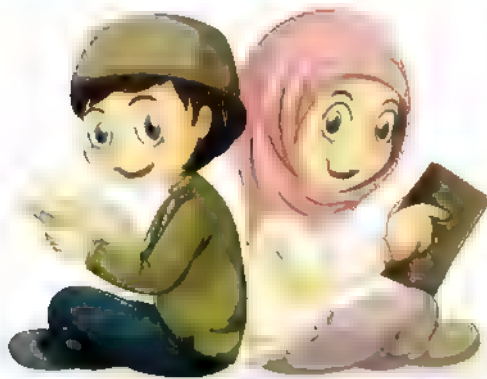
نهیی ههشتم: زۆر کوی بکهره بۆ دهوهی لهبهرت کردووه

لهو نهینیانهی یارمهتیت دهدهن بۆ لهبهکردنی قورئان
 بهشیوهیهکی وردوو شارهزا، گوێگرته له قورئانخوینیکی شارهزا و
 دهنگخوش بهتایبهت گوێگرتن لهو قورئانخوینانهی چهزت بهدهنگیان
 ههیه، چوونیهکه ئهگوێگرته {قورئانه بیت یاخود ههفتهانه} لهڕێگهی
 گوێگرتن لینی دهوری ئهقورئانه بکهروه که لهبهرت کردوه، ئیدی

گويگرتتەكەش لەرىنى ھەر ئامىرنىكەو ەبىت يارمەتيدەرىكى چاكە،
دواى ئەم گويگرتتەش دەبىنى بەجوانترىن شىو ە ئو جوزتەت
لەبەركردو ە و بەكەمترىن ماندوو بون بىرت دەكەوئتەو.
مەن ەموو قورئانم خەتم كرد بەدەم گويگرتن بو دەنگى قورئان
خوين {سعد الغامدى} بىگومان ئەمەش كاريگەرى گەورەى ەبوو
لەسەر ئاستى لەبەركردنم، كەواتە گويگرتن بو قورئان لەبى دەنگى
قورئانخوينە شارەزاكانەو بەيارمەتى خواى گەورە ھاوكارىكى
چاكە لەسەر چەسپاندنى ئەو ەى لەبەرت كردو بەشيو ەيەكى ورد.

نەبى نۆبەم: پىشېركى

لەو نەبىيە گرنگانەى ەندىك لىي پىئاگان: ئەجامدانى پىشېركىيە
بو لەبەركردنى قورئانى پىروژ، مەبەست لەمەش پىشېركى كردنە
لەگەل كەسە نزىكەكان {ئەوانەى لەگەلتدا قورئان لەبەر دەكەن} بو
لەبەركردنى قورئانى پىروژ بەئامانجى ھاندان.

ھەر كەسكىش ھاورىيەكى نىيە، تا لەگەلدا قورئان لەبەر بکات،
دەكرى لەگەل ھاوسەرەكەيدا و لە مالەوہ پيشبركى بکات و، داواى
لئ بکات لەگەلدا قورئان لەبەر بکات.

ئەوہى پيم خوشە باسى بکەم، لەکاتى لەبەرکردنى قورئانى
پيروزدا، مەن كىيەرکيم لەگەل براو ھاورىي خوشەويستى ھەموان
{شىخ محمد البراك} دەکرد، بەھوکارى ئەوہى تەمەنمان لەيەكەوہ
نزىك بوو، بەلام ئەو پيش مەن دەستى کرد بەلەبەرکردنى قورئانى
پيروز، لەکاتى پيشنويزى کردنىدا گويم بو دەگرت، ئەمە ھاندەرم
بوو تا كىيەرکىي لەگەلدا بکەم، ئەو پيشەگ و ھاوريمە، داواکارم
لەخواى گەورە بىپاريزيت و بەرەكەت ياختە تەمەنيانەوہ.

لەشنيوہکانى تری كىيەرکى: بەشداریکردنە لە پيشبركى ناوخويى
و ھەريمى و جيهانييەکانداو ئەمەش بايەخىكى گەورەى ھەيە بو
قوتايياني قورئان و ھەموو ئەو كەسانەى كە قورئانى پيروز لەبەر
دەكەن، مەن بەشداریم لە ھەموو ئەو پيشبرکتيانەدا کردوہ كە
بوم ھاتنەتە پيش، بيگومان ئەمەش ھەلىك بووہ بو پيداچونەوہ
و پيشبركى كردن لەسەر كار و کردوہى چاكە، وەك خواى
پەرورەدگار دەفەرئەوى ﴿وَقَدْ نَالَ النَّاسُ الْحُسْرَى﴾
المطففين: ۲۶. واتە: بۆ ئەوہ با پيشبركى بکەن پيشبركى کاران.

لە پولى چوارەمى سەرەتاييەوہ بەشداریم کردوہ لەپيشبركى
قوتابخانەکاندا، تا گەشتوتمەتە پولى چوارەمى ئامادەيى، سوپاس بۆ
خوا بەردەوام پلەي يەكەم بەدەستھيتاوە.

بەھەمانشيۆ بەردەوام بەشداریم لە پيشبركى نۆدەولەتيەکاندا
کردوہو تا سەرئەنجام لەسەر ئاستى جيهانى پلەي دووہەم
بەدەست ھيتاوە.

نەيىنى دەيىمە: خويندەنەۋەي خىرا

بو خويندەنەۋەي قورئان سى جور خويندەنەۋەمان ھەيە، واتە: {سى خىرايى جياۋازى خويندەنەۋە}

ئەۋانېش: خويندەنەۋەي ھىۋاش ناۋدەبرىت بە {التحقيق} خويندەنەۋەي خىرا ناۋدەبرىت بە {الحدىر}، ۋەخويندەنەۋەي مام ناۋەند كە دەكەۋىتە نيوان ھەردوكان و ناۋدەبرىت بە {التدوير} بيگومان ئەمەش پىۋىستى بەليزانين و راھىنانى زمان ھەيە، تا بەجۋانى ھەرسى جور خويندەنەۋەكە دەربىخات، لەگەل جەختكردەنەۋە لەۋەي پىۋىستە لە ھەموو جورەكانى خويندەنەۋەدا ياساكانى تەجۋىد بەتەۋاۋى جىبەجى بكرين.

ئاموژگاريت دەكەم لەگەل ماموستاكەت خوت فىرى خويندەنەۋەي خىرا {الحدىر} بكەي؟ چونكە ئەمە خويندەنەۋەيەكى ئاسان و خىرايە و ھىچ زىيانىك بەپىتەكان ناگەيەنيت، بەلكو ھەموو پىتەكان مافى خۇيان پىدەدرىت لە زەننە و جولە و درىژكردەنەۋەدا، ئەمەش بەتىپەربونىكى خىرا دەبىت بەسەر ئەم مەرجانەدا؟

چونكە خويندەنەۋەي خىرا گەرەتەرىن يارمەتيدەرە لەسەر لەبەركردنى قورئان؛ بەتايىبەت كاتىك رىژەي لەبەركردن زىاد دەكەي، ئەمەش ھىزى باۋەر بەخوبوون دەبەخشىتە كەسەكە و ۋەھاي لى دەكات مەمانەي بە لەبىرنەچونەۋەي ئەۋ رىژەيەي قورئان ھەبىت كە لەبەرى كردۋەۋ، يارمەتىشى دەدات كە لە كەمترىن كاتدا زورترىن ئايەت دەۋر بىكەتەۋە.

نهمونی یا نهمیه:

تیگه‌یشتن له‌واتای نه‌و نایه‌تانه‌ی که له‌به‌ریان ده‌کەیت

له‌و هوکارانه‌ی که یارمه‌تیت ده‌دهن تا به‌شیوه‌یه‌کی ورد قورئان له‌به‌ربکه‌یت: تیگه‌یشتنه له‌واتای نایه‌ته‌کان، ئەمەش بە‌وه ده‌بیت که ته‌فسیری نایه‌ته‌کان بخوینیت‌وه، سوپاس بو خوا سه‌رچاوه‌ی کتیبی ته‌فسیریش زۆر زوره، له‌ئیستاشدا ده‌ستخستنی کتیبه‌کانی ته‌فسیر زۆر ئاسانکراوه و ده‌توانیت له‌پێگه‌ی ئامێره ئەلیکترۆنییه‌کانه‌وه سود له سه‌رچاوه جیاوازه‌کانی ته‌فسیر وهر‌بگریت، هه‌رکه‌سیش له‌به‌رکردنی قورئانی به‌ته‌فسیره‌وه تاقی کرد‌بیت‌وه، ده‌زانیت به‌م ریگایه ریا‌تر قورئانه‌که له‌دلیدا ده‌چه‌سپیت به‌به‌راورد به‌و که‌سه‌ی که به‌بێ تیگه‌یشتن قورئانی له‌به‌رکردوه.

له‌بیره جاریکیان له‌گه‌ل باوکم داو له‌نویژی ته‌راویحدا ده‌وری قورئانم ده‌کرده‌وه، له‌و کاته‌دا هه‌له‌م کردوو باوکم «خوا لێی خوش بیت» پێی گوتم: بوچی ته‌فسیری نایه‌ته‌کان ناخوینیت‌وه؟ چیرۆکه‌کانی قورئان هه‌موویان جوان و سه‌رنج راکێشن، بو نمونه: چیرۆکی پیغه‌مبه‌ر یوسف و موسا، هه‌روه‌ها چیرۆکی پیغه‌مبه‌ر ئیبراهیم له‌گه‌ل باوکیداو، نوح له‌گه‌ل کوڕه‌که‌یدا... ته‌نانه‌ت ئەو نایه‌ته‌م له‌بیره که هه‌له‌م تیدا کرد، ئەویش ئەو نایه‌ته‌یه که خوا ی گه‌وره ده‌قه‌رموی: ﴿وَقَالَ أَزْكُوا مِمَّا بَدَأْتُمْ بِهِمْ وَمِنْهُمْ مَن مَّنَّاهُ رَبِّي لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ هود: ٤١، باوکم پرس‌یاری لێ کردم: ئایا هیچ شتیکی ده‌رباره‌ی ئەم چیرۆکه ده‌زانی؟ له‌وه‌لامدا وتم: نه‌خیر، پێی وتم: بێژی ته‌فسیره‌که‌ی بخوینه‌ره‌وه، دوا ی خویندنه‌وه‌ی ته‌فسیره‌که‌ی: ئیدی له‌ خویندنه‌وه‌ی ئەم نایه‌تانه‌دا هه‌له‌م نه‌ده‌کرد.

نەينى دوانزىيەم: بەخشوعەو پەرورە خزمەت قورنان

لەو نەينىيانەى يارمەتیت دەدەن لەسەر لەبەرکردنى قورئانى پىروز، ئاستى ئامادەيى دڵە لەگەل ئەو ئايەتەداو ملکەچى نواندن و خشوعە لەگەليانداو، هەستکردنە بەگەورەيى واتاي پەيامەکەى خواى پەرورەدگار وەک دەفەرموى: ﴿لَوْ نَرَا هَذَا أَتْفَرَاءً عَلَى حِلِّ رَأْسِنَا، خَشَعًا مُتَّصِدًا مِنْ حُشْبَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ لَأَمْثَلُ نَظَرُهَا لِنَاسٍ أَعْلَهُنَّ سَفْكَزُونَ﴾ ﴿الحشر: ۲۱﴾. واتە: ئەگەر ئەم قورئانەمان دابەزاندايە بو سەر کيوک {تيگەشتايە لەوہى تيايدا هاتوہ} دەتبینى بەملکەچى و لەت لەت بوونى لەترسى خوا، ئەم جورە نمونانە دەيان هيتنەوہ بۆ خەلکى بۆ ئەوہى بىر بکەنەوہ.

هەر وەها خواى گەورە وەسفى باوەرداران دەکات لەو کاتانەى قورئان دەخوينەوہ، وەک دەفەرموى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحِلَّتِ قُلُوبُهُمْ أَدَا، ثَلَيْتَ عَلَيْهِمْ، ابْتِغَاءً رِادَّتَهُمْ، بِمَا وَعَى رَتَهُمْ بِتَوَكُّلُونَ﴾ ﴿الأنفال: ۲﴾. واتە: بىگومان پرواداران تەنھا کەسانىک کاتىک، باسى خوا کرا و ناوى هيترا دليان دەترسىت و ترسى لى دەنیشيت، کاتىکىش ئايەتەکانى خوا بخوينریتەوہ بەسەرياندا پروايان {پىي} زياد دەبیت، هەر پشت بە پەرورەدگارى خويان دەبەستن وە لە کاتىکدا جبريل قورئانى بۆ پىغەمبەرى ئازيز(ﷺ) خویندووتەوہ، ئەو خوشەويستە(ﷺ) بەئامادەيى دڵ و بەخشوع و ملکەچى تەواوہە گويى بو گرتوہ، خواى گەورە لە سورەتى {الشعراء} دا دەفەرموى: ﴿وَأَنَّهُ، لَتَرْبِلَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، بَرًّا بِهِ أَرْوَحَ الْأَمِينِ﴾ «عَلَى قَلْبِكَ لَكُونِ مِنَ الْمُسْرِرِينَ» ﴿الشعراء: ۱۹۲-۱۹۴﴾. واتە: بەراستى ئەم {قورئانە} دابەزىنراوى پەرورەدگارى جيهانيانە،

جوبرەئیلی ئەمین ھىنايە خوارەوہ بو سەر دلی تو، تا بىتتە يەکیک
لە ترسىنەرەن و خەلکی پى بترسىنیت.
ئەگەر دەتەوی قورئان لەبەر بکەیت، ئەوا خشوع و ملکەچی
بنوینە لە خرمتیداو، بەردەوام ئەو ھەستەت ھەبیت کە ئەم
قورئانەى لەبەرى دەکەیت وتەو فەرمايشتی خواى گەرەيە.

ئەينى سىانزىمىم: خويندەوئى قورئان لە شەونويزدا

پەروشە بو خويندەوئى ئەوئى لەبەرت کردوہ لە نويزە سوننەتەکان
و بەتايبەت لە {شەونويزدا}؟ چونکە شەونويز بو ئەو کەسەى قورئانى
لەبەرە پيوستە و نايبت بەھيچ شيوہيەک لى دابريت، بەھويەوہ
پىداچونەوئى ئەو بەشەى قورئان دەکات کە لەبەرى کردوہ و رياتريش
لەسەرى دامەزراو دەبىت: بيگومان ئەو کەسەى قورئانى لە سينەيدا
پاراستووە لەو کاتانەدا دەناسریتەوہ کە زورینەى خەلکی نوستوون:
دەى کەواتە ھەستە بو ئەنجامدانى شەونويز تەنانەت ئەگەر لە دوو رکاتدا
دەورى چەند ئايەتيک لەو ئايەتانە بکەیتەوہ کە لەبەرت کردون؛ چونکە

بەو ھويەوھ چىڭىكى گەورە دەبىنى لەگەل ئەم قورئانەدا كە موعجىزەى
خوایەو، زىاترىش لە دل و دەرونتدا دەچەسپىتو، لە لەبىرچونەوھى
رىزگارت دەبىت: بىگومان شەونوئىڭ سىفەتلىكى بەردەوامى پىاوچاكان
بوە ھەك خوای گەورە دەربارەيان دەفەرموى: ﴿كُلُوا قِيلًا مِّنْ لَّنْ
مِّنْ حَمَرٍ﴾ الذّٰرِیّٰت: ۱۷. واتە: ئەوانە كەمىك لە شەویدا دەخەوتن
«زورىنەى شەوھەكەيان تەرخان دەكرد بو شەونوئىڭ بەندایەتى».
لە راستیدا لەبەرکردنى قورئانىش پىوىستى دووبارە كردنەوھ
و پىداچونەوھ ھەيەو. ھىچ بەندایەتییەك بىە گەورەتر و چاكتەر بىت
لە شەونوئىڭ؟ چونكە بەھويەوھ چاودىرى و پاراستنى خوایى بو
خوت دەستەبەر دەكەيت، ئەگەریش بەخشوعەوھ قورئانت لەبەر
كرد، ئەوھ زىاتر لە ناختدا دەچەسپىت.

سیانزە نەئینیەكە...

نەئینی یەكەم: دووبارەكردنەوھ رىڭكای شارەزابونە

نەئینی دووهم: دابەشكردنى ئایەتەكان بەگوێرەى واتاكانیان

نەئینی سێیەم: لەبەرکردنى نوێ بەلەبەرکردنى رابردوو بىەستەوھ.

نەئینی چوارەم: پىداچوونەوھ، پاشان پىداچوونەوھ، پاشان پىداچوونەوھ.

نەينى پىنجەم: بەردەوام لەسەر يەك موصحف قورئان لەبەر بکە:

۵

نەينى شەشەم: کاتە ئالتونىيە کان هەلبژێرە

۶

نەينى حەوتەم: ئەوەى لەبەرى دەکەیت بىنوسەرەو

۷

نەينى هەشتەم: زۆر گوێ بگرە بۆ ئەوەى لەبەرت کردو.

۸

نەينى نۆيەم: پىشپىکى

۹

نەينى دەيەم: خويندەنەوێ خێرا.

۱۰

نەينى يانزەيەم: تىگەيشتن لەواتای ئەو ئايەتانهى که لەبەريان دەکەیت

۱۱

نەينى دوانزەيەم: بەخشوعەو بپۆه خزمەت قورئان

۱۲

نەينى سيانزەيەم: خويندەنەوێ قورئان لە شەونویژدا

۱۳

به شش نتیجه رسید

منداالن و لهبر کردند. فورتناب، پیروز

خوا لیبی بازی بئی، که گوتوویه تی: پنگه مبهری خوا (ﷺ)
 فەرموو یه تی: هەر که سینگ قورئان بخوینی و فیریبی و کاری پی
 بکات، له روژی قیامهت دا، تاجیکی نوورینی له سهەر دهنری، که
 تیشکه که ی وهک تیشکی خوره، وه دایک و بابیی دهرازینه وهو
 خشلیان له سهەر دهنری، که له دنیا دا پنی هه لئه ستاون، ده لین:
 ئه وه به چی رازینه وه؟ پنیان ده گوتری: به هوی ده سترتی
 مندا له که تان به قورئانه وه.

لەبەدەست دەبێت
 بەبەدەست رۆژێک لەبەدەستێکدا بەبەدەستێکدا بەبەدەستێکدا

چەند كىلىپكى يارمەتيدەرى مندالان تا بەشىۋەيەكى ئاسان قورئان لەبەر بىكەن

كىلىلى يەككەم: مامۇستايەكى شارمزا و دەستپاك
بۇ مندالەكەت دىيارى بىكە

لە ئەرکە گرنگەكانى سەرشانى تو وەك سەرپەرشتىكارى
مندال.. دەستىشانىکردنى مامۇستايەكى قورئانە بو مندالەكەت، كە
بىتە مالەو وە ياخود مندالەكەت بچىتە خزمەتى تا قورئانى پى لەبەر
بكات، لە گرنگترىن ئەو مەرجانەى پىويستە لەو مامۇستايەدا بوونى
هەبىت، دەبىت مامۇستاكە بەوردى شارەزاي قورئانى پىروژ بىت
و، خاوەن ئەزمون و توانايەكى گەورە بىت لەچۇنيەتى فىزىكردى
قورئان بە مندالەكەت، هەروەها پىويستە ئەو مامۇستايە خاوەن
خوورەوشتى بەرزو پەسەند بىت؟ چونكە خوورەوشت و شىۋازى
هەلسوكەوتى ئەو مامۇستايە لە مېشكى مندالەكەتدا دەچەسپىت.
لەوانەيە هەندىك پىرسىار بىكەن و بلىن: مامۇستا بۇچى؟! بۇ
مندالەكەم هەرخۇى قورئان لەبەر نەكات؟

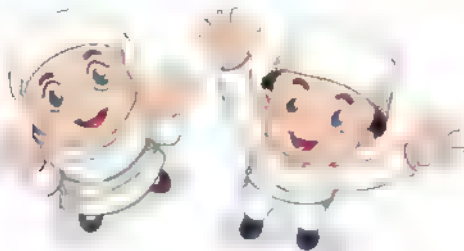
لەو لەمدا دەلىم من لەگەل ئەوەى قورئانى پىروزم لەبەرە،
بەلام ناتوانم قورئان بەسالىم كورم لەبەر بىكەم، ناتوانم بۇ كچەكەم
بىمە مامۇستاي لەبەر كىردنى قورئان؟ چونكە جىاوازىيەكى گەورە
هەيە لەنىوان پىزگرتنى مندال بۇ باوكى، لەگەل پىزگرتنى لەو
مامۇستايەى كە قورئانى پى دەلىت، بىگومان ئەمەش پەروەردەيەكى
گەورەيە لە دەرونى مندالاندا.

کاتیکی کورەکەت یان کچەکەت دەستی کرد بە لەبەرکردنی قورئانی پیروز، ئەو تەمەزروی ئەو بە کە بەشیوەیەکی بەردەوام هانیان بەدەیت، لەگەڵ منداڵەکەت دابنیشە و قسەیی لەگەڵدا بکەو پپی بلی: کورەکەم {کچەکەم} بەهوکاری لەبەرکردنی قورئان لەلایەن نیووە لەروژی دوایی داو لە بەهشتدا تاجی شکوو پیزم لەسەر دەنریت.

بەردەوام لەگەڵ کورەکەتدا گفتوگو بکەو تپی بگەیهنە، چون خوای گەورە بەهوی قورئانەووە پیزی لی دەنیت و سەرکەوتوی دەکات و یارمەتی دەدات، ئاواتی هەرشتیک بخوازیت خوای گەورە پپی دەبەخشیت؟! بەکچەکەشت بلی: کچی شیرینم ئەگەر قورئانت لەبەرکرد، ئەو بەو هۆکارەووە خوای گەورە جیات دەکاتەووە و هەلت دەبژیریت بەسەر هەموو ئاوفرەتانی دنیادا، لە هەموو خراپەییەکیشت دەتپاریزیت.

چەند دیارییەکی بەنرخ بو منداڵەکانت دابین بکە، دیارییەکی لەلایان تاییبەت و خوشەویست بیت، بەشیوەیەکی زیرەکانە پاداشتیان بکە، لەو چیرۆکە سەرجراکیشانی یەکیک لە هاوڕیکانم بۆی گیرامەووە و وتی: باوکم نیووەی سامانەکەیی خوی پی بەخشیم ئەمەش وەک هاندان و پشتیوانی ئەو تا لەسەر لەبەرکردنی قورئان بەردەوام بم، لەبەرانبەر لەبەرکردنی هەر سورەتیکی قورئاندا «بریک پارەیی» دیاری کردبوو، کە وەک پاداشت و هەنان پیمی بدات.

**كەلىنى سىنەم: تەنھەنھا خويندەنەو و دەور كەرنەو دەي
دایەنەكەن بەس بىە، بەلكو پەرۋشى بەو دېن مەدالەكانتەن
داواكارى دایەتەكان بەم كەردەو جىبەجى بەكەس**

لە ئەركەكانى دايكان و باوكان تامەزروپپانە بو چاودىرىكردنى
مندالەكانيان لەدەواى كوتايى ھاتنى وانەكانيان و گەرەنەو ھەيان لەلای
ماموستاكەيان، پىويستە دايكان و باوكان ئاگادارى رىژەى ئەو
ئايەتەنە بن كە لەوانەى نويدا خويندوپانە، ھەروەھا كورت كەرنەو دەي
ئەو ئاكار و خورەوشتەنەى كە ھەلھىنجراوى ئايەتەكانى قورئان،
رور گەنگە دايكان و باوكان ھەول بەدەن لە مندالەكانياندا حىبەحىيان
بەكەن، بەردەوام مندالەكانيان ئاگاداربەكەنەو، تا بەباشترىن شىوہ
رىزى ماموستاكانيان بگەرن؟ چونكە ماموستا ھەك باوكى دووہەمتان
و ھەيايە و ئەو ھە كە قورئانى پى لەبەركەردوون.

بىگومان ئىمە نەو ھەكەمان ناوێت، تەنھا كارى برىتى بىت لە خويندەنەو
و دەور كەرنەو دەي ئايەتەكانى قورئان بەبى تىگەيشتن و جىبەجى كەرنى
ئەو ھەي تىايدايە لە ياسا و خورەوشتە بەرزو پەسەندەكان، تامەزروپە
تا ماموستاكەشى لەم بارەو ھە ئاگادارى بەكاتەو و لەكاتى لەبەركەرنى
ئايەتەكاندا ھەندىك وشەى بو دىبارى بەكات و، واتاي ئايەتەكانى فىر
بەكات و پەيوەستيان بەكاتەو بەژيانى رورزانەى مەدالەكەو، ھەروەھا
خورەوشتەكانى پىغەمبەرى خواشى (ﷺ) فىر بەكات.

**ئىمە نەو ھەكەمان ناوێت، تەنھا كارى خويندەنەو و
دەور كەرنەو دەي ئايەتەكان بىت بەبى تىگەيشتن و جىبەجى
كەرنى ئەو ھەي لە قورئاندايە لە ياسا و خورەوشتە بەرزو
پەسەندەكان.**

كلىلى چوارەم:

زۆر لە منداڵكەت مەكە بۆ لەبەر كردنى قورئان

لەو راستيانەى كە پيوسته ئاگاداريان بين: ئەگەر تۆ بەراستى تامەزروى ئەوەى منداڵكەت قورئان لەبەر بكات و، لەسەرى بەردەوام بىت.. ئەو هەول بەدە زور لە منداڵكەت نەكەيت و فشارى رورى نەخەيتە سەر تا قورئان لەبەر بكات، ئەمەش لەپيناو ئەو دايە ئەنجامەكەى پىچەوانە نەبێتەو؟

چونكە من خەلكانىكى زور دەناسم كۆرەكەى بەزور ناچار كردبوو، تا قورئانى پى لەبەر بكات، تەنانت بىبەشى كردبوو لەتيكەلاوى كردنى خەلكى، داىبرى بوو لە هاوريكانى، بەشيوەيەكى ئەوتو رەفتارى لەگەل دەكرد وەك ئەوەى ئەم كۆرەى ئەو جياواز بىت لە خەلكى ترو مروفيكى داخراو بىت!! بيگومان ئەمەش هەلەيه.. ئەگەر تىبىنى ئەو ت كرد منداڵكەت بەمە بىزار دەبىت؛ لەسەرت پيوسته وازى لى بهىنيت و دەست لەم شيوازى مامەلە كردنە هەلبگرىت، لەبرى ئەم بىرار كردنە هەولبەدە قورئانى لەلا خوشەويست بكەى، لەرى ئاميرە ئەلكترونىيە جياوازه كانهو قورئانى بو بخەرە سەرو، جاروبار ئاميرە ئەلكترونىيەكانى بو بگورە، ئاميرىكى نوى بەديارى پىشكەش بكە، تا لەم ريگەو قورئان لەلاى خوشەويستر بىت.. وريابەو خوت بپاريزە لە بەكارهينانى توندوتىژى، تا بەبىتە هوكارى ئەوەى منداڵكەت بەدرىژايى تەمەنى كەسيكى راكردووبىت لە قورئان. كەواتە: لەپيناو ئەوەى منداڵكەت بەدرىژايى تەمەنى لەقورئان پانهكات، وريابە و خوت لەبەكارهينانى توندوتىژى بپاريزە.

کابیلی پىنجەم: خىشتەي لەبەرکردنى ھوربان

دواي سەرکەوتنت لەپەيداکردنى ماموستايەکی شارەزا بو
مندالەکانت، کاریکی نایابە ئەگەر ماموستاکەي خىشتەيەک دابنیت و
ناوي مندالەکانی تیا دا تومار بکات و، بەشیوەیەکی روزانه ریژەي ئەو
ئایەتانی لەلایەن قوتابییه کەووە لەبەر دەکریت لەبەرانشەر ناوێکەي
دا توماری بکات، ھەروەھا لە خىشتە کەدا ماموستا ناست و توانای
قوتابییه کە ھەلسەنگینیت و، لە کوتایی خىشتە کەشدا خانەيەک تاییەت
بکات بەواژوی سەرپەرشتیکاری قوتابییه کەووە، توش لەریگەي ئەم
خىشتەيەو دەتوانی بەدواداچون بو ئەندازەي ئەو ئایەتانی بەکەیت
کە مندالەکەت لەبەری کردووە و ھەروەھا لەم ریگەووە ئاستەکەشی
دەزانیت، دەتوانی ئەم خىشتەيە بەکەیتە ھۆکاریک بو بەھیرکردن و
بەرزکردنەوێ ئاستی مندالەکەت، وە دەتوانی پاداشتی بەکەي ئەگەر
بەچاکی وانەي روزانەي لەبەر کرد، ئەمەشم وەک {ئەزمۇونی من}
تاقی کردووەتەووە و سودم لێی بینیووە بەھۆکاریکی سەرکەوتوی
دەزانم.

کەلیلی شەشەم: دووێ کردن بو مندالەکانمان

دووعاو پارانه وه تیری که ئامانجی خوی پیکاوه و بهیه قینه وه له لایهن خوای پهروهردگار وه وه لام دهرینه وه.. بوچی!! چونکه ئەم دووعایه له لایهن دایک و باوکه وهیه بو مندالەکانیان، ئەم فەرمووده سەر سورهینه ره بخویننه وه: **عَنْ سِرِّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) «مَنْ دَعَا لِبَرٍّ عَدُوٍّ وَالْوَالِدِ، وَغَوَّ الضَّمَمَ وَدَعَا لِمَسَافِرٍ»**، واته: ئەنە سی کوری مالیک (خوا لای رازی سی)، دهلی: پیغمبەری خوا (ﷺ) فەرموویه تی: سی دووعاو پارانه وه هەن رەت ناکرینه و، دووعای دایک و باپ، وه دووعای روژووه وان، وه دووعای گەشتیار و ریبوار.

روژیک له مزگه وته که مدا له ولاتی کوهیت پیشنوێژیم ده کرد «رۆبهی کات ئەگەر له خویندنه وهی سوره ته درێژه کاندە هه له بکه م پیاویکی به ته مه ن هیه و به رده وام هه له کانم بو راست ده کاته وه» دواي ئە وهی له نوێژ بوینه وه، چومه خزمه تی و پرس یاری ئە وه م لی کرد: ئایا هه موو قورئانی پیرو زت له به ره؟ دواي وه لامدانه وه که ی، دوو چاری سەر سورمان بووم؟ چونکه ئەم وه لامه بو من شتیکی زور سهرنج راکیش بوو، فەرمووی: {له ته مه نی شه ست سالی دا هه موو قورئانم له به ر کرد؟ بیرمه کاتیک مندال بووم، دایکم به رده وام له خوا ده پارایه وه، که سهرکه وتوم بکات تا هه موو قورئان له به ر بکه م... تا کوچی دوايی کرد ئەمه دووعای به رده وامی دایکم بوو! دواي ئەم هه موو ته مه نه م خوای پهروهردگار سهرکه وتوی کردم له گه ل بانگ بیژی مزگه وته که ماندا

١ (أخرجه البيهقي في (الكبرى): (٦١٨٥)، وصححه الألباني في (السلسلة الصحيحة): (١٧٩٧).

هه موو قورئانم له بهر کرد، دواچار خوای گه وره
وه لامي دوعاکه ی دایکمی دایه وه.

لیره وه دهمه وئ به دایکان و باوکانی
خوشه ویست رابگه یه نم: که یه که م ریگا و
کوټا ریگای له بهر کردنی قورئان له لایه ن
منداله کانتانه وه بریتیه له دوعاو پارانه وه،
به رده وام دوعایان بڅ بکه ن له کاتی
سوجه بردن و له ناو نوږه کانتاندا،
با هه موو کات دهسته کانتان به ره و

ئاسمان بهر زکراوه بن و

داوا له خوای گه وره

بکه ن هیواکانتان

به دی بهیتیت،

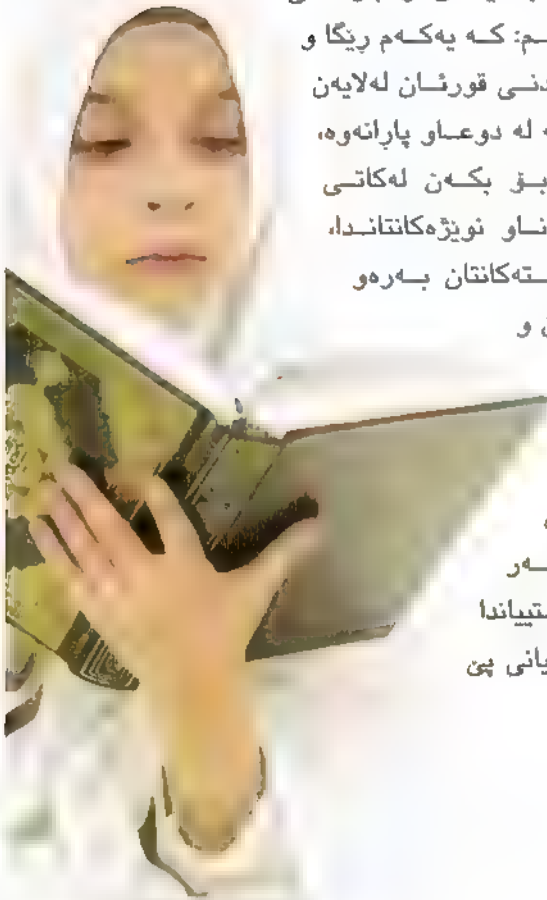
منداله کانتان به چاکترین

شیوه قورئان له بهر

بکه ن و له خوږه وشتیاندا

په نگ بداته وه و خویانی پی

پرازیتنه وه.

نمزمونی من - فهد سالم الکندري

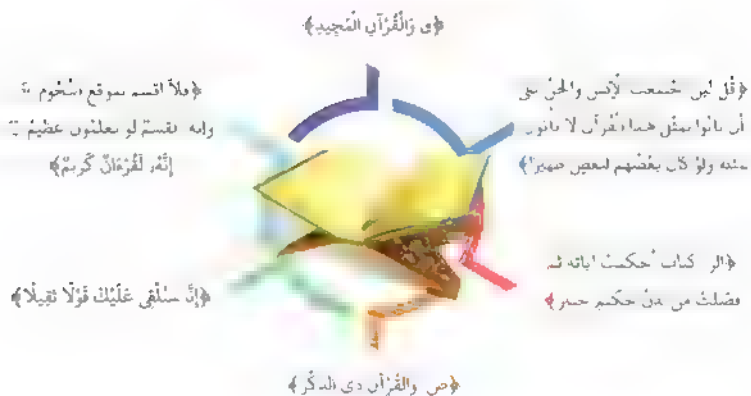
ئەبەندى پېشىۋدا گەتتۇگۇمان كەرد دەربارەي رىگاكانى لەبەركەردنى قورئانى پېروز، ھەروھە باسى ئەو نەيىيەنەمان كەرد، كە بەپشتىۋانى خۇاى گەورە ھاۋكار دەپن بو شارەزابونى مەندالەكانمان لە قورئان و خۇشەۋىستكەردنى قورئان لەدىلى مەندالەكانمانداۋ لەبەركەردنى ئايەتەكانى بەچاكترىن شىۋاز، بەلام لەم بەندەدا باسى رامان لە قورئان دەكەين و، ئامازە بەۋە دەكەين كە لەبەركەردنى قورئانى پېروز بەبى تىرامان و تىگەپشتن لەۋاتاكەي سۈدى نىيە، ھەر لەم بەندەدا باسى گەركى رامان لەقورئان دەكەين، ئامازە بەۋ ھۈكارانەش دەدەين كە يارمەتىمان دەدەن بو رامان و وردبۈنەۋەمان لە ئايەتەكانى قورئانى پېروز، ئاشناتان دەكەين بەگەركەين بەرۈبۈمى رامان لە قورئان، باسى ئەو رىگىيەنەش دەكەين بەرۈبەستىن بو رامان و وردبۈنەۋەمان لەقورئانى پېروز، داۋاكارم لەخۇاى پەرۋەردگار قورئان بىكەتە بەھارى دالەكانمان و نورى سىنەمان، لاپەرى خەم و پەژارەكانمان بىت، يارمەتيدەرمان بىت بو تىرامان لە قورئانى پېروز و تىگەپشتن لە ۋاتاكەي و كاركەردن بەقورئان.

بەگەۋەردكەرتنى قورئان لەلەيەن خۇاى پەرۋەردگارەۋە

پېش رامان و وردبۈنەۋەمان لە قورئانى پېروز لەسەرمان پىۋىستە ئەم پەراۋە بەگەۋە و پېروز رابگىن، كاتىكىش بۇمان دەرگەۋەت كە خۇاى پەرۋەردگار بەگەۋەرىي و شىك و ھىزى خۇى قورئان بەگەۋە رادەگەرت، ئىتەر لەۋ راسىتىيە تىدەگەين كە پىۋىستە ئىمەي مۇسلمانىش قورئان بەگەۋە و پېروز رابگىن، لەكاتى خۇيىندەۋەي قورئانىشدا دەكەين بەزۈرىك لەۋ ئايەتەنەي كە خۇاى پەرۋەردگار بەگەۋە رادەگەرن، لە نمۇنەي ئەۋ ئايەتەنەش، ۋەك:

تەزموونى من - قەدىسالم الكندري

له شاری مه‌دینه چاوم که‌وت به به‌رین {شیخ صالح بن عواد المغامسی}، د‌رباره‌ی به گه‌وره‌گرتنی قورئان له‌لایه‌ن خ‌وای به‌روه‌ردگار‌وه پ‌یی وتم:

بیگومان نه‌گه‌وره‌گرتتی قورئانی پیروژ له زوریک له ئایه‌ته‌کانی
قورئاندا باسکراوه، هه‌روه‌ک خوای په‌روه‌دگار ده‌فرموی: ﴿لَوْ اَنَّ
هٰذَا اَعْرَافٌ لِّیْ حِیْلِ رَّأٰیْنٰهُ حِشْوَةً مِّنْ عِندِیْ ۚ وَهٰذَا اَعْرَافٌ لِّیْ حِیْلِ رَّأٰیْنٰهُ حِشْوَةً مِّنْ عِندِیْ ۚ وَهٰذَا اَعْرَافٌ لِّیْ حِیْلِ رَّأٰیْنٰهُ حِشْوَةً مِّنْ عِندِیْ ۚ﴾ الحشر: ۲۱.

لەم ئایەتەدا دوو دەستە واتە دوو گروپ بونیان ھەیە، ئەوانیش، شاخیکی کەر، مروقە لارو لاسارەکانی ناو گروھی ئادەم، جیاوازی نینوان ئەم دووانەش ئەوەیە، خوای گەرە نمونهی بەشاخیکی کەر ھیناوتەو و ھەوالمان دەدات بەوھی ئەگەر گریمان ئەم قورئانەمان دابەزاندایە بۆ سەرشاخیکی کەر، دەرکی کردبا بەوھی لەناو ئەم قورئانەدا، ئەو دەتبینی کە پارچە پارچە دەبوو لەترسی خوا و بەلینەکانی خوا، دواتر نمونه بەلار و لاسارەکانی ناو گروھی ئادەم دەھینیتەو، کە دلیان زور ڕەقتەرە لە بەرد و شاخیکی کەر، بەھێچ شتووەک لە ئاست بەلینەکانی خوادا ملکەچ نابن و ترس دایان ناگریت.

{شيخ صالح المغامسي} له دريژەى وەلامەكەيدا دەليت: {خوای
 پەرەردگار قورئانى بەگەرە راگرتووە لەپیناو ئەوێ مروقەکان زیاتر
 بەگەرە رایبگرن، تا موسلمانان و باوەرداران زیاتر بەگەرە و
 پیروزی رایبگرن، وە قورئان گەرەترین شانازی فریشتە جبریلە؟ چونکە
 خوای پەرەردگار بەو فریشتەیدا قورئانى دابەزاندوووە سەرزهوی،
 ھەر لەبەرئەوێهە خوای پەرەردگار بەھوکاری گەرەیی قورئانەوہ

جبریلی گه‌وره و پایه‌دار کردووه، که له‌ریگهی ئه‌وه‌وه دابه‌زینراوه بو سهر پیغه‌مبه‌ری خوا (عليه السلام)، له‌به‌رئه‌وه کاتیک تاقمیک له‌جوله‌که ده‌باره‌ی جبریل قسه‌یان کرد، هه‌ر به‌فریشته جبریلدا خوای گه‌وره چه‌ندین ئایه‌تی قورئانی دابه‌زاند، که هه‌مووی بریتی بوو له‌به‌رگری و سه‌رخستنی جبریل و شایه‌تیدانی خوای په‌روه‌ردگار بو راستگویی و پایه‌به‌رری ئه‌و فریشته به‌ریزه، هه‌روه‌ک خوای گه‌وره له‌ئایه‌تی (٩٧) ی سورته‌ی {ال‌سجده} دا ده‌فه‌رموی: ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ مِنْ رَبِّهِ بِالْحَقِّ وَالْحَقُّ لَا يَمُوتُ﴾. له‌به‌رئه‌نجام خوای گه‌وره ئه‌م ئایه‌ته‌ی کرده‌یه‌کیک له‌هۆکاره‌کانی گه‌وره‌یی جبریل و به‌رزی پیگه‌که‌یی و ده‌فه‌رموی: هه‌رکه‌سیک دوژمنایه‌تی جبریل بکات، ئه‌وه دژایه‌تی خوای په‌روه‌ردگاری کردووه.

بیگومان قورئان سه‌رچاوه‌ی ژیانه، سه‌رچاوه‌ی سه‌ره‌کی وه‌رگرتنی ئیمه‌یه‌و، بو ناسینی خوای گه‌وره به‌رده‌وام زانیاری له‌م قورئانه‌وه وه‌رده‌گرین و، تاکه‌ریگای گه‌یشتمانی به‌م راستیه‌ته‌نهاو ته‌نها قورئانه، کاتیک خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَفَرِّغْ مِنْ رَأْيِ عَمَّا﴾. طه: ١١٤. هه‌ندیک له‌پیشینان ده‌باره‌ی {وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا} ده‌فه‌رموون: واته‌ی په‌روه‌ردگارم زانست و زانیاریم زیاد بکه‌به‌قورئان و واتاکانی قورئان، دوا‌ی قورئان خه‌لکی پبویستییان به‌شاره‌زابون هه‌یه له‌سوننه‌تی پیغه‌مبه‌ری ئازیز (عليه السلام). کوتایی و ته‌کانی شیخ صالح المغامسی.

بەگەورەگرتنى قورئان لەلایەن پیغەمبەرى خواوە

وەرەن لەگەلم دا با بەیەکەو وە وردببینەو و لەشیوازی هەلسوکەوتی پیغەمبەری خوا (ﷺ) لەگەل قورئانی پیروژدا. با بزانی پیغەمبەری خوا (ﷺ) بە چ شیوازی قورئانی بەگەورە راگرتو، هەموو ئەو کەسانەشی بەگەورە راگرتو، کە قورئانیان لەبەرکردو و پیغەمبەری نازیز (ﷺ) بەدریژایی شەویک شەونویژ تەنھا ئایەتیکى قورئانی دووبارە کردو، هیندە بەپیو وەستاو هەتا پاژنەى پینەکانى قلیشیان بردو، زورجار دەیفەرمو: «سەسى ھود و احوانها». واتە: سۆرەتى ھود و دەستە خوشکەکانى پیریان کردم. ئەمەش دەگەریتەو و ئەو ئایەتەنەى کە لەو سۆرەتەدا هاتون و، گەورەى و کاریگەرى ئایەتەکان خەریک بوو شاخەکانى هەپرون هەپرون دەکردو، چەندین بەلینی خۆای پەرودەگاریش لەو ئایەتەدا بونی هەیه.

پیغەمبەرى خوا (ﷺ) تا لەژياندا بوو رینگى لەھاو لەکانى دەکرد، کە فەرمودەکانى و سوننەتەکانى بنوسنەو، ئەمەش لەپینا و ئەو دا بوو هەتا خەلکى لەو بارەو دوچارى سەرلێشیوان نەبن، ئایەتەکانى قورئان تیکەل نەکەن لەگەل فەرمودەکانى خوى دا، ھوکارى ئەمەش ئەو هەموو ریز و بەگەورەزانینەى قورئان بوو لەلایەن پیغەمبەرى نازیزەو (ﷺ).

ھەر لەبەرئەو کاتیک جبریل ئایەتەکانى دادەبەزاندە سەر دلى خاوينى، پیغەمبەر (ﷺ) زۆر پەرۆش و بەھەول بوو و ھەرگرتنى قورئان لە دەمى جبریلەو و بەردەوام لەگەل جبریلدا ئایەتەکانى

دوباره دەکردنەو؟ چونکه نوری چاومان(ﷺ) زور پەروشی لەبەرکردنی ئایەتەکان بوو، بەردەوام ترسی لەبیرچونەوێ هەبوو، تا سەرئەنجام پەروەردگار ئەم ئایەتە ی بو دابەزانێ که دەفەرموی: ﴿لَا تُحْرِلُوهُ سَاعِدَاتُكُمْ حَتَّىٰ تَرْضَوْهُ﴾ ﴿١٦-١٧﴾ واتە: زمانێ مەجولینە {بەخویندەوێ قورئان لە کاتی دابەزینی وەحیدا} تا پەلە ی تیا بکەیت، بەراستی {وەک بەلینمانداوہ} بیگومان لەسەر ئیمەیه کوکردنەوێ لە سنگدا و خویندەوێ پیغەمبەری ئازیر(ﷺ) بەردەوام پیگە ی ئەو کەسانە ی بەرز دەکردەوہ که قورئانیان لەبەرپوہ، تەنانت لە جەنگی ئوحد دا کاتیک زوریک لەو هاوہلانە شەھیدبوون که قورئانیان لەبەرپو، وەک ریزلینانیان بەخاکسپاردنی ئەمانی پیش خست بەسەر شەھیدانی تری ئوحد دا.

لە کورو کوونەوہو کاتی جەنگەکاندا، پیغەمبەری خوا(ﷺ) فەرمانی دەکرد بەپیشخستنی ھەموو ئەو کەسانە ی که قورئانیان لەبەر، ئەو بەو شیوازە قورئانی بەگەورە راگرتوہو، لەسەر ئیمەش پیویستە ئەم قورئانە بەگەورەو پیروز راگیرن؟ چونکہ قورئان چاکترینی ووتەکانەو فەرماشتی خۆای گەورەیه.

بەگەورە گرتنی قورئان لەلایەن هاوہلانەوہ

خالیدی کوری وەلید بەردەوام دەیفەرموو، جیھادو تیکوشان ریگرم بوون بو زیاتر خویندەوێ قورئانی پیروز؟! سەرقالبونی خالیدی کوری وەلید بەحیھاد و ھول و تیکوشانەوہ، کہ چلەپوپە ی ھەربەرزی ئەم ئیسلامە ی ھو گەورەترین کارو کردەوہیە لەلای خۆای گەورە، وای لیکردبوو زور نەپیەرژیتە سەر خویندەوہ و لەبەرکردنی قورئانی پیروز، واتە: خوشەویستی دنیا

و مال و مندال و خوشييه كانى ئەم دونيا كاتتیه بەبۆن، كە خالىدى كورى وەلید یان دابری بوو لە خویندەوێ قورئان و لەبەرکردنی. ئیبن عومەر لە کاتی خویندەوێ قورئاندا لەگەل هیچ كەسێدا قسەى نەدەکرد و ئاوری نەدەدایەو، هەتا لە خویندەوێ ئایەتەكان دەبویەو، دواى كوچى دواى پێعەمبەرى ئازیز (ﷺ)، ئەبوبەكرى صدیق فەرمانى بە زەیدى كورى سابت كرد كە قورئان كۆبكاتەو و لەیەك پەرەدا بینوسیتەو، زەید لەو كاتەدا فرمووی: {سویند بەخوا ئەگەر داوام لێكراى شەخێك بگوازەو، ئەمەم زور لەلا ئاسانتربوو لەوێ قورئان كۆبکەمەو}؟. فەرمايشتەكەى دەرخەرى ئەو راستییە بەوێ ئەو چەندە قورئان بەگەرە رادەگرت.

پەوشتی بەرزى هاوێلان لەخزمەت قورئاندا ئەو بوو كە دە ئایەتێان لەبەردەكرد، پاشان بەشیوەیەكى زور ورد لەواتای ئایەتەكان رادەمان و لە خزمەتێاندا دەبۆن و دلیان بو واتای ئایەتەكان رام دەبوو، دواتر بەكردەو داواكارى ئەو دە ئایەتەیان جیجی دەكرد، ئینجا دەچونە خزمەت دە ئایەتێ تر و لە واتاكانیان رادەمان و لە ژيانى روزانهیاندا داواكارى ئایەتەكانیان جیجی دەكردن و... هاوێلان لە ژيانى روزانهیاندا بەو شیوازه قورئانیان بەگەرەو پیرۆز راگرتو.

پەيوەندى دڵ لەگەل قورئانى پیرۆز

لەژیر روشنائى ئەم ئایەتەدا: ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ (البقره: ۱۷۷) دەربارەى پەيوەندى دڵ لەگەل قورئانى پیرۆزدا، پرسىارم لە بەرىز (شیخ صالح بن عواد المغامسى) كرد، لە وەلامدا فرمووی: دڵ بریتییە لە وەرگری یەكەم

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَرْسِلَ فِي الْأَرْضِ الْفَلَآئِلَ ۚ لِيُخَذَ فِيهَا الْحِسَابُ ۚ وَأَوْرَثَهُ الْبَنَاتِ ۚ وَسَخَّرَ لَهَا تَحْتَ يَدِهَا الْحَمَلُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝﴾

قورئان فەرو بەرەسکەتی ژيانمانە

یہ نامور گاریبہ کی گھر وہ دہہ رموی، اترکھم سبکس میں تھا

(١) أخرجه الحاكم: ٣١٩، والدارقطني: ١٤٩، والبيهقي: ٢٠١٢٤، وحسنه الألباني في المشكاة:

په یو مخته به دستگرتنمان به قورنانه وه

قورناني پيروز هموو تهو شتانهی تيدايه که له ژباڼی روزانه ماندا پيوستمان پيپانه، ههروهک خواي گه وره دهفرموی: ﴿وَسِرْنَا عَلَيْكَ اَكْتَابَ نَبِيْنَا كُلِّ شَيْءٍ﴾، التحل: ۸۹. واته نیمه قورناتمان ناروده ته خواره وه بوت که روون که روده وه بو هموو شتيک..

سه رنج بدن لهم فرمايشته جوانه ی پیغه مبهری خوا (ﷺ) که دهفرموی: اَكْتَابَ اِلَه، حَرْ مَمْدُوْد مِنْ لِسْمِ، اِلَى الْاَرْضِ، حَسَنِي به سري به وتهیه کی جوان ته هم فرموده ی پیغه مبهری خوا (ﷺ) روون دهکاته وه و دهفرموی: تهوانه ی پیش ئیوه وهک په یامیکی دابه زینراوی ناسمانی سهیری قورناتیان دهکرد، هه له بهر ته وه بوو شهوان له نایه ته کانی راده مان و به روژیشدا به کرده وه جیبه جیان دهکردن.

۱) أخرجه أحمد: ۱۱۱۱۹، والترمذي: ۳۷۸۸، صحيح الجامع: ۲۴۵۷، الصحيحة: ۱۷۶۱

واتای رمان له قورئان

واتای رمان له زمانه وانیدا: به واتای وردبونه وه و تیرامان دیت لهسه رنهجام و کوتایی ههرشتیک.

رمان له دهسته واژه {اصطلاح} دا: به واتای وردبونه وه و تیرامان دیت له قورئانی پیروز، به نامانجی ناموژگاری و په ند لیوه رگرتن و لیکدانه وه و سود وهرگرتن له قورئان و ئه وهی تیایدايه.

زوریکی له خه لکی باوه ریان وه هایه، که رمان و وردبونه وه کاریکی قورسه بو هه موو خه لکی به شیوه یه کی گشتی، ئه وان له و باوه رده دان رمان له قورئان تاییه ته به کومه لیکي تاییه ته، له زانایان و موفه سیرین و ئه هلی قورئان.. به بیگومان ئه مه تیگه یشتنیکی هه لیه... رمان له قورئان بابه تیکی زور گرنگه بو هه موو موسلمانان به شیوه یه کی گشتی، بو نمونه کاتیک ده چیه خزمه تی سوره تی {ص} و بهسه ر ئه م ئایه ته گه وره یه دا تیپه ر ده بیته که تیایدا خوای گه روه ده فره موئ {ص: ۲۹}.

له کاتیکدا مروف به رامانه وه ئه م ئایه ته ده خوینیته وه، ده گاته ئه و راستییی و شه ی {لیدروا} ناماژه یه بو ئه وهی له سه رمان واجبه رامنمان هه بیته بو ئایه ته کانی قورئان، به هیچ شیوه یه که هه ست به تام و چیژی قورئان ناکه یین و په ندی لیوه رناگرین ئه گه ر رمان و وردبونه وه مان نه بیته بو واتای ئایه ته کانی قورئان، هه ر له به رئه وه یه خوای گه وره به فره مایشتی شیرینی: {وَلَسَنَّا كُرْأُوْا اَنْتُمْ} کوتایی به م ئایه ته پیروژه هیناوه، مه به ست له مانه ش ئه و که سانه ن که خاوه نی ژیری و هوشمه ندی و عه قلی سه نگینن، دوا ئه وهی مانای «رمان له قورئان» مان زانی له سه رمان پیویسته به شیوه یه که له قورئان ورد بینه وه هه ست به تام و چیژه که ی بکه یین.

100% **FREE** **DELIVERY** **IN** **THE** **UK**

دان و ناسیرو

تەفسىرى قورئان

رامان له قورئان

المؤلفون: د. محمد بن عبد الله العتيبي

۱. امانی له قورلای کارکنه
 ۲. یه یوق لاسار، قورلای یه یوق
 ۳. دهرلیت، زورجکله ووی، کجیت راکیت
 ۴. یه ندره کانی جه سته، یه یوق
 ۵. ارچی تابه کانی قورلای ووی

تورقان واجب و يلوسته نوسور

ئەقلىي ھۆكۈمەت ۋە ئەقلىي ھۆكۈمەت

امان و وردیونہ وہ پنچینہ
دانبہ زانڈی قورٹانہ

گەرنىگى پامان لە قورئانى پىرۆز

٢

نامانج لە مابەزاندنى قورئان بۇ ئىراجەت
 پەرۋەردىگار
 كەتتىكى پىرۆزە ئارزۇمانەنە خوارەوۈ بۇ
 تۇ (ئەي پىرۆز)، بۇ ئەوۋى پىر بىكەنەوۈ
 لە ئاپەتەكانى، ۋە خاۋەنەنى پىرۆزى

١

پامان ۋە وردىبەنەوۈ لە قورئان
 ئەوانە ۋەردىبەنەوۈ لە قورئان
 ۋە ئىسھاقىيەت ۋە ئىسھاقىيەت

٣

پامان ۋە وردىبەنەوۈ لە قورئان
 ئەوانە ۋەردىبەنەوۈ لە قورئان
 ۋە ئىسھاقىيەت ۋە ئىسھاقىيەت

بەروبومەكانى رامان لە قورئان

١- رامان لە قورئان ھۆکارە بۆ رام بوونی دڵەکان

ھەندیک لە خەلکی ئاواتیان ئەوەیە لەگەڵ خويندەنەوێ قورئاندا چاویان پر بیت لە فرمیسک، لە کاتیکدا دەگەنە ئەو ئایەتانەى که کاریگەرییەکیان هیندە گەورەییە خەریکە شاخەکان بهێژین، بەلام دلی ئەوان هیچ ملکەچ نابیت؟ لەبەرئەو گەورەترین بەروبومەکانی رامان لە قورئان و سودەکانی ترسان و شەرم کردنی مروفە لەخوای گەورە و ھاتنە خوارەوێ فرمیسکە لە چاوەکانی، خوای پەرۋەردگار لەم بارەوێ دەفەرموی: ﴿إِنَّمَا أَنُورِ الْإِنسِ﴾ ذکر الله وحلّت فُتُوبِهِمُ وَاذْثَبْت عَنبِهِمُ ۚ إِنَّهُ رَاذِثُهُمْ إِيْمًا وَعَلَى رِھِمُ يَتَوَكَّلُونَ ﴿ الأنفال: ٢. واتە: بێگومان برواداران بەتەنھا کەسانیکن، کاتیک باسی خوای گەورە کرا و ناوی ھینرا دلایان دەترسیت و ترسی لی دەنیشیت، کاتیکیش ئایەتەکانی خوایان بەسەردا بخوینریتەو، بروایان پێی زیاد دەبیت و، ھەر پشّت بە پەرۋەردگاری خویان دەبەستن.

٢- رامان لە قورئان ھۆکارە بۆ چاکبوونی دڵ

یەک لە پیاوچاکان دەلیت: (کاتیک لە وتار و ئاموژگارییەکان ورد دەبینەو، پاشان دینە خزمەتی قورئان، ھێچ شتیکیان دەست ناکەویت «ھاوشینەوێ قورئان و تیگەیشتن لە واتاکەى» بو دل نەرم کەرەوێ بیت و ئارامی و ئاسودەیی پێ بدات).

ھەر ۋەھا ئېيىن قەيم دەفەرمۇي. ئەگەر دەتەۋى تېرامانت ھەبىت بو قورئان و ئايەتلىك بخوينىتەۋە، كە بەھويەۋە دلت ئوقرە بگريت و ئاسودە بىت، ئەۋە خويندەۋەي ئەۋ ئايەتە لە شەۋ و روژىكدا و دوبارە كرىدەۋەي بو ماۋەي سەد جار و تەنەت ھەزار جارىش، زور چاكتىرە لەۋەي ھەموو قورئان بخوينىتەۋە بە خويندەۋەيەك كە رامان و وردبۇنەۋەي لەگەلدا نەبىت.

۲ رامان لە ھوربان ھۆكاردە بو چاك كىردنى رەۋش و ھەلسوكە و تمان

بچىتە خىزمەتى ھەر ئايەتلىك لە ئايەتەكانى قورئانى پىروز، خۋاى گەۋرە رەۋش و ھەلسوكەۋەت و رەفتارىكى جوانى بومان دەست نىشان كىردەۋە سنورىشى بو داناوين و، فەرمانى پىمان كىردەۋە بو جىيەجى كىردنى ھەموو كارو كىردەۋەيەكى جوان و، ھەموو جورە تاوان و كارو كىردەۋەيەكى خىراپ و پچراندنى پەيۋەندى خىزمىتى لى ھەرام كىردوين...

خوشك و بىرلىك باۋەردارم لەگەلدا ورد بىرەۋە لە فەرمانىشتى خۋاى گەۋرە كە دەفەرمۇي: ﴿لَا تَجْعَلْ مَوْلَاكَ ذِي الْحَرْبِ﴾ (تەۋرات: ۱۲) خوت ۋەھا دابنى كە تىرامانت ھەبۋە لەبەردەم ئەم پىرسىياراھدا (ئايەت من گومانى خىراپ بەخەلگى دەبەم؟)، (ئايەت لەۋ جورە كەسانەم كە غەبىيەتى خەلگى دەكەن؟)، (ئايەت لەۋ جورە كەسانەم كە جاسوسى بەسەر بەندەكانى خواۋە دەكەن؟)، دەبىت بەۋ شىۋازە خومان بەرەۋشستە قورئانىيەكان برازىنپىنەۋە.

نەمبەيەكى تر... لە كاتيكدا ئەم فەرمایشتهی خۆای گەوره دەخوینیتەوه که دەفەرموی: ﴿لَنْ يَكُونَ دَوْلَ اسْمٰى حَلٰمَ اسْمًا كُنُوْا فِيْ طَوْنِهِمْ اَرْ وَاسْعِدُوْا سَعِيْرَ﴾ النساء: ۱۰.

(ئایا من مال و سامانی هەتیوانم بەنارەوا خواردوو؟)، (ئایا من دادگەرم لەچونییەتی دابەشکردنی سەرۆت و سامان بەسەر ئەو کەسانەى که مافیان لەلامە؟)... بیگومان خۆای گەوره هەموو ئەم یاسایانەى دارشتووە بومان. تا ببە بەلگەو رینیشاندەری بەندەکان، هەموو ئەمانەش بەدی نایەن تەنها بەرامان و قالبونەوهی قولمان نەبیت لەواتای ئایەتەکان و جیبەجی کردنی فەرمان و ریگرییه‌کانی ناو ئایەتەکان.

گومانی تیدا نیە پەيوەندی بەردەوامی مروۆی موسلمان لەگەل قورئانداو هاوڕییه‌تی کردنی و هوگرپوون لەگەلیدا سات بە سات و روژ لەدوای روژ، دەیگەیه‌نیتە جوریک لە ئاویته بوون لەنیوان واتای ئایەتەکان و نه‌ینییه‌کانیاداو، بەم هوکارەوه دەگاتە چەندین بەلگەو راستی که پیشتر پەى پى نەبردون، سەرئەنجام قورئان دەبیتە بەشیک لە جەستەیی و، لەژیر تیشکی قورئان ری دەکات و، بەکرده‌وه داواکارییه‌کانی قورئان جیبەجی دەکات و، دواچار بەم هوکارەوه دەبوژیتەوه، خۆای گەوره دەفەرموی: ﴿لَنْ يَكُونَ دَوْلَ اسْمًا كُنُوْا فِيْ طَوْنِهِمْ اَرْ وَاسْعِدُوْا سَعِيْرَ﴾ الزمر: ۲۳.

واتە: خوا جوانترین فەرمایشتی ناردووته خواره‌وه، قورئانیکە که {ئایەتەکانی} لەیه‌کچووی دووپاتکراوەن، ئەو کەسانەى لە پەرەردگاریان دەترسن پیستیان تەزووی پیا دیت {بەبیستی قورئان}، پاشان پیستیان و دلایان نەرم دەبیت بەیادی {قورئانی} خوا.

۴- پامان لە قورئان ھۆكاری دوركەوتنەومیە لە زولم و ستمی

نە فس

بەھەمان شیوہ لە بەروبومەکانی پامان لە قورئان: دورکەوتنەومیە
لە ھەموو ئەو شتانەیی کە خواى پەروردگار دەربارەیان ھوشدارى
پیمانداوە، گومان لەوەشدا نیە گەرەتترین زولم و ستمیش بریتیە:
لە پشت ھەلکردن لە قورئانی پیروز: ﴿وَمَنْ قُلْتُ مِمَّنْ ذَكَرْتُ
رَبِّهِ فَعَرَسَ عَنِّي مَقَامَتْهُ﴾ الکھف: ۵۷. واتە:
کى ستمکارترە لەو کەسەى کە نامۆزگارى کرابیت بەئایەتەکانى
پەروردگارى، بەلام ئەو گویى پى نەداو ئەو تاوانانەى کە
کردویەتى بیری خۆى بباتەووە.

پەشەن سېتىم

ھۆكۈمەت ۋە رەھبەرلەرگە قارشى تېررور

لەم بەشەدا باسی ھەموو ئەو ھوکارانە ناکەین کە ھاوکاری مەروڤ دەکەن بو رەمان لە قورئان، بەلام چەند ھوکاریکم دیاری کردووە ئەگەر جییه جییان بکەین ئەو رەمان و وردبۆنە وەمان لە قورئانی پیروز زور بو ئاسان دەکەن، دەبیت ئەو راستییە بزانی کە لەگەل ئەم ھوکارانەدا چەندین ھوکاری تر بونیان ھەیە و کاریگەرییە کەشیان لە کەسیکەووە بو کەسیکی تر جیاوازی

خۆشەویستی خۆی گەورە

ھەرکەسیک بە راستی خۆی گەورەیی خوش ویست، ئەو بە دانیاییەو قورئانی پیروزیخی خوش دەویت، لە کاتی خویندەوێ قورئاندا ھەست بەو دەکەیت ئەمە فەرمایشتی ئەو زاتەییە کە خوشت دەویت... ھەستەکانت دەگورین و کاریک دەکەیی لەگەل وشە بەوشەیی قورئانداو، ملکەچ دەبیت بو فەرمانەکانی و لە قەدەغە کراوەکانیشی دور دەکەوێتەووە ئومیدت بەرەحمی خوا ھەیە، قورئان فەرمایشتی خۆی پەرورەدگارە! ئەو پەرورەدگارە کە دروستکەر و روزی دەرمانە، خۆی گەورە روو دەکاتە ئەو کەسانە کە بانگەشەیی خوشویستنی ئەو دەکەن و دەفەرموی:

﴿فَمَنْ أَلَّاهُ خَلَقَ لَهُ دُجُونَ خَلَقَ لَهُ دُجُونَ خَلَقَ لَهُ دُجُونَ خَلَقَ لَهُ دُجُونَ﴾
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ﴾
 گەورەت خوش دەویت، ئەو رەوشت و گوفتار و ھەلسوگەوت بگورەو ھیوات بەو ھەبیت کە خوشەویستە کەت لیت رازی دەبیت.

باو مرتبہ وہ ہستی کہ قورتای رئیس شاند مرہ

لهو هوکارانهی که هاوکاریت دهکن لهسه ر رمان و وردبونه وه نه قورنانی پیروز، نهویه: باوه ری ته واوه تیت به وه هه بیت که قورنان سه رله نوی ژیان ت پی ده به خشیت وه به رچاوت روشن ده کاته وه و ریت نیشان ده دات، به بی قورنانش دو چاری سه رلیشیواوی ده بیت و ژیان ت خالی ده بیت له ژیانیک که راسته قینه یه واتای ژیان ده گیه نیت، هه روه ک خوی په روه ردار ده فهرموی، ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰

واتہ، ثایا کہ سیک کہ مردو بیت {واتہ بیبروات بیت} و ئیمہ زیندومان
 کردہ وہ {ہیدایہ تمانداو} روناکیہ کمان بو فہراہم ہینا {کہ قورنائہ}
 بہ ہوی ئہ وہ لہناو خہ لکیدا دہ گہریت و دہروات، ثایا و ہک ئہ وہ و دہایہ
 کہ لہناو تاریکستانکدا بیت کہ بہ ہیج جورنک دہر چوبی، لیے نیہ۔

به بی قورئانیس ژیانمان هاوشیوهی جهسته‌یه‌کی بی گیانه،
هه‌روه‌ک له ئابه‌تکی ترپا خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿مَنْ حَبَّ

منهم من آمن منهم من كفر وما لكف ولا الإيمان وما
جعل له نور هادي به من الله من عباده ٥٢. الشورى: واته:

هەر بهو شیوه که {وهحی پی دیت} به‌فهرمانی خومان قورناتمان بو تو نارد {ئه‌ی چۆر} که تو نه‌ده‌زانی کتیب و ئیمان چیه، به‌لام ئیمه ئه‌وه‌مان کرده بووناکییه‌ک و ریفمونی هه‌رکه‌سیکی پی ده‌که‌ین که بمانه‌وێت له‌ به‌نده‌کانی خومان و..

بی گومان روح نہیںی ڈیانہو، چون مروٹ بہبی روح مردوہ،
 بہہ مان شیوہ قورٹائیش بریتیہ لہ روح و، ڈیانیک بہبی قورٹان
 ڈیان نہو ہیچ واتاہ کی نہ۔

گەفتوگۆ كردن لەگەڵ دڵدا

تیگەیشتن لەو پەیوەندی و ژیاڵە تاییبەتەیی دڵ کە بەهوی قورئان و خویندەنەوێ قورئانەوێ دروست دەبێت، ھوکاریکە لە ھوکارەکانی پامان و وردبۆنەوێ لە قورئان، خۆی پەرۆردگار لە قورئاندا بەجوانترین شیوێ ئامۆزگاریمان دەکات و دەفەرموی: ﴿وَدَلِّلْ لَكُم مِّنْ لَّهَا قَوْلٌ ۚ قُلْ أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾ ق: ۳۷. واتە، بیگومان لەم {پاسەدا} پەندو ئامۆزگاری ھەیە بۆ کەسیک خاوەن دلیکی {زیندوو بیت یان ژیر بیت}، یان گوی بگرت بۆ {قورئان} و بیریشی لەلای بیت.

بیویستە ئاگاداری ئەوێبێن کە لە قورئاندا ئامۆزگاری و بیرخستەوێ ئاراستەیی ئەو کەسانە دەکەیت کە خاوەنی عەقل و ژیری و ھۆشمەندین، نەک ھەبوونی گۆچکەو زمان. لەکاتی خویندەنەوێ نایەتەکانی قورئاندا ھەول بدە واتای نایەتەکان ئاراستەیی دلت بکە، چەند جارێک دووبارەیان بکەرەوێ ھەتا وشەکان لە دلتدا جیگە دەگرن، وەک خۆی پەرۆردگار لە نایەتیکی تردا دەفەرموی: ﴿وَأَنذَرْتُكَ لَئَلَّكَ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ الشعراء: ۱۹۲ - ۱۹۴.

چونکە ئامانجە گەرۆرەو سەرەکییەکە دابەزاندنی قورئان بوو پامان و وردبۆنەوێ لە واتاکەیی: ﴿أَمَلَّا تَذَكَّرُونَ﴾ الشعراء: ۲۴. واتە، ئاخو ئەوانە وورد نابنەوێ لە قورئان و {تیی ناگەن} ۱۹ {نابەو شیوازە نییە} بەلکو دلیان قوفلی لیدراو.

پامان و وردبۆنەوێ لە قورئان ئارامی بە دلی مرووف دەبەخشیت و سینەیی فراوان دەکات، تەنھا قوفل و داخرانی دلەکان رێگرن لە گەیشتنی مرووف بەم ئارامییە، بیریشمان نەچیت لەیەک کاتدا چەندین

قوفل دهریت له دلهکان، بهو شیوازه نهگهر دلهکان قورئان و وردیوونهوه له قورئانیان تیادا نهبوو، ئیدی قوفلیان لی دهریت، دهیتت نهو راستیه بزانی که ژیا نی دل تنها بهقورئان و لهگهل قورئانبوندا بهرجهسته دهیتت.

زوریک له خه لکی پرسیا ری نهوهم لی دهکهن و دهلین: ئایا به چ شیوازی که دلهکهم به قورئان زیندو بکه مهوه؟ به چ شیوازی که چارهسهری رهقی دلم بکه م؟

بیگومان وهلامی نه م پرسیا ره له ناو خودی قورئاندا به ، نزیکا به تی تو لهگهل قورئانداو خویندنه وهی به شیویهکی بهردهوامی پوژانه دلیکی نهرم و ئارامت پی ده بهخشیت و، به پیچه وانه شهوه دور که وتنه وهت له قورئان و دهور نه کردنه وهی دلت رهق دهکات.. وهک خوی گه وه دهفه رموی: ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا بَرَأَ مِنَ الْحَقِّ...﴾ الحديد: ۱۶.

واته: ئایا کاتی نهوه نه هاتووه بو برواداران که دلیان راچله کیت و ملکه چ بیت بو یادو زیکری خواو، نهو قورئانهی که نار دویه تییه خواره وه؟

دواتر خوای گەوره دەربارەیی ھوکاری رام نەبونی دل لەبەردەم
 قورئاندا دەفەرموی: ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ كُنُوسَ أَنْ يَأْكُلَ الْإِنْسَانُ مِمَّا
 كَسَبَتْ أَيْمَانُهُمْ وَأَلْفَتْ لَهُمْ مَوَاجِدَ رَبِّهِمْ لَا يَخَافُونَ
 الْحَدِيدَ ۚ ۱۶. واتە: .. وەک ئەو کەسانە {جوله‌کەو گاوری} نەبن کە
 لەمەو پێش کتیی ئاسمانییان پیدراو، ماوێه‌کی دوورو درێژیان
 بەسەردا تێپەری ئینجا دلیان رەق بوو، وە زۆربەیان لەسنور
 دەرچوو بوون.

بەو واتایە: لەنیوان ئەوان و قورئاندا ماوێه‌کی زۆر دوورو
 درێژو تولانی بوونی هەبوو بو ماوێه‌کی زۆر قورئانیان
 نەکردوو تەووەو ئایەتیکیان نەخویندوو تەووەو، یاخود بەلانی کەمەو
 ورد نەبونه‌تەو لەناوەرژکی ئایەتیک، دواچاریش سەرئەنجامە کە
 بەو شیوازەیه کە خوای پەرورەدگار دەفەرموی: ﴿فَمَسَّتْ
 مُنُوبُهُمْ... بەلی ئیمە رەمەزان بو رەمەزان بەرگی قورئانە کائمان
 دەکەینه‌ووەو لەگەڵ ئەوێشدا داوای ژيانەوێ دلمان و نەرمبونه‌وێ
 دەکەین؟!!

لەو ھوکارە گەورانەیی کە دلمان بەزیندویی دەھیلنەووەو دەیخنە
 ژیر کاریگەری قورئانەووە ئەوێه‌ کە ئەو ھەستەت ھەبیت خوای
 گەورە لەگەڵ خودی خۆتدا قسە دەکات.
 لەکاتی خویندنەوێ ئایەتەکاندا لە دلی خۆتدا وەھای دابنی
 کە قورئان ئێستا بو تو دادەبەزیت، با ئەو ھەستەت ھەبیت کە
 خوای گەورە بەتەنھا لەگەڵ تۆدا قسە دەکات.

لەگەڵم دا چیرۆکی فضیلي کورێ عیاض بخویننەووە، کاتێک گوێی
 لەم چەند ئایەتە سەرەو دەبیت، سەرتاپای ژيانی دەگورن

ئەمە لەكاتىكدايە فضيلي كۆرى عياض ناسراوترين و ترسناكترين چەتەو ريگرەكانى سەر دەمى خوى بوو، جەزى لە ئافرەتيك بوو زور خوشى دەويست، لەيەك لە شەوكاندا بەسەر ديوارى جەوشەي مالى ئافرەتەكەدا سەر كەوت بەنامانجى ئەنجامدانى كارى خراپ ئەگەلدا، لەو ساتەدا فضيل لەسەر ديوارەكەو گويى لە ماله دراوسىكەيان بوو كە قورئانى دەخويندەو، ئايەتيكى گەرەو دله ژين بەرگويى فضيل كەوت و پيش گويچەكانى، دلى بو واتاي ئايەتەكە كەردەو كە تيايدا خواي گەرە دەفەرموي:

﴿الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ الْخَالِصُونَ قُلُوبُهُمْ لَدُنْ اللَّهِ وَمَا بَرَأ مِنْ

﴿حُ...﴾ الحديد: ١٦. فضيل راستەوخو و بەبى دوو دلى وتى: بەلى پەرەدگار ئىستا كاتى ئەو يە دله كەم رام بكەم بو زىكرو يادى تۆو ئەو قورئانەي داتبەزاندو.

بەشيوەيەك گويى بو ئايەتەكە هەلخستبوو وەك ئەو يە خواي گەرە بەتەنها لەگەل ئەودا قسە بكات، سەرئەنجام ئەم روداوە ژيانى فضيلي گۆرى بو ژيانىكى زور جياوازتر لەو يە پيشوى، ئەو لە بەناوبانگترين چەتەو ريگرەكانەو بوو بە بەناوبانگترين پياوچاكانى سەر دەمى خويى و، رامان و دلكرنەو يە بو تەنها ئايەتيك كەردى بە خواپەرستىكى بەردەوامى تەنشت كەعبەي شەريف.

داواكارم لەخوای پەرەدگار دل و سینه مان بكاتەو بو پەيامەكەي خوى.

جوان دەربرینی پیتەکان

خویندنهوهی قورئان و جیهجی کردنی یاساکانی تهجوید هوکاریکه بو راماڤ و وردبونهوه له قورئان، پیویسته ئاگاداری ئەوه بین خویندنهوهی قورئان و جیهجی کردنی یاساکانی تهجوید په یوهندی به دهنگ خوشییه وه نیه؟ چونکه خویندنهوهی قورئان فه رمانیکی په روهردگاره بو هه موو موسلمانان، ئەم قورئانه وتهی خوای گه ورهیه و جیاوازه له وتهی مروقه کان و، په راوه کهشی وهک هه ر په راویکی تر نیه، هه ر له بهرئه وهیه که پیغه مبه ری خوا (ﷺ) فه رمویه تی: **رَتَّبُوا الْقُرْآنَ نَاصُواکُمْ، فَإِنْ أَضُوبَ الْحَسْرَ رَبُّ الْفَرَّانِ** **خَسَا**، واته. قورئان برازیننه وه به دهنگتان، چونکه دهنگخووشی قورئان حوانتر دهکات. گومان له وهدا نییه که ئەم فه رموده فه رمانیکی گشتیه بو هه موو موسلمانان.

ئیبنو که سیر له ته فسیری ئایه تی: ﴿...يَتْلُوهُ، حَقَّ تِلَاوَةٍ...﴾، ده فه رموی: ئەمه واتای ئەوه ده که یه نیت له کاتیکدا ئەگه ر ویستت قورئانی پیروز بخوینیته وه به راست و دروستی ده وری بکه یته وه، پیویسته به ئاماده یی دله وه بچیته خزمه تی قورئان و به جوانترین شیوه وشه کان دەربریت و تیراماڤ و وردبونه وه ته هه بیت بو واتا کانیان.

بو نمونه ئەگه ر ویستت ئەم چه ند ئایه ته ی سورته ی {الأنعام} بخوینیته وه: ﴿...وَمَنْ يَرِذْ أَنْ يُضَلَّ، يَجْعَلْ صَدْرَهُ حَيْثَا حَرَّحَا كَانَا

١) أخرجه أحمد: ١٨٥١٧، والسنائي: ١٠١٥، وأبو داود: ١٤٦٨، وابن ماجه: ١٣٤٢، والدارمي: ٣٥٠١ انظر: صحيح الجامع: ٣١٤٥، صفة الصلاة ص ١٢٥.

بصع في سماءه ﴿﴾ له كاتيكدا بەتەجويدەوہ ئايەتەكە دەخوينیتەوہو دەگەيتە ﴿﴾ صعد في السماء ﴿﴾، مەددى لكاو لە وشەى ﴿﴾ صعد ﴿﴾ دا چوار يان پىنج حەرەكە دريژى دەگەيتەوہ. لەو كاتەداو لەگەل واتای ئايەتەكەدا هەست بە بەرزبونەوہ دەگەيت بەرەو ئاسمانا بەو مەرجەى خويندەوہكە مافى خوى پى بدەيت، كەواتە كاتيك قورئان دەخوينیتەوہ بزانە كە تو لە خزمەت پىروژترين پەرەو دايەت و با خويندەوہكەت هاوشيوەى خويندەوہى گوڤارو روژنامەكان نەبیت، بەلكو لە خويندەوہى قورئاندا پەيوەستبە بەفەرمانى خواى گەورە بو پىڤەمبەرەكەى(ﷺ) كە دەفەرموى: ﴿﴾... رزق الله بهن رزقاً لا يزول ﴿﴾ المزمّل: ٤. واتە: لەسەر خو قورئان بخوينەرەوہو {بەريک و پىكى} دەورى بكەرەوہ.

لەپىناو گەشتنت بە وەعدو بەلینى خواى گەورە كە دەفەرموى: ﴿﴾... كذا انزلنا به فواداً مريباً ريبلاً ﴿﴾ الفرقان: ٣٢. واتە: ئا بەو جوړە {قورئانمان دابەزاندوہ} بو ئەوہى دلى تو {ئەى محمّد} بەو قورئانە دامەزراو و بەهيز بكەين، {وہ بەو بونەيەوہ} ئايەتانى خومم بو ناردن بەرە بەرە.

پازاندنەوہى دەنگستان بەقورئان

خويندەوہى قورئان بەدەنگەوہ هوکارىكى گەورەيەو هاوکاريت دەكات بو پامان و وردبونەوہى زياتر لە قورئانى پىروژ، گوڤگرتن لە قورئانخوينە دەنگخوشەكان وا لە گوڤگر دەكات لەگەل خويندەوہى ئايەتەكاندا تيرامان و وردبونەوہى بەردەوامى هەبیت بو واتای ئايەتەكان، نمونەى ئەمەش بەسەر پىڤەمبەرى

ئازىردا (ﷺ) ھاتو، ئەمە لە كاتىكدايە قورئان بو سەر دلى نازدارى
ئەو دابەزىو، بەدەنگە خوشەكەى خوى قورئانى دەخويندەو،
بەوردى لە واتاكەى رادەما، بەرائى كوپى عازب دەفەرموى:
پىغەمبەرى خوا (ﷺ) پىشنويزى بو كردىن لە نويزى خەوتانداو
سورەتى: ﴿وَلَا يَمَسُّهُ الْغَمُّ وَلَا الدُّرُودُ وَلَا الْكِنُودُ﴾ بومان خويندەو، بەراء دەفەرموى:
{لە ژياندا ھىچ دەنگىم گوى لى نەبو، لە دەنگى پىغەمبەرى
خوا (ﷺ) خوشترىت}!

بيگومان ئەمە بەلگەيە لەسەر ئەو، كە پىغەمبەرى خوا (ﷺ)
لە كاتى خويندەو، قورئاندا دەنگى خوى رازاندەتەو، دواى
گوگرتنىشى بو ئەو موساى ئەشەرى كە بەدەنگە خوشەكەى
قورئانى دەخويندەو، پىي فەرموو: **لَقَدْ أَوْفَى بِهِ مِنْ دَرَاهِمٍ**
أَوْفَى واتە: بەراستى لە دەنگخوشىيەكانى ئالى داوودت پى
بەحشراو، ئەو موساش لە وەلام دا فەرموى: ئەى پىغەمبەرى
خوا (ﷺ) ئەگەر بمزانايە گويم بو دەگرى، ئەو زياتر دەنگم
دەرازاندهو.

بى دەنگى و نارامى

ئەگەر بتهويت شارەزا بيت لە قورئانى پىروژ، پيوستە كاتىكى
تابەتى خوتى بو تەرخان بكەيت و خەلوەت بكىشيت و بەخشوع
و ملكەچىيەو، بچىتە خزمەتى، بو بەدەپىنانى ئەمەش ئامادەكارى
پىشو، ختەت دەويت و، پيوستت بەو ھەيە لە ژىنگەيەكى ئارام
داو دوور لەجەنجالى و ژاوە ژاوە بچىتە خزمەتى قورئان، ئەگەر بەو

شىوازەت كرد ئەو سەرئەنجام ئەوئى پىشتەر نەتېنىوئە و لىت شاروئە بووئە لە ئارامى و ئاسودەئى دەروئى و... بەو ھوکارەوئە پىت دەبەخشرىت، ھەمىشە بىر لە فەرمايشتى پەرورەدگار بکەرەوئە کە دەفەر موى: ﴿إِنَّمَا دَسْتَحَبَّ الدَّيْرَ يَسْمَعُونَ وَأَمَّا عَنْهُمْ بَلَدٌ لَمْ يَكُنْ لَهُ يَرْجِعُونَ﴾ الأنعام: ٣٦. واتە: بەراستى تەنھا ئەوانە وەلامى تو ئەدەنەوئە کە {بەل} ئەبىستەن، مردووەکانىش {ئەوانەئى باوەر ناھىن} خوا زىندوئىيان دەکاتەوئەو پاشان ھەر بو لای خوا دەگەرینەوئە.

شىوازی و مستان و دەستپیکردنەوئە دروست

زورىک لە خەلکى ھەز بەوئە دەکەن زياتر لە جارىک قورئان خەتم بکەن، بەتایبەت لە مانگى رەمەزاندا خەلکى پىشبرکى دەکەن بو ئەوئە جارىک و دوجار... قورئان خەتم بکەن. بىگومان ئەمەش کارىکى گەرەوئە پىروژە، بەلام لەکاتى خویندەوئەو وردبوونەوئەمان لە قورئان لەسەرمان پىوئىستە لەسەر واتای ئایەتەکان بووئەستىن و ھەلوئىستە بکەين، نایىت خەمى خوینەر تەنھا لىبوئەوئەبىت لە خویندەوئە جۆزئى زياتر، بەلکو بەشىوازىکى دروست تەرکىز دەخاتە سەر ئەو دوعاو پارەوانەئى کە روژانە دەياخوئىنئىت، ھەولى بو ئەوئە وەستان و دەستپیکردنەوئەکانيان بەشىوئەئەكى راست و دروست بىت، بەتایبەت لە سورەتە درىژەکاندا کە خوینەر ناچار دەبىت لە ناوەر راستەکانياندا بوەستىت.

لەسەرت پىويستە دەستپىکردنت دەست پىکردنىكى دروست
 بيت، بو نمونە ئەگەر لە خزمەت سۈرەتتى {آل عمران} دايت:
 ﴿رَبِّ اِنَّا سَعَا فِدْيَا نَدَى لِلْاِيْمَى اَنْ ءَامِنُو بِرَبِّنَا
 فَهَمَارِسَا وَاعْفُزْ لَنَا اَذْنُوبُ وَكُفْرُ عَا سَمَاتُ وَتَوْفَا
 مَعَ الْاَنْرَرُ رَبِّ رَوْءَا مَا وَعَدْنَا عَلَى رَسْنِكَ وَلَا تَحْزَبْ نَوْمُ
 الْفَيْمَةِ اِنَّكَ لَا تَحْلِفُ الْاَمْعَادُ ۝﴾ آل عمران: ۱۹۳ - ۱۹۴.

لەم چەند ئايەتەدا باوەرداران لە خۆى گەرە دەپارپنەو
 لە تاوانەکانیان خوش بيت و لە روژى دوايشدا پرزگاريان
 بکات، لەبەرئەو کاتىک لە خزمەت نمونەى ئەم چەند
 ئايەتەدايت دروست نىسە قورئانە کە دابخەيت و بلىى روژى
 دواتر خويندەوئى ئايەتەکان تەواو دەکەم، تەنانەت ئەگەر
 ئەمە کوتايى لاپەرە کە کوتايى ئەو چەند ئايەتە بيت
 کە پشكى خويندەوئى روژانەتە، نايىت بەتەواو کردنيان
 قورئانە کە دابخەيت، بەلکو تەواو کردنى وەلامى ئايەتەکان
 گرنگە: ﴿فَسَبِّحْ لَهُم رَنَّهُمْ ۝﴾ آل عمران: ۱۹۵. چونکە واتاکە
 تەواو و کامل دەکات، دواتر بوەستە بۆ پامان و وردبونەو
 لە ناوەرۆکە کەى، کەواتە: بەشیوەیە ک قورئان مەخوینەروە
 کە ئامانجى زىادکردنى ژمارەى خەتمەکانىت بىت بەبى پامان
 و وردبونەو لەوئى کە دەخوینیتەو.

نمونه لەسەر وەستانی خراپ

١- خۆی گەورە دەفەرموی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ الماعون: ٤. واتە: وای بۆ نوێژکەرەن!!

سەرئەجی ئەوە بدە هەر کەسیک لەسەر ئەم ئایەتە بۆستیت دوچاری سەرسۆرمان دەبیت!! بوجی؟ چونکە نوێژخوینەکان خوشەوێستی خۆی گەورەن و بەلینی پاداشت دانەوێیان پی دەدات بە چاکترین شیوە و پلەیان بەرز دەکاتەو. ئەو چۆن دەکریت هەرەشە (وێ) یان لی بکات؟ جا ئەگەر ئایەتە کەت گەیان بەوەی دواي خویی و تەواوت کرد، بۆت دەردەکەویت ئەم هەرەشەیی خۆی گەورە بۆ ئەو کەسانە بە نوێژەکانیان دوا دەخەن و کەمتر خەمن لە ئاستیانداو بەخشووە ئەتەیان نادەن.

٢- خۆی گەورە لە ئایەتیکی تردا دەفەرموی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ س شکرە: ١٦. ئەم وێنە کەمان دەدەین: ﴿إِبْرَاهِيمَ﴾ واتە: {بیریان بخەرەو} کاتیک کە پەرەردگارتان رایگەیان: سویند بیت بیگومان ئەگەر ئیوە سوپاسی {چاکەیی} من بکەن، ئەوا بونان زیاد دەکەم، بەلام بیگومان ئەگەر شوکرانەبژیر نەبن ئەو بەراستی سزای من زۆر بەتینە.

کەسیک ئەم ئایەتە دەخوینێتەو: ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذْرَاءِ
لَا زِينَةَ لَهُنَّ كَفَافٌ﴾ پاشان لێره‌دا دەوه‌ستیت! چون و به
چ شیوازیکی خوای گه‌وره نيعمه‌تی زیاتر به‌سه‌ر باوه‌رداران و
بیباه‌راندان ده‌رژینیت به‌بی جیاوازی؟ کاتیک هه‌موو ئایه‌ته‌که‌ی
خوینده‌وه، ئینجا تیده‌گات که خوای گه‌وره به‌لینی سزایه‌کی توندی
به‌بیباه‌راندان داوه‌و، له‌به‌رانه‌ریشدا به‌لینی داوه نيعمه‌تی زیاتر به
باوه‌رداران بدات.

نمونه له‌سه‌ر وه‌ستانی جوان

له نمونه‌ی ئەم جو‌ره وه‌ستانه‌ش، وه‌ک خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی:
﴿وَأَعِزِّزْ لَهُنَّ زِينَتَهُنَّ﴾ پاشان ده‌وه‌ستیت و
ئایه‌ته‌که دو‌باره ده‌که‌یه‌وه: ﴿وَأَعِزِّزْ لَهُنَّ زِينَتَهُنَّ﴾
حیل به‌ده‌یه‌وه جه‌نم و ئاسانه‌یه‌وه: ﴿الْإِيمَانُ﴾ ١٩٦ - ١٩٧
ئهم شیوازی وه‌ستانه به‌جوانترین شیوه واتای ئایه‌ته‌که رو‌ن
ده‌کاته‌وه، تا ئه‌و ئاسته‌ی «ئه‌گه‌ر پێشنویژیت ده‌کرد» نوێژخوێنه‌کان
به‌شیوازیکی جوان له‌مانا‌و مه‌به‌ستی ئایه‌ته‌که تیده‌گه‌ن.

زانینی ئامانجی سورته‌کان

له کاتی خویندنه‌وهی قورئانداو دواى ته‌واو کردنی سورته‌تیک، دواتر ده‌ستده‌که‌ین به‌خویندنه‌وهی سورته‌تیکى تر، به‌لام ئامانج و مه‌به‌ستی سورته‌ته‌که‌و ئه‌و ته‌وه‌رانه‌مان بیرده‌چیت که سورته‌ته‌که‌ باسیان لیوه ده‌کات، بو نمونه سورته‌ی {الفاحشه} که روزانه به‌شيوه‌یه‌کی به‌رده‌وام له نوێژه‌کانماندا ده‌خوینینه‌وه، ئه‌گهر ویستمان لیبی رابمیین: ئه‌وه سه‌ره‌تا پیویسته ئه‌م یاسایه‌ی له‌سه‌ر جیه‌جی بکه‌ین: بیگومان سورته‌ی {الفاحشه} گه‌وره‌ترین سورته‌ی قورئانه‌و، بنچینه‌کانی ئه‌م ئاینه‌و بنچینه‌کانی ژيانی له‌خوی گرتوه، له‌کاتیکدا که ده‌ست به‌خویندنه‌وهی سورته‌ته‌که‌ ده‌که‌ین: ﴿اٰخِذْ لِلدِّينِ عِلَّةً﴾، سرخس الرحيم - ملك يوم الدين ﴿، لیره‌دا ئاشنا ده‌بین به‌عه‌قیده‌و بیروباوه‌ری ئیسلامی و تاک و ته‌نهایی خوای گه‌وره.

له‌کاتیکدا ده‌لێن: ﴿اِنَّكَ بَعِثْتَ اٰدَمَ سَعَةً﴾ ئاشنا ده‌بین به‌عیبادت و به‌ندایه‌تی، که‌واته: یه‌که‌مین ته‌وه‌ری سورته‌ته‌که‌ بریتیه له‌عه‌قیده‌و بیروباوه‌ری، پاشان به‌ندایه‌تی.

دواتر ده‌لێن: ﴿اٰهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ صِرَاطَ الْمَسْجِدِ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿، لیره‌دا سورته‌ته‌که‌ به‌رنامه‌ی ژيانمان فیر ده‌کات، که‌واته. ئه‌گهر پوژانه به‌شيوه‌یه‌کی ورد لیبی رابمیین تیده‌که‌ین که ئه‌م سورته‌ی سنی ته‌وه‌ری سه‌ره‌کی له‌خوی گرتوه!

نمونه‌یه‌کی تر: سورته‌ی {الزهم} هه‌موو پوژانی هه‌ینییه‌که ده‌خوینینه‌وه، ئه‌گهر یاسا که‌مان به‌سه‌ریدا جیه‌جی کردو، ته‌وه‌ری سورته‌که‌مان زانی و، بزمان ده‌رکه‌وت که په‌روه‌ردگار چ ئامانجیکی هه‌یه له‌ناردنه‌ خواره‌وه‌ی ئه‌م سورته‌داو، له‌ته‌وه‌رمانی دا چ په‌ندو عیبه‌رتیک بوونی هه‌یه‌و، ئه‌گهر توانیمان لیبی ورد ببینه‌وه ئه‌وه له‌کاتی

خويندەنە وەدا بومان دەردەكە ویت کە ئەم سورەتە دەکریت بەچوار بەش و چوار تاقیکردنە وەو، لەدوای باسکردنی ئەو چوار تاقیکردنە وەیە، ئەو ئایەتەنە دین کە بەهویانە وە دەتوانین خۆمان لە دەجال پپاریزین و، هەرەک پیغمبەری خوا (ﷺ) ئاموژگاریمان دەکات بەخويندەنە وە لەبەرکردنی ئەو ئایەتەنە کە مەبەست دە ئایەتی سەرەتای سورەتە کە یە

زانینی ھۆکاری دابەزینی ئایەتەکان

پیغمبەری خوا (ﷺ) لەگەڵ ھاوھەلەکاندا نوێژی عەسریان ئەنجامدا، دواتر ھاوھەلیک ھاو خەمەتی و فەرمووی: ئەی پیغمبەری خوا (ﷺ) مەن ئافەرەتیکم ماچ کردو لە ئامیزم گرت! لەو کاتەدا پیغمبەری خوا (ﷺ) لە کاریگەری رووداوەکە رەنگی سور ھەلگەراو بەتورەییە وە رووی لە کابرا وەرگیرا و دواتر ھاوھەلە کە رۆیشت، زۆری پێ نەچوو پیغمبەری خوا (ﷺ) ناردی بەشوونی داو دوای ئەوێ پیاوھە کە ھاوھە خەمەتی پیغمبەری خوا (ﷺ)، ئەویش لینی پرسی: ئایا نوێژی عەسرت لەگەڵماندا ئەنجامدا؟ ھاوھەلە کە وتی: بەلی، دواتر پیغمبەری خوا (ﷺ) ئەم ئایەتەیی سورەتی {ھود} ی بەسەردا خويندە وە کە تیایدا خوای پەروەردگار دەفەرموی: ﴿وَمِمَّا يُضِلُّهُمُ ظُلُمُ اللَّيْلِ إِذْ يَجْعَلُونَ الْقُلُوبَ كَالْحِجَابِ﴾. واتە: نوێژ ئەنجام بدە لەم سەر و ئەوسەری رۆژدا {لە بەیانیان و ئیواراندا} و لە بەشیک لەشەودا؟ چونکە بەراستی {کردە وە} چاکەکان، {کردە وە} خراپەکان لادەبەن و دەیانسرنە وە، ئەو پەندو ئاموژگارییە بو پەند وەرگران، پیاوھە کەش بەدابەزینی ئایەتە کە زۆر دلی خۆش بوو، دواتر موژدەیی دایە ھاوھەلان و ئەوانیش دەربارەیی ئایەتە کە پرسسیاریان لە پیغمبەری خوا (ﷺ) کرد بەوێ ئەم ئایەتە تاییبەتە بەم پیاوھە یاخود گشتگیرە بۆ ھەمووان؟ پیغمبەری خوا (ﷺ)

لەو دەلامدا ھەرمووی بېگومان ئەم ئایەتە گشتگیرەو ھەموو کەسیک دەگریتەو.

دوابەدوای ئەو ھەي ئاشناپون بەم ئایەتە پیروزەو، ھوکاری دابەزینی ئایەتە کەتان زانی، پرسیاریکتان ئاراستە دەکەم: لەکاتی گەشتتتان بەم ئایەتە ھە سورەتی ھود، ئایا دلتان زیاتر لە جاران ملکەچ نابیت؟ ئایا زیاتر لەواتای ئایەتە کە ورد نابنەو؟ ئایا ھەست بەگەورەیی و پیگەیی نوێژ ناکەن کە وەرینەری تاوانەکانی مروڤە {وَالْحَسَنَ وَهُوَ} لایەتەکان ھاوارە، لیرەو ھە بومان دەردەکەوێت چەندە لە ھوکاری دابەزینی ئایەتەکان ھاوارە، بین، ئەوا گەورەیی قورئانمان لە ھواریکی دیکەو ھە بو دەردەکەوێت و دلمان ملکەچ دەبیت و، ئەمەش ھاوکاریمان دەکات بو کارکردن بە قورئانی پیروز.

کەورەیی و پلەو پایە سورەت و دابەنەکان

لە کاتی کەدا ھاوای پەرورەدگار ئەم قورئانە ھە بومان دابەزاندو، پێویستە بزانی کە ھەموو قورئان بەبێ جیاوازی پیروزە، بەلام پیغەمبەری ھاو {ﷺ} چەندین ئایەت و سورەتی دیاری کردو کە پلەو پایەیان زور گەورەو پیروزە، بەدلتیایەو زانیی گەورەیی ئەم ئایەت و سورەتە یارمەتیمان دەدەن بو رەمان و وردبەنەو لە قورئانی پیروز. بو نمونە ئەگەر زانیان {آية الكرسي} گەورەترین ئایەتی قورئانە، ئەمە ھانمان دەدات بو خوێندنەو ھە تەفسیرەکەیی و رەمان و بیرکردنەو ھە ھوکارەیی کە پزگاکەرەیی مروڤە لە سزای ناو گوڤ، ئەمە بو ھەموو ئایەت و سورەتەکانی تریش بەھەمان شیوہیە وەک: {الفتح، الفرة، ...} ھاو، ئەگەر لایان ورد ببینەو ھە گەورەیی و پلەو پایەیان بزانی، ئەمە ھانمان دەدات بو زیاتر رەمان و وردبەنەو ھەمان لە قورئانی پیروز.

دەي كەواتە بگەرین بەدوای پلەو پایەي سورەت و ئایەتەکانی قورئاندا؟ چونکە ئەمە چاکترین یارمەتیدەرە بو ھاندانت لەسەر خویندەوہی قورئانی پیرۆزو لەبەرکردنی.

گەرانیوہو بۆ تەفسیر بۆ تیگەیشتن لەواتای نایەنەکان

خوای گەرە چەندین نیعمەتی زوری بەسەردا برژاندوین کە لە ژماردن نایەن، لە گەرەترینی ئەو نیعمەتانەش بریتیە لە دابەزاندنی قورئان بەزمانی عەرەبی، ئەمەش لە دیارترین نیعمەتەکانی قورئانی پیرۆزە، خوای پەروردگار لە قورئاندا بەپیغەمبەری ئازیز(ﷺ) دەفەرموی: ﴿أَنزَلْنَا الْقُرْآنَ الْعَرَبِيَّ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (الغەنکبوت: ۵۱).

واتە: ئایا بو ئەوان بەس نییە کە ئیمە قورئانمان ناردۆتە خواوہوہ بۆ سەر تو و دەخوینریتەوہ بەسەریاندا، بەراستی لەم قورئاندا بەزەیی و پەند و ئامۆژگاری ھەیە بۆ باوەرداران.

خوای گەرە بەم شیوہیە منەتی خوی برژاندوہ بەسەرمانداو، وەک ئەوہی پەروردگار بیەویت ئەوہمان بۆ روون بکاتەوہو ھەوالمان بداتی بەوہی گەرەترین نیعمەت بەسەر عەرەبەکانەوہ دابەزاندنی قورئانە بەزمانەکەي ئەوان، وەک دەفەرموی: ﴿إِنزَلْنَا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (يوسف: ۲).

ھەرودھا دەفەرموی: ﴿إِنزَلْنَا الْقُرْآنَ الْعَرَبِيَّ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (فصلت: ۳). واتە: ئەمە پەراویکە بەلگەکانی پووئکراوہتەوہ {لیک جیا کراوہتەوہ} قورئانیکە بەزمانی عەرەبی بو گەلیک کە شارەزان و دەزان. بەو واتایەي بەشکوم بزائن کە ئەمە نیعمەتیکی زۆر گەرەییە، ئەگەر بەراستی دەیانەوی شوکرانەبژیری خوا بکەن بەرانبەر ئەم نیعمەتە گەرەییە کە بەسەریدا برژاندوون.

گوڤگرتن له قورئانی پیرۆز

له گرنگترین نهو هوکارانهی که یارمهتیدهرن بو رامان و وردبونهوه له قورئان: بریتییه له دیاریکردنی کاتیکی تاییهت بو گوڤگرتن له قورئانی پیرۆز، کهواته. یهک له قورئانخوینه دهنگخوشهکان ههلبژیرهو له کهشیکی ئارامدا گۆی بۆ چاکترین و گهورهترین وته بگره که فهرمایشتی {رب العالمین}ه.

ئهگهر تییینی ئهوتان کردبیت من وتم له کهشیکی ئارامداو بهجوانی گویتان ههلهخن و میشک و دل و دهرونتان بکهنهوه بو قورئانی پیرۆز، نهک گوڤگرتنیکی ئاسایی؟ چونکه خوای گهوره بهم شیویه فهرمانمان پندهکات، وهک دهفهرموی: ﴿وَادَا فَرِّی لَهْرَاءِ فَاسْتَمِعُوا لَهُ. وَانصتوا لعلکم ترحمون﴾ الأعراف: ۲۰۴. واته: کاتیک قورئان خوینرا پنیویسته گۆیی لی بگرن و بنی دهنگیش بن، بۆ ئهوهی خوا میهرهبانیتان لهگهلهدا بکات.

گومانی تیدا نیه که خوای پهروهردگار بهردهوام رهحمهت و میهرهبانی بۆ بهندهکانی دهویت، وهکاتیک به {ه سمعوا} فهرمانمان پندهکات، لهسهزمان پنیویسته جیاوازی بکهین لهنیوان {السمع - الإستماع}، {السمع} : بهو مانایه دیت و گوڤگرتن کورت دهکاتهوهو تهنها گوڤچهکانی بهکار دههینیت، بهلام وشهی {الإستماع} بهمانای گوڤگرتنیکی گشتگیر دیت بهئامادهیی دل و عهقلی بو رامان و وردبونهوه لهقورئانی پیرۆز، دواتر خوای گهوره فهرمانیکی تریشمان پندهکات و دهفهرموی: ﴿وَنصتوا﴾ بنی دهنگ بن، لهسهزمان پنیویسته لهکاتی گوڤگرتنمان بۆ قورئانی پیرۆز بهکردهوه ئهم فرمانهی خوای گهوره جیهجی بکهین و بنی دهنگ بین.

اقتصاد و تجارت

کوشش و جدوجہد کا یہ ہم ہم

امان ہے ہمارا

لەپێشەوه باسی گرنکی و سودەکانی رامان و وردبونه وەمان کرد
 لە قورئانی پیروزی، ناماژەمان بە زور هوکار کرد کە یارمەتیمان
 دەدەن لەسەر رامان لە قورئان، بەلام ئەوەی تا ئیستا باسمان
 نەکردبێت کۆسپ و لەمپەرەکانی بەردەم رامان لە قورئانی پیروز..
 بەلی گومان لەوەدا نیە چەندین رێگر هەن کە دەبنە کۆسپی بەردەم
 دل بو رامانی لە قورئانی پیروز، هەروەک خۆای پەرەردگار
 دەفەرموی: ﴿فَلَا تَرْوُا أَعْمَاءَ ثُمَّ عَلَى الْمَشْجَرِ أَقْبَابُ﴾ ﴿مُحَمَّد: ۲۴﴾.
 هەركەسیك قورئان بخوێنێتەوه و هەست بەچیزەكەى نەكات و،
 لە دلییه وه ڕوو لەخۆای گەوره نەكات و گوێزایەلی فەرمانەکانی
 نەبێت و، بەراستی لە مەبەستی پەرەردگار تی نەگات، ئەوه
 با بزائیت کە چەندین قوفل لە دلی دراون، سەرئەنجام تەگەرە
 دەکەوێتە نیوان ئەم و کردەوهی چاکەوه، بویە پێویستە لەخوی
 بپرسیتەوه و پێداچۆنەوه بکات و خوی لەو قوفلانە رزگار بکات کە
 ژمارەیان زۆرەو لە نمونەى ئەو قوفلانەش وەک:

خۆای گەوره دەفەرموی: ﴿...وَأَقْرَبُ إِلَهِهُ عَصَا آلَ هَارُونَ﴾ البقرة: ۲۸۲ واته: ..لەخوا بترسن، ئەوه بەبی گومان خۆای گەوره فیرتان
 دەکات... پێویستە ئەو راستییە بزائین کە رامان و تیگەشتن لە
 قورئانی پیروز، زانست و دیارییه کەو خۆای گەوره بەکەسیکی
 دەبەخشیت کە شایستەى ئەو دیارییه بیت، لەوهش دلنایە
 بەسەرپێچی کردنی فەرمانەکانی خوا ئەو زانست و زانیارییهت
 لەکیس دەچیت؟ چونکە زانست و زانیاری شەرعى نورو روشنائیه و

خوای گه وره دهیخاته دلی مروځه وهو، تاوان و سه ریچیښ هوکاری
بییه ش بوونی مروځه له و زانسته، وهک نیمامی شافعی دهفرموی:

شکوٰةً اِلٰی وَکِیْعٍ سُوِّ حِفْظِیْ   فَأَرْشَدَنِیْ اِلٰی تَرْکِ الْمَعَاصِیِ
وَأَخْبَرَنِیْ بِأَنَّ الْعِلْمَ نُوْرٌ   وَنُوْرُ اللّٰهِ لَا یُهْدِیْ لِعَاصِیِ

ئهی ئه و کهسهی قورئان دهخوښتیه وه ئهی ئه و کهسهی قورئان
له بهر دهکهیتا ئهی ئه و کهسهی که دتهوی وردبیتیه وه له قورئان!
وریابه و خوت له تاوان و سه ریچی بپاریزه؟ چونکه خوای گه وره
له قورئاندا ئه و دی بومان روون کردوه ته وه که تاوانه کان نابران
له نیوان نیمه و قورئاندا دروست دهکن، وهک دهفرموی: ﴿لَا یُجِیْبُ
عَلَهُمْ دَعْوَاهُمْ سَاعَیْهُمْ اَوْ اَنْ یَّجِیْبَهُمْ﴾ المجادلة: ۱۹. واته: {به جوریک}
شهیتان به سه ریاندا زال بوو، که یادی خوای له بیر بردووه ته وه...
پیویسته ئه و راستییه بزاین هه موو تاوان و سه ریچییه که
نه نجامی ده دین دواچار کاریگه ری له سه رمان دروست دهکات بو
رامان و تیگه یشتمان له قورئانی پیروزو له بهر کردنی ثایه ته کانی،
هه روه ها تاوان کاریگه ری هیه له سه ر خشوع و نارامی و ملکه چیمان
له کاتیکدا که دهچینه خزمه تی قورئان.

خوای گه وره له قورئاندا دهفرموی: ﴿فَرِحَ سَاعَیْهُمْ
وَهُمْ فِیْ عَصَیْهِمْ مَّعْرُوْرٌ اَمْ یَا سَاعَیْهُمْ سَاعَیْهُمْ مَّعْرُوْرٌ
اَسْمَعُوْهُ وَهُمْ یَلْعَبُوْنَ﴾ لاهیه قُلُوْبُهُمْ. ﴿الْاَنْبِیَاء: ۳۰۱.

ئه گه به جوانی له مانای ثایه ته که ورد ببینه وه، ئه و بومان
دهر دهکه ویت که هوکاری پشت هه لکردنی خه لکی له قورئان بریتییه
له گالته و گه پ، ده بیت له وه دلیابین که خاوه نی ئه م جوړه دلانه

بە گويچەكانيان گوى لە قورئان دەگرن، بەلام قورئان ناگاتە
 دلەكانيان؟! چونكە ئەگەر مرووف بەنامادەيى دلەكەيەو گوى لە
 قورئان بگريت، ئەمە ئاراستەي دەكات تا پەيامەكەي خوا لە رەوشت
 و كردارو گوشتاريدا پەنگ بداتەو.

٢ حسودى و خۆبەگەورەزانين

حەسودى و خۆ بەگەورە زانينى مرووف لە ئاست وەرگرتنى
 حەق و گوينگرتن بوى، وەك خواي گەورە دەفەرموى: ﴿سُورَةُ
 عَرَفٍ ۝ ١٤٦﴾ الأعراف: ١٤٦. واتە:
 لايان دەدەم لە بەلگەو بيشانەو ئايەتەكانم، ئەوانەي كە خويان
 بەگەورە دادەنين لەسەر زەويدا بەناھەق و ناپەوا...
 سوفيانى كورى عويەينە لە تەفسيري ئەم ئايەتەدا دەفەرموى:
 ئەم جورە كەسانە تيگەيشتنى قورئانيان لى دادەمالريت

٤ زيادەپەروى لە دەربرينى پیتەكاندا

زيادەپەروى كردن لە دەربرينى پیتەكاندا دوودلى لەشوين و
 مەخرەجى دەربرينى پیتەكە، ئەمەش بەماناي ئەو نايەت كە واز بهينى
 لە فيربونى زانستى تەجويد، نەخير!! چونكە لە پيشەو ناماژەمان
 بەو هەدا كە دەنگ خوشى و تەجويدو جوان خويندەو قورئان،
 لەو هوکارانەن كە يارمەتيمان دەدەن لەسەر رامان و وردبۆنەو
 لە قورئان، بەلام هەندىك قورئانخوين لەخويندەو قورئاندا زۆر
 لەخويان دەكەن و سەرئەنجام بەم هوکارەو نايانپەرژيەتە سەر
 رامان و وردبۆنەو لە قورئان كە ئەمەش كاريكى هەلەيه.

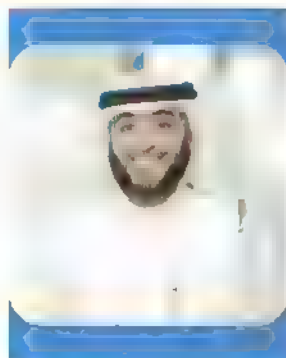
لە ئامانجەكان

سەرقالبون بەھوكارەكانەوھو بېئىكاگابون لە ئامانجەكان لە نمونەى
ئەوانەش وەك راپورت و توىژىنەوھكان، كە لە بنچىنەدا ھوكارن
بو تىگەيشتن و رامان لە قورئانى پىروز، لىرەدا مەبەستمان ئەوھ
نىيە كە واز بەھىنن لە توىژىنەوھو ئەو زانستانەى كە خزمەتى ئاين
و ئوممەتەكەمان دەكەن، نەخىر بەلكو مەبەستمان ئەوھىيە ئەمانە
بەكەينە ھوكارو نەيانكەينە ئامانج و، نەبنە بەربەست لەنىوان مرفۇف
و پەيامى خوادا كە قورئانى پىروزە.

کۆتایی

نامەوێ بەتەنها ئەم کتیبە بخوینیتەو،
بەلکو دەمەوێ لەگەڵ خویندەویدا
بیکەیتە پرۆگرامیک خۆت و کەسانی
دەورو بەرت جێبەجێ بکەن، ئەمە
ئەزموونم بوو گواستەو بۆ ئێوەی
خۆشەویست، بەو ئومێدە «وشەیهکی،
رستەیهکی» ئەم کتیبە هاندەرتان بێت
بۆ لەبەرکردنی قورئانی پیرۆز.

ئومێدەوارم ئەم چەند لاپەرە سادەیهی بەردەستان سودبەخش
بیت بو گەورەو بچوک و کچ و کورو لەشساغ و نەخوشتان...
هەرۆک شیخ صالح المغامسی وتی: خویندەوێ قورئانی پیرۆز
لە دنیا دا عیبادەت و بەندایەتی و نزیک بوونەوێه لە خوای
گەورە، بەلام لە پۆژی دوايي دا بو خوشی و شادی و پایەداری
دەخوینریتەو.. چونکە بەهەشت شوینی ئەرک و تەکلیف نیە، بەلام
لەگەڵ ئەوێشدا بە قورئانخوین دەوتریت: (قورئان بخوینەرەو
بەرز بەرەو، بیکومان شوین و مەنزلی تۆ لە کۆتا ئایەتە کە
دەخوینیتەو). پێویستە ئەو راستییە بزاین کە دلی مرووف
هاوشیوێ گوزەیه، تۆ بلی چ شتیک لەو پیرۆزترو گەورەتر بیت
کە دلت بە قورئان پڕ بکەیتەو.

داواکارم له خوای په‌روه‌ردگار کارناسانی بکات بو هه‌موو نه‌و
خوشک و برایانه‌ی که ده‌ستیان کردووه به له‌به‌رکردنی قورثانی
پیروز، خوای گه‌وره یارمه‌تییان بدات بو زیاتر شاره‌زابوونیان له
په‌یامه‌که‌ی خوی، ده‌پاریمه‌وه له په‌روه‌ردگار بمانکات به یه‌کیک له‌و
که‌سانه‌ی که پاریزه‌ری وشه‌و سنورو یاساکانی قورثانن، بمانگیریت
له‌و که‌سانه‌ی که ره‌وشتییان هه‌له‌ینجراوی قورثان و سوننه‌ته، خوای
گه‌وره رینمونیمان بکات تا له ره‌وشتماندا به‌شوین پیغه‌مبه‌ری
نازیزدا (ﷺ) بروین که بیگومان ره‌وشتی نه‌و خوشه‌ویسته (ﷺ)
خوپه‌وشتیکی قورثانی بووه، با هه‌موان ته‌م ئایه‌ته بکه‌ینه درووشمی
خومان: ﴿وَلَقَدْ نَسَرْنَا الْفِرْعَوْنَ سَدَّكَرَ فَهَلْ مِّنْ مَّدْكَرٍ﴾ ﴿الْقَمَرُ: ١٧﴾.

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم، والحمد لله رب العالمین

گاشته‌گان

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەزموونى	خەسەلەتلىرى	قەيەم	سەۋەب	زىيانى	تەزموونى	خەسەلەتلىرى	قەيەم	سەۋەب	زىيانى
		32	ئەقە		جەزىلىرى		2 - 1	ئەقە	
		33	ئەقە				3	ئەقە	
		34	ئەقە				4	ئەقە	
		35	ئەقە				5	ئەقە	
		36	ئەقە				6	ئەقە	
		37	ئەقە				7	ئەقە	
		38	ئەقە				8	ئەقە	
		39	ئەقە				9	ئەقە	
		40	ئەقە				10	ئەقە	
		41	ئەقە				11	ئەقە	
		42	ئەقە				12	ئەقە	
		43	ئەقە				13	ئەقە	
		44	ئەقە				14	ئەقە	
		45	ئەقە				15	ئەقە	
		46	ئەقە				16	ئەقە	
		47	ئەقە				17	ئەقە	
		48	ئەقە				18	ئەقە	
		49	ئەقە				19	ئەقە	
		50	ئەقە				20	ئەقە	
		51	ئەقە				21	ئەقە	
		52	ئەقە				22	ئەقە	
		53	ئەقە				23	ئەقە	
		54	ئەقە				24	ئەقە	
		55	ئەقە				25	ئەقە	
		56	ئەقە				26	ئەقە	
		57	ئەقە				27	ئەقە	
		58	ئەقە				28	ئەقە	
		59	ئەقە				29	ئەقە	
		60	ئەقە				30	ئەقە	
		61	ئەقە				31	ئەقە	

تمزموونی من - فهد سالم الکندري

تتوتتت	تتتتتت	لوتوت	تتوت	تتتتت	تتوتتت	تتوتت	تتوتت	تتوتت
	تتتتت	92	التتت		تتوتت	62	تتوت	
	93		التتت		تتوت	63	تتوت	
	94		التتت			64	تتوت	
	95		التتت			65	تتوت	
	96		التتت			66	تتوت	
	97		التتت			67	تتوت	
	98		التتت			68	تتوت	
	99		التتت			69	تتوت	
	100		التتت			70	تتوت	
	101		التتت			71	تتوت	
	102		التتت			72	تتوت	
	103		التتت			73	تتوت	
	104		التتت			74	تتوت	
	105		التتت			75	تتوت	
	106		التتت			76	تتوت	
	107		التتت			77	تتوت	
	108		التتت			78	تتوت	
	109		التتت			79	تتوت	
	110		التتت			80	تتوت	
	111		التتت			81	تتوت	
	112		التتت			82	تتوت	
	113		التتت			83	تتوت	
	114		التتت			84	تتوت	
	115		التتت			85	تتوت	
	116		التتت			86	تتوت	
	117		التتت			87	تتوت	
	118		التتت			88	تتوت	
	119		التتت			89	تتوت	
	120		التتت			90	تتوت	
	121		التتت			91	تتوت	

[illegible]

بۆلۈم ۱: ئومۇمىي تونۇش					بۆلۈم ۲: تەتقىقات نەتىجىسى				
تەتقىقاتى	خىسلاەت	نومۇر	سەھىپە	زىچىمى	تەتقىقاتى	خىسلاەت	نومۇر	سەھىپە	زىچىمى
بۇيىش	212	بۇيىش	182	بۇيىش	213	بۇيىش	183	بۇيىش	214
بۇيىش	214	بۇيىش	184	بۇيىش	215	بۇيىش	185	بۇيىش	216
بۇيىش	216	بۇيىش	186	بۇيىش	217	بۇيىش	187	بۇيىش	218
بۇيىش	218	بۇيىش	188	بۇيىش	219	بۇيىش	189	بۇيىش	220
بۇيىش	220	بۇيىش	190	بۇيىش	221	بۇيىش	191	بۇيىش	222
بۇيىش	222	بۇيىش	192	بۇيىش	223	بۇيىش	193	بۇيىش	224
بۇيىش	224	بۇيىش	194	بۇيىش	225	بۇيىش	195	بۇيىش	226
بۇيىش	226	بۇيىش	196	بۇيىش	227	بۇيىش	197	بۇيىش	228
بۇيىش	228	بۇيىش	198	بۇيىش	229	بۇيىش	199	بۇيىش	230
بۇيىش	230	بۇيىش	200	بۇيىش	231	بۇيىش	201	بۇيىش	232
بۇيىش	232	بۇيىش	202	بۇيىش	233	بۇيىش	203	بۇيىش	234
بۇيىش	234	بۇيىش	204	بۇيىش	235	بۇيىش	205	بۇيىش	236
بۇيىش	236	بۇيىش	206	بۇيىش	237	بۇيىش	207	بۇيىش	238
بۇيىش	238	بۇيىش	208	بۇيىش	239	بۇيىش	209	بۇيىش	240
بۇيىش	240	بۇيىش	210	بۇيىش	241	بۇيىش	211	بۇيىش	242

نەزمونى من - فەھد سالم الكندري

بۆلگەسى	خىسلاۋىتى	لایىھە	مەزمۇن	بۆلگەسى	خىسلاۋىتى	لایىھە	مەزمۇن	بۆلگەسى
		272	الھىل		جەمەت	242	الھىل	
		273	الھىل		جەمەت	243	الھىل	
		274	الھىل		جەمەت	244	الھىل	
		275	الھىل		جەمەت	245	الھىل	
		276	الھىل		جەمەت	246	الھىل	
		277	الھىل		جەمەت	247	الھىل	
		278	الھىل		جەمەت	248	الھىل	
		279	الھىل		جەمەت	249	الھىل	
		280	الھىل		جەمەت	250	الھىل	
		281	الھىل		جەمەت	251	الھىل	
		282	الھىل		جەمەت	252	الھىل	
		283	الھىل		جەمەت	253	الھىل	
		284	الھىل		جەمەت	254	الھىل	
		285	الھىل		جەمەت	255	الھىل	
		286	الھىل		جەمەت	256	الھىل	
		287	الھىل		جەمەت	257	الھىل	
		288	الھىل		جەمەت	258	الھىل	
		289	الھىل		جەمەت	259	الھىل	
		290	الھىل		جەمەت	260	الھىل	
		291	الھىل		جەمەت	261	الھىل	
		292	الھىل		جەمەت	262	الھىل	
		293	الھىل		جەمەت	263	الھىل	
		294	الھىل		جەمەت	264	الھىل	
		295	الھىل		جەمەت	265	الھىل	
		296	الھىل		جەمەت	266	الھىل	
		297	الھىل		جەمەت	267	الھىل	
		298	الھىل		جەمەت	268	الھىل	
		299	الھىل		جەمەت	269	الھىل	
		300	الھىل		جەمەت	270	الھىل	
		301	الھىل		جەمەت	271	الھىل	

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

تەزموونى	خەسەلەتەن	لایمە	سۆزەت	زەنگەتەن	تەزموونى	خەسەلەتەن	لایمە	سۆزەت	زەنگەتەن
		332	لەج		جەلەس ^{۱۱}		342	لەج	
		333	لەج				343	لەج	
		334	لەج				344	لەج	
		335	لەج				345	لەج	
		336	لەج				346	لەج	
		337	لەج				347	لەج	
		338	لەج				348	لەج	
		339	لەج				349	لەج	
		340	لەج				350	لەج	
		341	لەج				351	لەج	
		342	لەج				352	لەج	
		343	لەج				353	لەج	
		344	لەج				354	لەج	
		345	لەج				355	لەج	
		346	لەج				356	لەج	
		347	لەج				357	لەج	
		348	لەج				358	لەج	
		349	لەج				359	لەج	
		350	لەج				360	لەج	
		351	لەج				361	لەج	
		352	لەج					لەج	
		353	لەج					لەج	
		354	لەج					لەج	
		355	لەج					لەج	
		356	لەج					لەج	
		357	لەج					لەج	
		358	لەج					لەج	
		359	لەج					لەج	
		360	لەج					لەج	
		361	لەج					لەج	

نمزموونی من - فهد سالم الكندري

نوع الترخيص	معلومات	الرقم	نوع الترخيص	معلومات	الرقم
الترخيص	الترخيص	512	الترخيص	الترخيص	482
الترخيص	الترخيص	513	الترخيص	الترخيص	483
الترخيص	الترخيص	514	الترخيص	الترخيص	484
الترخيص	الترخيص	515	الترخيص	الترخيص	485
الترخيص	الترخيص	516	الترخيص	الترخيص	486
الترخيص	الترخيص	517	الترخيص	الترخيص	487
الترخيص	الترخيص	518	الترخيص	الترخيص	488
الترخيص	الترخيص	519	الترخيص	الترخيص	489
الترخيص	الترخيص	520	الترخيص	الترخيص	490
الترخيص	الترخيص	521	الترخيص	الترخيص	491
الترخيص	الترخيص	522	الترخيص	الترخيص	492
الترخيص	الترخيص	523	الترخيص	الترخيص	493
الترخيص	الترخيص	524	الترخيص	الترخيص	494
الترخيص	الترخيص	525	الترخيص	الترخيص	495
الترخيص	الترخيص	526	الترخيص	الترخيص	496
الترخيص	الترخيص	527	الترخيص	الترخيص	497
الترخيص	الترخيص	528	الترخيص	الترخيص	498
الترخيص	الترخيص	529	الترخيص	الترخيص	499
الترخيص	الترخيص	530	الترخيص	الترخيص	500
الترخيص	الترخيص	531	الترخيص	الترخيص	501
الترخيص	الترخيص	532	الترخيص	الترخيص	502
الترخيص	الترخيص	533	الترخيص	الترخيص	503
الترخيص	الترخيص	534	الترخيص	الترخيص	504
الترخيص	الترخيص	535	الترخيص	الترخيص	505
الترخيص	الترخيص	536	الترخيص	الترخيص	506
الترخيص	الترخيص	537	الترخيص	الترخيص	507
الترخيص	الترخيص	538	الترخيص	الترخيص	508
الترخيص	الترخيص	539	الترخيص	الترخيص	509
الترخيص	الترخيص	540	الترخيص	الترخيص	510
الترخيص	الترخيص	541	الترخيص	الترخيص	511

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

رەسمىيەت	سۈرئەت	لايىھە	خەسەلەندىن	تەتقىقەت	رەسمىيەت	سۈرئەت	لايىھە	خەسەلەندىن	تەتقىقەت	رەسمىيەت
		574		574		542			542	
		575	الەمىر	575		543	الەمىر		543	
		576	الەمىر	576		544	الەمىر		544	
		577	تەقەببۇ	577		545	تەقەببۇ		545	
		578	الەمىر	578		546	الەمىر		546	
		579	الەمىر	579		547	الەمىر		547	
		580	الەمىر	580		548	الەمىر		548	
		581	الەمىر	581		549	الەمىر		549	
		582	الەمىر	582		550	الەمىر		550	
		583	الەمىر	583		551	الەمىر		551	
		584	الەمىر	584		552	الەمىر		552	
		585	الەمىر	585		553	الەمىر		553	
		586	الەمىر	586		554	الەمىر		554	
		587	الەمىر	587		555	الەمىر		555	
		588	الەمىر	588		556	الەمىر		556	
		589	الەمىر	589		557	الەمىر		557	
		590	الەمىر	590		558	الەمىر		558	
		591	الەمىر	591		559	الەمىر		559	
		592	الەمىر	592		560	الەمىر		560	
		593	الەمىر	593		561	الەمىر		561	
		594	الەمىر	594		562	الەمىر		562	
		595	الەمىر	595		563	الەمىر		563	
		596	الەمىر	596		564	الەمىر		564	
		597	الەمىر	597		565	الەمىر		565	
		598	الەمىر	598		566	الەمىر		566	
		599	الەمىر	599		567	الەمىر		567	
		600	الەمىر	600		568	الەمىر		568	
		601	الەمىر	601		569	الەمىر		569	
		602	الەمىر	602		570	الەمىر		570	
		603	الەمىر	603		571	الەمىر		571	
		604	الەمىر	604		572	الەمىر		572	
			الەمىر			573	الەمىر		573	

تەزىمىۋىنى من - فەھىد سالىم الكندىرى

تەزىمىۋىنى	خەمىلىلەندى	لەيىھە	سۈرۈش	زىچىكىمەت	تەزىمىۋىنى	خەمىلىلەندى	لەيىھە	سۈرۈش	زىچىكىمەت
		32	ئىچىرە				2-1	ئىچىرە	
		33	ئىچىرە				3	ئىچىرە	
		34	ئىچىرە				4	ئىچىرە	
		35	ئىچىرە				5	ئىچىرە	
		36	ئىچىرە				6	ئىچىرە	
		37	ئىچىرە				7	ئىچىرە	
		38	ئىچىرە				8	ئىچىرە	
		39	ئىچىرە				9	ئىچىرە	
		40	ئىچىرە				10	ئىچىرە	
		41	ئىچىرە				11	ئىچىرە	
		42	ئىچىرە				12	ئىچىرە	
		43	ئىچىرە				13	ئىچىرە	
		44	ئىچىرە				14	ئىچىرە	
		45	ئىچىرە				15	ئىچىرە	
		46	ئىچىرە				16	ئىچىرە	
		47	ئىچىرە				17	ئىچىرە	
		48	ئىچىرە				18	ئىچىرە	
		49	ئىچىرە				19	ئىچىرە	
		50	ئىچىرە				20	ئىچىرە	
		51	ئىچىرە				21	ئىچىرە	
		52	ئىچىرە				22	ئىچىرە	
		53	ئىچىرە				23	ئىچىرە	
		54	ئىچىرە				24	ئىچىرە	
		55	ئىچىرە				25	ئىچىرە	
		56	ئىچىرە				26	ئىچىرە	
		57	ئىچىرە				27	ئىچىرە	
		58	ئىچىرە				28	ئىچىرە	
		59	ئىچىرە				29	ئىچىرە	
		60	ئىچىرە				30	ئىچىرە	
		61	ئىچىرە				31	ئىچىرە	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەمىرلانى	لاپىرە	سۈرۈپ	پىششىقلىق	تەبىئىي	خەمىرلانى	لاپىرە	سۈرۈپ	پىششىقلىق
		152	لاپىرە		جۈزى مەنەمە		122	لاپىرە	
		153	لاپىرە				123	لاپىرە	
		154	لاپىرە				124	لاپىرە	
		155	لاپىرە				125	لاپىرە	
		156	لاپىرە				126	لاپىرە	
		157	لاپىرە				127	لاپىرە	
		158	لاپىرە				128	لاپىرە	
		159	لاپىرە				129	لاپىرە	
		160	لاپىرە				130	لاپىرە	
		161	لاپىرە				131	لاپىرە	
		162	لاپىرە				132	لاپىرە	
جۈزى مەنەمە		163	لاپىرە				133	لاپىرە	
		164	لاپىرە				134	لاپىرە	
		165	لاپىرە				135	لاپىرە	
		166	لاپىرە				136	لاپىرە	
		167	لاپىرە				137	لاپىرە	
		168	لاپىرە				138	لاپىرە	
		169	لاپىرە				139	لاپىرە	
		170	لاپىرە				140	لاپىرە	
		171	لاپىرە				141	لاپىرە	
		172	لاپىرە				142	لاپىرە	
		173	لاپىرە		جۈزى مەنەمە		143	لاپىرە	
		174	لاپىرە				144	لاپىرە	
		175	لاپىرە				145	لاپىرە	
		176	لاپىرە				146	لاپىرە	
		177	لاپىرە				147	لاپىرە	
		178	لاپىرە				148	لاپىرە	
		179	لاپىرە				149	لاپىرە	
		180	لاپىرە				150	لاپىرە	
		181	لاپىرە				151	لاپىرە	

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەرجىمە	مەنبەلەر	نومۇرى	مەنبە	تەرجىمە	مەنبەلەر	نومۇرى	مەنبە
212	تەرجىمە	182	تەرجىمە	182	تەرجىمە	197	تەرجىمە
213	تەرجىمە	183	تەرجىمە	183	تەرجىمە	198	تەرجىمە
214	تەرجىمە	184	تەرجىمە	184	تەرجىمە	199	تەرجىمە
215	تەرجىمە	185	تەرجىمە	185	تەرجىمە	200	تەرجىمە
216	تەرجىمە	186	تەرجىمە	186	تەرجىمە	201	تەرجىمە
217	تەرجىمە	187	تەرجىمە	187	تەرجىمە	202	تەرجىمە
218	تەرجىمە	188	تەرجىمە	188	تەرجىمە	203	تەرجىمە
219	تەرجىمە	189	تەرجىمە	189	تەرجىمە	204	تەرجىمە
220	تەرجىمە	190	تەرجىمە	190	تەرجىمە	205	تەرجىمە
221	تەرجىمە	191	تەرجىمە	191	تەرجىمە	206	تەرجىمە
222	تەرجىمە	192	تەرجىمە	192	تەرجىمە	207	تەرجىمە
223	تەرجىمە	193	تەرجىمە	193	تەرجىمە	208	تەرجىمە
224	تەرجىمە	194	تەرجىمە	194	تەرجىمە	209	تەرجىمە
225	تەرجىمە	195	تەرجىمە	195	تەرجىمە	210	تەرجىمە
226	تەرجىمە	196	تەرجىمە	196	تەرجىمە	211	تەرجىمە
227	تەرجىمە	197	تەرجىمە	197	تەرجىمە		
228	تەرجىمە	198	تەرجىمە	198	تەرجىمە		
229	تەرجىمە	199	تەرجىمە	199	تەرجىمە		
230	تەرجىمە	200	تەرجىمە	200	تەرجىمە		
231	تەرجىمە	201	تەرجىمە	201	تەرجىمە		
232	تەرجىمە	202	تەرجىمە	202	تەرجىمە		
233	تەرجىمە	203	تەرجىمە	203	تەرجىمە		
234	تەرجىمە	204	تەرجىمە	204	تەرجىمە		
235	تەرجىمە	205	تەرجىمە	205	تەرجىمە		
236	تەرجىمە	206	تەرجىمە	206	تەرجىمە		
237	تەرجىمە	207	تەرجىمە	207	تەرجىمە		
238	تەرجىمە	208	تەرجىمە	208	تەرجىمە		
239	تەرجىمە	209	تەرجىمە	209	تەرجىمە		
240	تەرجىمە	210	تەرجىمە	210	تەرجىمە		
241	تەرجىمە	211	تەرجىمە	211	تەرجىمە		

تەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەتقىقاتچى	خەمىلەلەين	لايىھە	سەۋىيە	زىچىكىرىت	تەتقىقاتچى	خەمىلەلەين	لايىھە	سەۋىيە	زىچىكىرىت
		272	ئىلگىرى		جەزلىق		242	يوسىف	
		273	ئىلگىرى				243	يوسىف	
		274	ئىلگىرى				244	يوسىف	
		275	ئىلگىرى				245	يوسىف	
		276	ئىلگىرى				246	يوسىف	
		277	ئىلگىرى				247	يوسىف	
		278	ئىلگىرى				248	يوسىف	
		279	ئىلگىرى				249	يوسىف	
		280	ئىلگىرى				250	يوسىف	
		281	ئىلگىرى				251	يوسىف	
جەزلىق		282	ئىلگىرى				252	يوسىف	
		283	ئىلگىرى				253	يوسىف	
		284	ئىلگىرى				254	يوسىف	
		285	ئىلگىرى				255	يوسىف	
		286	ئىلگىرى				256	يوسىف	
		287	ئىلگىرى				257	يوسىف	
		288	ئىلگىرى				258	يوسىف	
		289	ئىلگىرى				259	يوسىف	
		290	ئىلگىرى				260	يوسىف	
		291	ئىلگىرى				261	يوسىف	
		292	ئىلگىرى		جەزلىق		262	يوسىف	
		293	ئىلگىرى				263	يوسىف	
		294	ئىلگىرى				264	يوسىف	
		295	ئىلگىرى				265	يوسىف	
		296	ئىلگىرى				266	يوسىف	
		297	ئىلگىرى				267	يوسىف	
		298	ئىلگىرى				268	يوسىف	
		299	ئىلگىرى				269	يوسىف	
		300	ئىلگىرى				270	يوسىف	
		301	ئىلگىرى				271	يوسىف	

تذموني من - فهد سالم الكندري

[illegible]

نەزمونى - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەمىرلەش	لاپىمە	سۈپەت	پىششىقلىق	تەبىئىي	خەمىرلەش	لاپىمە	سۈپەت	پىششىقلىق
		452	ھەب		14		422	لاپىمە	پىششىقلىق
		453	ھەب				423	لاپىمە	پىششىقلىق
		454	ھەب				424	لاپىمە	پىششىقلىق
		455	ھەب				425	لاپىمە	پىششىقلىق
		456	ھەب				426	لاپىمە	پىششىقلىق
		457	ھەب				427	لاپىمە	پىششىقلىق
		458	ھەب				428	لاپىمە	پىششىقلىق
		459	ھەب				429	لاپىمە	پىششىقلىق
		460	ھەب				430	لاپىمە	پىششىقلىق
		461	ھەب				431	لاپىمە	پىششىقلىق
		462	ھەب				432	لاپىمە	پىششىقلىق
		463	ھەب				433	لاپىمە	پىششىقلىق
		464	ھەب				434	لاپىمە	پىششىقلىق
		465	ھەب				435	لاپىمە	پىششىقلىق
		466	ھەب				436	لاپىمە	پىششىقلىق
		467	ھەب				437	لاپىمە	پىششىقلىق
		468	ھەب				438	لاپىمە	پىششىقلىق
		469	ھەب				439	لاپىمە	پىششىقلىق
		470	ھەب				440	لاپىمە	پىششىقلىق
		471	ھەب				441	لاپىمە	پىششىقلىق
		472	ھەب				442	لاپىمە	پىششىقلىق
		473	ھەب				443	لاپىمە	پىششىقلىق
		474	ھەب				444	لاپىمە	پىششىقلىق
		475	ھەب				445	لاپىمە	پىششىقلىق
		476	ھەب				446	لاپىمە	پىششىقلىق
		477	ھەب				447	لاپىمە	پىششىقلىق
		478	ھەب				448	لاپىمە	پىششىقلىق
		479	ھەب				449	لاپىمە	پىششىقلىق
		480	ھەب				450	لاپىمە	پىششىقلىق
		481	ھەب				451	لاپىمە	پىششىقلىق

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

نومبر	تەمىنات	نومبر	تەمىنات	نومبر	تەمىنات
412	الفرج	482	الفرج	482	الفرج
413	الفرج	483	الفرج	483	الفرج
414	الفرج	484	الفرج	484	الفرج
415	الفرج	485	الفرج	485	الفرج
416	الفرج	486	الفرج	486	الفرج
417	الفرج	487	الفرج	487	الفرج
418	الفرج	488	الفرج	488	الفرج
419	الفرج	489	الفرج	489	الفرج
420	الفرج	490	الفرج	490	الفرج
421	الفرج	491	الفرج	491	الفرج
422	الفرج	492	الفرج	492	الفرج
423	الفرج	493	الفرج	493	الفرج
424	الفرج	494	الفرج	494	الفرج
425	الفرج	495	الفرج	495	الفرج
426	الفرج	496	الفرج	496	الفرج
427	الفرج	497	الفرج	497	الفرج
428	الفرج	498	الفرج	498	الفرج
429	الفرج	499	الفرج	499	الفرج
430	الفرج	500	الفرج	500	الفرج
431	الفرج	501	الفرج	501	الفرج
432	الفرج	502	الفرج	502	الفرج
433	الفرج	503	الفرج	503	الفرج
434	الفرج	504	الفرج	504	الفرج
435	الفرج	505	الفرج	505	الفرج
436	الفرج	506	الفرج	506	الفرج
437	الفرج	507	الفرج	507	الفرج
438	الفرج	508	الفرج	508	الفرج
439	الفرج	509	الفرج	509	الفرج
440	الفرج	510	الفرج	510	الفرج
441	الفرج	511	الفرج	511	الفرج

نەزمووی من - فەهد سالم الکەندری

نۆمی	بەشی	نۆمی	بەشی	نۆمی	بەشی	نۆمی	بەشی
574	الکەندری	584	الکەندری	594	الکەندری	604	الکەندری
575	الکەندری	585	الکەندری	595	الکەندری	605	الکەندری
576	الکەندری	586	الکەندری	596	الکەندری	606	الکەندری
577	الکەندری	587	الکەندری	597	الکەندری	607	الکەندری
578	الکەندری	588	الکەندری	598	الکەندری	608	الکەندری
579	الکەندری	589	الکەندری	599	الکەندری	609	الکەندری
580	الکەندری	590	الکەندری	600	الکەندری	610	الکەندری
581	الکەندری	591	الکەندری	601	الکەندری	611	الکەندری
582	الکەندری	592	الکەندری	602	الکەندری	612	الکەندری
583	الکەندری	593	الکەندری	603	الکەندری	613	الکەندری
584	الکەندری	594	الکەندری	604	الکەندری	614	الکەندری
585	الکەندری	595	الکەندری	605	الکەندری	615	الکەندری
586	الکەندری	596	الکەندری	606	الکەندری	616	الکەندری
587	الکەندری	597	الکەندری	607	الکەندری	617	الکەندری
588	الکەندری	598	الکەندری	608	الکەندری	618	الکەندری
589	الکەندری	599	الکەندری	609	الکەندری	619	الکەندری
590	الکەندری	600	الکەندری	610	الکەندری	620	الکەندری
591	الکەندری	601	الکەندری	611	الکەندری	621	الکەندری
592	الکەندری	602	الکەندری	612	الکەندری	622	الکەندری
593	الکەندری	603	الکەندری	613	الکەندری	623	الکەندری
594	الکەندری	604	الکەندری	614	الکەندری	624	الکەندری
595	الکەندری	605	الکەندری	615	الکەندری	625	الکەندری
596	الکەندری	606	الکەندری	616	الکەندری	626	الکەندری
597	الکەندری	607	الکەندری	617	الکەندری	627	الکەندری
598	الکەندری	608	الکەندری	618	الکەندری	628	الکەندری
599	الکەندری	609	الکەندری	619	الکەندری	629	الکەندری
600	الکەندری	610	الکەندری	620	الکەندری	630	الکەندری
601	الکەندری	611	الکەندری	621	الکەندری	631	الکەندری
602	الکەندری	612	الکەندری	622	الکەندری	632	الکەندری
603	الکەندری	613	الکەندری	623	الکەندری	633	الکەندری
604	الکەندری	614	الکەندری	624	الکەندری	634	الکەندری

تەزموونى مەن - فەد سالىم الكندىرى

تەبىئىي	ھىساپلاش	لايىھە	مەنبە	تەبىئىي	ھىساپلاش	لايىھە	مەنبە	تەبىئىي	ھىساپلاش	لايىھە	مەنبە
		1-11	نەسە			1-25	نەسە			نەسە	نەسە
		12-23	نەسە			26-43	نەسە			نەسە	نەسە
		24-35	نەسە			44-59	نەسە			نەسە	نەسە
		36-57	نەسە			60-74	نەسە			نەسە	نەسە
		58-73	نەسە			75-91	نەسە			نەسە	نەسە
		74-87	نەسە			92-105	نەسە			نەسە	نەسە
		88-99	نەسە			106-123	نەسە			نەسە	نەسە
		100-113	نەسە			124-141	نەسە			نەسە	نەسە
		114-134	نەسە			142-154	نەسە			نەسە	نەسە
		135-147	نەسە			155-176	نەسە			نەسە	نەسە
		148-162	نەسە			177-188	نەسە			نەسە	نەسە
		163-176	نەسە			189-202	نەسە			نەسە	نەسە
		177-191	نەسە			203-218	نەسە			نەسە	نەسە
		192-206	نەسە			219-232	نەسە			نەسە	نەسە
		207-240	نەسە			233-242	نەسە			نەسە	نەسە
		241-249	نەسە			243-252	نەسە			نەسە	نەسە
		250-266	نەسە			253-262	نەسە			نەسە	نەسە
		267-281	نەسە			263-271	نەسە			نەسە	نەسە
		282-296	نەسە			272-282	نەسە			نەسە	نەسە
		297-308	نەسە			283-293	نەسە			نەسە	نەسە
		309-325	نەسە			294-302	نەسە			نەسە	نەسە
		326-335	نەسە			303-311	نەسە			نەسە	نەسە
		336-338	نەسە			312-324	نەسە			نەسە	نەسە
		339-343	نەسە			325-332	نەسە			نەسە	نەسە
		344-349	نەسە			333-342	نەسە			نەسە	نەسە
		350-359	نەسە			343-352	نەسە			نەسە	نەسە
		360-370	نەسە			353-362	نەسە			نەسە	نەسە
		371-376	نەسە			363-370	نەسە			نەسە	نەسە
		377-380	نەسە			371-380	نەسە			نەسە	نەسە
		381-389	نەسە			381-389	نەسە			نەسە	نەسە
		390-396	نەسە			390-396	نەسە			نەسە	نەسە
		397-408	نەسە			397-408	نەسە			نەسە	نەسە
		409-419	نەسە			409-419	نەسە			نەسە	نەسە
		420-435	نەسە			420-435	نەسە			نەسە	نەسە
		436-449	نەسە			436-449	نەسە			نەسە	نەسە
		450-459	نەسە			450-459	نەسە			نەسە	نەسە
		460-469	نەسە			460-469	نەسە			نەسە	نەسە
		470-479	نەسە			470-479	نەسە			نەسە	نەسە
		480-489	نەسە			480-489	نەسە			نەسە	نەسە
		490-499	نەسە			490-499	نەسە			نەسە	نەسە
		500-509	نەسە			500-509	نەسە			نەسە	نەسە
		510-519	نەسە			510-519	نەسە			نەسە	نەسە
		520-529	نەسە			520-529	نەسە			نەسە	نەسە
		530-539	نەسە			530-539	نەسە			نەسە	نەسە
		540-549	نەسە			540-549	نەسە			نەسە	نەسە
		550-559	نەسە			550-559	نەسە			نەسە	نەسە
		560-569	نەسە			560-569	نەسە			نەسە	نەسە
		570-579	نەسە			570-579	نەسە			نەسە	نەسە
		580-589	نەسە			580-589	نەسە			نەسە	نەسە
		590-599	نەسە			590-599	نەسە			نەسە	نەسە
		600-609	نەسە			600-609	نەسە			نەسە	نەسە
		610-619	نەسە			610-619	نەسە			نەسە	نەسە
		620-629	نەسە			620-629	نەسە			نەسە	نەسە
		630-639	نەسە			630-639	نەسە			نەسە	نەسە
		640-649	نەسە			640-649	نەسە			نەسە	نەسە
		650-659	نەسە			650-659	نەسە			نەسە	نەسە
		660-669	نەسە			660-669	نەسە			نەسە	نەسە
		670-679	نەسە			670-679	نەسە			نەسە	نەسە
		680-689	نەسە			680-689	نەسە			نەسە	نەسە
		690-699	نەسە			690-699	نەسە			نەسە	نەسە
		700-709	نەسە			700-709	نەسە			نەسە	نەسە
		710-719	نەسە			710-719	نەسە			نەسە	نەسە
		720-729	نەسە			720-729	نەسە			نەسە	نەسە
		730-739	نەسە			730-739	نەسە			نەسە	نەسە
		740-749	نەسە			740-749	نەسە			نەسە	نەسە
		750-759	نەسە			750-759	نەسە			نەسە	نەسە
		760-769	نەسە			760-769	نەسە			نەسە	نەسە
		770-779	نەسە			770-779	نەسە			نەسە	نەسە
		780-789	نەسە			780-789	نەسە			نەسە	نەسە
		790-799	نەسە			790-799	نەسە			نەسە	نەسە
		800-809	نەسە			800-809	نەسە			نەسە	نەسە
		810-819	نەسە			810-819	نەسە			نەسە	نەسە
		820-829	نەسە			820-829	نەسە			نەسە	نەسە
		830-839	نەسە			830-839	نەسە			نەسە	نەسە
		840-849	نەسە			840-849	نەسە			نەسە	نەسە
		850-859	نەسە			850-859	نەسە			نەسە	نەسە
		860-869	نەسە			860-869	نەسە			نەسە	نەسە
		870-879	نەسە			870-879	نەسە			نەسە	نەسە
		880-889	نەسە			880-889	نەسە			نەسە	نەسە
		890-899	نەسە			890-899	نەسە			نەسە	نەسە
		900-909	نەسە			900-909	نەسە			نەسە	نەسە
		910-919	نەسە			910-919	نەسە			نەسە	نەسە
		920-929	نەسە			920-929	نەسە			نەسە	نەسە
		930-939	نەسە			930-939	نەسە			نەسە	نەسە
		940-949	نەسە			940-949	نەسە			نەسە	نەسە
		950-959	نەسە			950-959	نەسە			نەسە	نەسە
		960-969	نەسە			960-969	نەسە			نەسە	نەسە
		970-979	نەسە			970-979	نەسە			نەسە	نەسە
		980-989	نەسە			980-989	نەسە			نەسە	نەسە
		990-999	نەسە			990-999	نەسە			نەسە	نەسە

نەزمونى من - فەد سالم الكندري

تەبىئىي	خەمىلەلەين	لايىمە	سەۋىيە	پەننىيەت
41-60	قۇد	1-30	لايىمە	پەننىيەت
61-83	قۇد	31-46	لايىمە	پەننىيەت
84-107	قۇد	47-64	لايىمە	پەننىيەت
108-118	قۇد	65-83	لايىمە	پەننىيەت
7-29	يوسىف	84-116	لايىمە	پەننىيەت
30-52	يوسىف	117-141	لايىمە	پەننىيەت
53-76	يوسىف	142-165	لايىمە	پەننىيەت
77-100	يوسىف	166-170	لايىمە	پەننىيەت
101-118	يوسىف	171-188	لايىمە	پەننىيەت
119-134	يوسىف	189-206	لايىمە	پەننىيەت
135-150	يوسىف	207-224	لايىمە	پەننىيەت
151-168	يوسىف	225-242	لايىمە	پەننىيەت
169-186	يوسىف	243-260	لايىمە	پەننىيەت
187-204	يوسىف	261-278	لايىمە	پەننىيەت
205-222	يوسىف	279-296	لايىمە	پەننىيەت
223-240	يوسىف	297-314	لايىمە	پەننىيەت
241-258	يوسىف	315-332	لايىمە	پەننىيەت
259-276	يوسىف	333-350	لايىمە	پەننىيەت
277-294	يوسىف	351-368	لايىمە	پەننىيەت
295-312	يوسىف	369-386	لايىمە	پەننىيەت
313-330	يوسىف	387-404	لايىمە	پەننىيەت
331-348	يوسىف	405-422	لايىمە	پەننىيەت
349-366	يوسىف	423-440	لايىمە	پەننىيەت
367-384	يوسىف	441-458	لايىمە	پەننىيەت
385-402	يوسىف	459-476	لايىمە	پەننىيەت
403-420	يوسىف	477-494	لايىمە	پەننىيەت
421-438	يوسىف	495-512	لايىمە	پەننىيەت
439-456	يوسىف	513-530	لايىمە	پەننىيەت
457-474	يوسىف	531-548	لايىمە	پەننىيەت
475-492	يوسىف	549-566	لايىمە	پەننىيەت
493-510	يوسىف	567-584	لايىمە	پەننىيەت
511-528	يوسىف	585-602	لايىمە	پەننىيەت
529-546	يوسىف	603-620	لايىمە	پەننىيەت
547-564	يوسىف	621-638	لايىمە	پەننىيەت
565-582	يوسىف	639-656	لايىمە	پەننىيەت
583-600	يوسىف	657-674	لايىمە	پەننىيەت
601-618	يوسىف	675-692	لايىمە	پەننىيەت
619-636	يوسىف	693-710	لايىمە	پەننىيەت
637-654	يوسىف	711-728	لايىمە	پەننىيەت
655-672	يوسىف	729-746	لايىمە	پەننىيەت
673-690	يوسىف	747-764	لايىمە	پەننىيەت
691-708	يوسىف	765-782	لايىمە	پەننىيەت
709-726	يوسىف	783-800	لايىمە	پەننىيەت
727-744	يوسىف	801-818	لايىمە	پەننىيەت
745-762	يوسىف	819-836	لايىمە	پەننىيەت
763-780	يوسىف	837-854	لايىمە	پەننىيەت
781-798	يوسىف	855-872	لايىمە	پەننىيەت
799-816	يوسىف	873-890	لايىمە	پەننىيەت
817-834	يوسىف	891-908	لايىمە	پەننىيەت
835-852	يوسىف	909-926	لايىمە	پەننىيەت
853-870	يوسىف	927-944	لايىمە	پەننىيەت
871-888	يوسىف	945-962	لايىمە	پەننىيەت
889-906	يوسىف	963-980	لايىمە	پەننىيەت
907-924	يوسىف	981-998	لايىمە	پەننىيەت
925-942	يوسىف	999-1016	لايىمە	پەننىيەت
943-960	يوسىف	1017-1034	لايىمە	پەننىيەت
961-978	يوسىف	1035-1052	لايىمە	پەننىيەت
979-996	يوسىف	1053-1070	لايىمە	پەننىيەت
997-1014	يوسىف	1071-1088	لايىمە	پەننىيەت
1015-1032	يوسىف	1089-1106	لايىمە	پەننىيەت
1033-1050	يوسىف	1107-1124	لايىمە	پەننىيەت
1051-1068	يوسىف	1125-1142	لايىمە	پەننىيەت
1069-1086	يوسىف	1143-1160	لايىمە	پەننىيەت
1087-1104	يوسىف	1161-1178	لايىمە	پەننىيەت
1105-1122	يوسىف	1179-1196	لايىمە	پەننىيەت
1123-1140	يوسىف	1197-1214	لايىمە	پەننىيەت
1141-1158	يوسىف	1215-1232	لايىمە	پەننىيەت
1159-1176	يوسىف	1233-1250	لايىمە	پەننىيەت
1177-1194	يوسىف	1251-1268	لايىمە	پەننىيەت
1195-1212	يوسىف	1269-1286	لايىمە	پەننىيەت
1213-1230	يوسىف	1287-1304	لايىمە	پەننىيەت
1231-1248	يوسىف	1305-1322	لايىمە	پەننىيەت
1249-1266	يوسىف	1323-1340	لايىمە	پەننىيەت
1267-1284	يوسىف	1341-1358	لايىمە	پەننىيەت
1285-1302	يوسىف	1359-1376	لايىمە	پەننىيەت
1303-1320	يوسىف	1377-1394	لايىمە	پەننىيەت
1321-1338	يوسىف	1395-1412	لايىمە	پەننىيەت
1339-1356	يوسىف	1413-1430	لايىمە	پەننىيەت
1357-1374	يوسىف	1431-1448	لايىمە	پەننىيەت
1375-1392	يوسىف	1449-1466	لايىمە	پەننىيەت
1393-1410	يوسىف	1467-1484	لايىمە	پەننىيەت
1411-1428	يوسىف	1485-1502	لايىمە	پەننىيەت
1429-1446	يوسىف	1503-1520	لايىمە	پەننىيەت
1447-1464	يوسىف	1521-1538	لايىمە	پەننىيەت
1465-1482	يوسىف	1539-1556	لايىمە	پەننىيەت
1483-1500	يوسىف	1557-1574	لايىمە	پەننىيەت
1501-1518	يوسىف	1575-1592	لايىمە	پەننىيەت
1519-1536	يوسىف	1593-1610	لايىمە	پەننىيەت
1537-1554	يوسىف	1611-1628	لايىمە	پەننىيەت
1555-1572	يوسىف	1629-1646	لايىمە	پەننىيەت
1573-1590	يوسىف	1647-1664	لايىمە	پەننىيەت
1591-1608	يوسىف	1665-1682	لايىمە	پەننىيەت
1609-1626	يوسىف	1683-1700	لايىمە	پەننىيەت
1627-1644	يوسىف	1701-1718	لايىمە	پەننىيەت
1645-1662	يوسىف	1719-1736	لايىمە	پەننىيەت
1663-1680	يوسىف	1737-1754	لايىمە	پەننىيەت
1681-1698	يوسىف	1755-1772	لايىمە	پەننىيەت
1699-1716	يوسىف	1773-1790	لايىمە	پەننىيەت
1717-1734	يوسىف	1791-1808	لايىمە	پەننىيەت
1735-1752	يوسىف	1809-1826	لايىمە	پەننىيەت
1753-1770	يوسىف	1827-1844	لايىمە	پەننىيەت
1771-1788	يوسىف	1845-1862	لايىمە	پەننىيەت
1789-1806	يوسىف	1863-1880	لايىمە	پەننىيەت
1807-1824	يوسىف	1881-1898	لايىمە	پەننىيەت
1825-1842	يوسىف	1899-1916	لايىمە	پەننىيەت
1843-1860	يوسىف	1917-1934	لايىمە	پەننىيەت
1861-1878	يوسىف	1935-1952	لايىمە	پەننىيەت
1879-1896	يوسىف	1953-1970	لايىمە	پەننىيەت
1897-1914	يوسىف	1971-1988	لايىمە	پەننىيەت
1915-1932	يوسىف	1989-2006	لايىمە	پەننىيەت
1933-1950	يوسىف	2007-2024	لايىمە	پەننىيەت
1951-1968	يوسىف	2025-2042	لايىمە	پەننىيەت
1969-1986	يوسىف	2043-2060	لايىمە	پەننىيەت
1987-2004	يوسىف	2061-2078	لايىمە	پەننىيەت
2005-2022	يوسىف	2079-2096	لايىمە	پەننىيەت
2023-2040	يوسىف	2097-2114	لايىمە	پەننىيەت
2041-2058	يوسىف	2115-2132	لايىمە	پەننىيەت
2059-2076	يوسىف	2133-2150	لايىمە	پەننىيەت
2077-2094	يوسىف	2151-2168	لايىمە	پەننىيەت
2095-2112	يوسىف	2169-2186	لايىمە	پەننىيەت
2113-2130	يوسىف	2187-2204	لايىمە	پەننىيەت
2131-2148	يوسىف	2205-2222	لايىمە	پەننىيەت
2149-2166	يوسىف	2223-2240	لايىمە	پەننىيەت
2167-2184	يوسىف	2241-2258	لايىمە	پەننىيەت
2185-2202	يوسىف	2259-2276	لايىمە	پەننىيەت
2203-2220	يوسىف	2277-2294	لايىمە	پەننىيەت
2221-2238	يوسىف	2295-2312	لايىمە	پەننىيەت
2239-2256	يوسىف	2313-2330	لايىمە	پەننىيەت
2257-2274	يوسىف	2331-2348	لايىمە	پەننىيەت
2275-2292	يوسىف	2349-2366	لايىمە	پەننىيەت
2293-2310	يوسىف	2367-2384	لايىمە	پەننىيەت
2311-2328	يوسىف	2385-2402	لايىمە	پەننىيەت
2329-2346	يوسىف	2403-2420	لايىمە	پەننىيەت
2347-2364	يوسىف	2421-2438	لايىمە	پەننىيەت
2365-2382	يوسىف	2439-2456	لايىمە	پەننىيەت
2383-2400	يوسىف	2457-2474	لايىمە	پەننىيەت
2401-2418	يوسىف	2475-2492	لايىمە	پەننىيەت
2419-2436	يوسىف	2493-2510	لايىمە	پەننىيەت
2437-2454	يوسىف	2511-2528	لايىمە	پەننىيەت
2455-2472	يوسىف	2529-2546	لايىمە	پەننىيەت
2473-2490	يوسىف	2547-2564	لايىمە	پەننىيەت
2491-2508	يوسىف	2565-2582	لايىمە	پەننىيەت
2509-2526	يوسىف	2583-2600	لايىمە	پەننىيەت
2527-2544	يوسىف	2601-2618	لايىمە	پەننىيەت
2545-2562	يوسىف	2619-2636	لايىمە	پەننىيەت
2563-2580	يوسىف	2637-2654	لايىمە	پەننىيەت
2581-2598	يوسىف	2655-2672	لايىمە	پەننىيەت
2599-2616	يوسىف	2673-2690	لايىمە	پەننىيەت
2617-2634	يوسىف	2691-2708	لايىمە	پەننىيەت
2635-2652	يوسىف	2709-2726	لايىمە	پەننىيەت
2653-2670	يوسىف	2727-2744	لايىمە	پەننىيەت
2671-2688	يوسىف	2745-2762	لايىمە	پەننىيەت
2689-2706	يوسىف	2763-2780	لايىمە	پەننىيەت
2707-2724	يوسىف	2781-2798	لايىمە	پەننىيەت
2725-2742	يوسىف	2799-2816	لايىمە	پەننىيەت
2743-2760	يوسىف	2817-2834	لايىمە	پەننىيەت
2761-2778	يوسىف	2835-2852	لايىمە	پەننىيەت
2779-2796	يوسىف	2853-2870	لايىمە	پەننىيەت
2797-2814	يوسىف	2871-2888	لايىمە	پەننىيەت
2815-2832	يوسىف	2889-2906	لايىمە	پەننىيەت
2833-2850	يوسىف	2907-2924	لايىمە	پەننىيەت
2851-2868	يوسىف	2925-2942	لايىمە	پەننىيەت
2869-2886	يوسىف	2943-2960	لايىمە	پەننىيەت
2887-2904	يوسىف	2961-2978	لايىمە	پەننىيەت
2905-2922	يوسىف	2979-2996	لايىمە	پەننىيەت
2923-2940	يوسىف	2997-3014	لايىمە	پەننىيەت
2941-2958	يوسىف	3015-3032	لايىمە	پەننىيەت
2959-2976	يوسىف	3033-3050	لايىمە	پەننىيەت
2977-2994	يوسىف	3051-3068	لايىمە	پەننىيەت
2995-3012	يوسىف	3069-3086	لايىمە	پەننىيەت
3013-3030	يوسىف	3087-3104	لايىمە	پەننىيەت
3031-3048	يوسىف	3105-3122	لايىمە	پەننىيەت
3049-3066	يوسىف	3123-3140	لايىمە	پەننىيەت
3067-3084	يوسىف	3141-3158	لايىمە	پەننىيەت
3085-3102	يوسىف	3159-3176	لايىمە	پەننىيەت
3103-3120	يوسىف	3177-3194	لايىمە	پەننىيەت
3121-3138	يوسىف	3195-3212	لايىمە	پەننىيەت
3139-3156	يوسىف	3213-3230	لايىمە	پەننىيەت
3157-3174	يوسىف	3231-3248	لايىمە	پەننىيەت
3175-3192	يوسىف	3249-3266	لايىمە	پەننىيەت
3193-3210	يوسىف	3267-3284	لايىمە	پەننىيەت
3211-3228	يوسىف	3285-3302	لايىمە	پەننىيەت
3229-3246	يوسىف	3303-3320	لايىمە	پەننىيەت
3247-3264	يوسىف	3321-3338	لايىمە	پەننىيەت
3265-3282	يوسىف	3339-3356	لايىمە	پەننىيەت
3283-3300	يوسىف	3357-3374	لايىمە	پەننىيەت
3301-3318	يوسىف	3375-3392	لايىمە	پەننىيەت
3319-3336	يوسىف	3393-3410	لايىمە	پەننىيەت
3337-3354	يوسىف	3411-3428	لايىمە	پەننىيەت
3355-3372	يوسىف	3429-3446	لايىمە	پەننىيەت
3373-3390	يوسىف	3447-3464	لايىمە	پەننىيەت
3391-3408	يوسىف	3465-3482	لايىمە	پەننىيەت
340				

تەزموونى من - فەھىد سالىم الكندىرى

تەزموونى	خىسلاڭلىرى	لاپىرە	سۈرئەت	پەزىلەتلىرى	تەزموونى	خىسلاڭلىرى	لاپىرە	سۈرئەت	پەزىلەتلىرى
		1-26	ئەنئىنى				75-98	ئەنئىنى	
		27-55	ئەنئىنى				21	ئەنئىنى	
		56-81	ئەنئىنى				22-58	ئەنئىنى	
		82-111	ئەنئىنى				59-98	ئەنئىنى	
		112-128	ئەنئىنى				1-54	ئەنئىنى	
		129-150	ئەنئىنى				55-82	ئەنئىنى	
		151-175	ئەنئىنى				83-110	ئەنئىنى	
		176-188	ئەنئىنى				111-135	ئەنئىنى	
		189-205	ئەنئىنى				1-28	ئەنئىنى	
		206-215	ئەنئىنى				29-50	ئەنئىنى	
		216-269	ئەنئىنى				51-82	ئەنئىنى	
		270-301	ئەنئىنى				83-112	ئەنئىنى	
		302-353	ئەنئىنى				1-18	ئەنئىنى	
		354-404	ئەنئىنى				19-37	ئەنئىنى	
		405-410	ئەنئىنى				38-59	ئەنئىنى	
		411-430	ئەنئىنى				60-78	ئەنئىنى	
		431-471	ئەنئىنى				1-35	ئەنئىنى	
		472-500	ئەنئىنى				36-74	ئەنئىنى	
		501-510	ئەنئىنى				75-118	ئەنئىنى	
		511-559	ئەنئىنى				1-20	ئەنئىنى	
		560-601	ئەنئىنى				21-34	ئەنئىنى	
		602-623	ئەنئىنى				35-52	ئەنئىنى	
		624-641	ئەنئىنى				53-64	ئەنئىنى	
		642-661	ئەنئىنى				1-20	ئەنئىنى	
		662-671	ئەنئىنى				21-52	ئەنئىنى	
		672-681	ئەنئىنى				53-77	ئەنئىنى	
		682-691	ئەنئىنى				1-51	ئەنئىنى	
		692-701	ئەنئىنى				52-110	ئەنئىنى	
		702-711	ئەنئىنى				111-180	ئەنئىنى	
		712-744	ئەنئىنى				181-227	ئەنئىنى	

تەزموونى من - فەد سالم الكندري

پیشگەوت	سەرئە	لایمە	خەملاڤ	ئەتەس	پیشگەوت	سەرئە	لایمە	خەملاڤ	ئەتەس
		8-شەنبە 26-ئەفرە	لایمە				20-شەنبە 14-ئەفرە		
		9-ئەس	لایمە				21-ئەس		
		1-78-ئەس	لایمە				22-ئەس		
		1-74-ئەس	لایمە				23-ئەس		
		15-ئەس	لایمە				24-ئەس		
		16-29-ئەس	لایمە				25-ئەس		
		1-13-ئەس	لایمە				26-ئەس		
		10-ئەس	لایمە				27-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				28-ئەس		
		1-ئەس	لایمە				29-ئەس		
		3-ئەس	لایمە				30-ئەس		
		18-ئەس	لایمە				31-ئەس		
		1-12-ئەس	لایمە				32-ئەس		
		1-17-ئەس	لایمە				33-ئەس		
		1-30-ئەس	لایمە				34-ئەس		
		1-52-ئەس	لایمە				35-ئەس		
		18-ئەس	لایمە				36-ئەس		
		28-ئەس	لایمە				37-ئەس		
		19-ئەس	لایمە				38-ئەس		
		56-ئەس	لایمە				39-ئەس		
		18-ئەس	لایمە				40-ئەس		
		50-ئەس	لایمە				41-ئەس		
		40-ئەس	لایمە				42-ئەس		
		30-ئەس	لایمە				43-ئەس		
		17-ئەس	لایمە				44-ئەس		
		30-ئەس	لایمە				45-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				46-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				47-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				48-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				49-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				50-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				51-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				52-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				53-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				54-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				55-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				56-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				57-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				58-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				59-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				60-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				61-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				62-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				63-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				64-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				65-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				66-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				67-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				68-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				69-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				70-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				71-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				72-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				73-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				74-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				75-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				76-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				77-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				78-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				79-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				80-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				81-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				82-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				83-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				84-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				85-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				86-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				87-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				88-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				89-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				90-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				91-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				92-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				93-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				94-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				95-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				96-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				97-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				98-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				99-ئەس		
		11-ئەس	لایمە				100-ئەس		

تذموني من - فهد سالم الكندري

تحتوي	جسلا ليد	لايمه	مورث	ريشكوت	تحتوي	جسلا ليد	لايمه	مورث	ريشكوت
		32	البيرة 2		جسلا ليد	2-1	البيرة 3		
		33	البيرة 3			3	البيرة 4		
		34	البيرة 3			4	البيرة 5		
		35	البيرة 3			5	البيرة 6		
		36	البيرة 3			6	البيرة 7		
		37	البيرة 3			7	البيرة 8		
		38	البيرة 3			8	البيرة 9		
		39	البيرة 3			9	البيرة 10		
		40	البيرة 3			10	البيرة 11		
		41	البيرة 3			11	البيرة 12		
		42	البيرة 3			12	البيرة 13		
		43	البيرة 3			13	البيرة 14		
		44	البيرة 3			14	البيرة 15		
		45	البيرة 3			15	البيرة 16		
		46	البيرة 3			16	البيرة 17		
		47	البيرة 3			17	البيرة 18		
		48	البيرة 3			18	البيرة 19		
		49	البيرة 3			19	البيرة 20		
		50	البيرة 3			20	البيرة 21		
		51	البيرة 3			21	البيرة 22		
		52	البيرة 3			22	البيرة 23		
		53	البيرة 3			23	البيرة 24		
		54	البيرة 3			24	البيرة 25		
		55	البيرة 3			25	البيرة 26		
		56	البيرة 3			26	البيرة 27		
		57	البيرة 3			27	البيرة 28		
		58	البيرة 3			28	البيرة 29		
		59	البيرة 3			29	البيرة 30		
		60	البيرة 3			30	البيرة 31		
		61	البيرة 3			31	البيرة 32		

خىشتىنەي ژمارە : ۱۲ لىپىمەركۆزى : دە جۈزە لە قورۇلۇش يىل ۋە مەۋەي يىسك سالىما - ۋۇزۇتە يىسك لىپىمە

تەبىئىي	خەسەلەندىن	لەپىمە	سۈرەت	تەبىئىي	خەسەلەندىن	لەپىمە	سۈرەت	تەبىئىي	خەسەلەندىن	لەپىمە	سۈرەت	تەبىئىي
		512	الفتح	جۈزەي ۱۲		62	ال عمران					
		513	الفتح			63	ال عمران					
		514	الفتح			64	ال عمران					
		515	الحجرات			65	ال عمران					
		516	الحجرات			66	ال عمران					
		517	الحجرات			67	ال عمران					
		518	ي			68	ال عمران					
		519	ي			69	ال عمران					
		520	ي			70	ال عمران					
		521	الشارىفەت			71	ال عمران					
جۈزەي ۱۲		522	الشارىفەت			72	ال عمران					
		523	الطور			73	ال عمران					
		524	الطور			74	ال عمران					
		525	الطور			75	ال عمران					
		526	التيجەن			76	ال عمران					
		527	التيجەن			77	التيساء					
		528	الغىر			78	التيساء					
		529	الغىر			79	التيساء					
		530	الغىر			80	التيساء					
		531	الرحمن			81	التيساء					
		532	الرحمن		جۈزەي ۱۲	502	الاحقاف					
		533	الرحمن			503	الاحقاف					
		534	الرحمن			504	الاحقاف					
		535	الرحمن			505	الاحقاف					
		536	الرحمن			506	الاحقاف					
		537	الرحمن			507	الاحقاف					
		538	الرحمن			508	الاحقاف					
		539	الرحمن			509	الاحقاف					
		540	الرحمن			510	الاحقاف					
		541	الرحمن			511	الاحقاف					

خەشتەنئى زىمارە ۱: الپەرە ۲) الپەرە كوردنى دە - جوزا ئە قورائى يىراۇز ئە مازى ئە يىسە سالىما رۇزائە يىسە لاپەرە

شەكىلى	خەسەرلەش	لاپەرە	سوزات	پىكىرەت	شەكىلى	خەسەرلەش	لاپەرە	سوزات	پىكىرەت
		574	الغۇزغا		جوزا ۱۰		542	سوزات	
		575	الغۇز				543	سوزات	
		576	الغۇز				544	سوزات	
		577	الغۇز				545	سوزات	
		578	الغۇز				546	سوزات	
		579	الغۇز				547	سوزات	
		580	الغۇز				548	سوزات	
		581	الغۇز				549	سوزات	
		582	الغۇز				550	سوزات	
		583	الغۇز				551	سوزات	
		584	الغۇز				552	سوزات	
		585	الغۇز				553	سوزات	
		586	الغۇز				554	سوزات	
		587	الغۇز				555	سوزات	
		588	الغۇز				556	سوزات	
		589	الغۇز				557	سوزات	
		590	الغۇز				558	سوزات	
		591	الغۇز				559	سوزات	
		592	الغۇز				560	سوزات	
		593	الغۇز				561	سوزات	
		594	الغۇز				562	سوزات	
		595	الغۇز				563	سوزات	
		596	الغۇز				564	سوزات	
		597	الغۇز				565	سوزات	
		598	الغۇز				566	سوزات	
		599	الغۇز				567	سوزات	
		600	الغۇز				568	سوزات	
		601	الغۇز				569	سوزات	
		602	الغۇز				570	سوزات	
		603	الغۇز				571	سوزات	
		604	الغۇز				572	سوزات	
			الغۇز				573	سوزات	

ئەگەر پوژىك لە پوژان دوچارى گومان و دوو دلى بوويت بۇ لەبەركردنى قورئانى پىروژ، ئەو
بىزانە ئەم كىتەبە بۇ تويە..

ئەزموونى من..

ياسكردن نىيە لە ھەلى سەرکەوتنى پروژەيەكى بازىرگانی..

لە ئەزموونى من دا..

لەبەركردنى قورئانى پىروژو سەرکەوتن تيايدا بەپشتىوانى خواى گەورە گريشتى كراوہ..

ئەزموونى من..

ژيات دەگوريت، ديدو تىروانينت بۇ قورئان دەگوريت..

ئەگەر لە رابردودا لەبەركردنى قورئان يەكيك نەبوويت لە ئامانجەكانت، دلنيايە دواى
خويندەوہى ئەم چەند لاپەرەيە، پشتىوان بەخوا لەبەركردنى قورئان دەبيتە يەكەمين ئامانجت..

چون بووت ديت لە پوژى دواى دا لە خزمەتى خوادا سەر بەرز پەيتەوہ، لە كاتيكدا لە ھەموو
قورئان تەنھا سورەتى فاتيحەت لەبەر كىردوہ؟!

دواى مردنت چ كاروكىردەوہيەك شك دەبەى كە چاكتر بيت لە قورئان بۇ رووناك كىردەوہى
قەبرەكەت؟!

چون و بە چ شىوہەك بەرز دەبيتەوہ بۇ پەلەكانى بەھەشت، لە كاتيكدا لە "٦٢٣٦" ئايەتى قورئان
تەنھا ھەوت ئايەتت لەبەر كىردوہ؟! من دەليم قورئان شايانى ئەوہيە يەكيك بيت لە ئامانجە
سەرەككەكانت.

ئەم كىتەبە بکەرەوہو ئەوہى تيايدايە جىيەجى ى بکە، دواى خويندەوہى ئەزموونى من توش
ئەزموونى خوت بئيرە بۆم.

برای خوت: فهد سالم الکندري

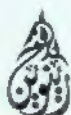
07501269689
07701932749

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

ئەلەكسى - بازارى ئاوارىكە - ئاوارى پەلەم
بەردەسەر كاسەمۇل - دوكلى (مەوہ ٦٦)

ئەبۇددارانى قورئان

٦٠٠٠ ھەزار دىنار

ISBN 978-9922-686-04-2

9 789922 686042